

Sermo. I. De assumptiōe Marię

ra per propriū filiū quē in vtero gessit: quē genuit: quē fouit et aluit dei genitrix: dei ministratrix: deiq; seruitrix. de qua quā aliter sentire nō audeo: aliter dicere nō psumo. hec ille. Et idē ego dico de immaculata ei⁹ cōceptiōe. Secūdo causabat eius gaudiū ex eo q̄ a tota celesti curia fuit associata: vñ Hiero. i sermone assumptiōis ait. Ad ei⁹ exēq̄s angelī famulabant: et vniuersę celoꝝ curie cōgratulabant. Nec mirū: q̄ matern⁹ honor illi⁹ est q̄ ex ea nat⁹ est. Tertio causabat hoc ei⁹ gaudiū ex eo q̄ ad dexterā sui filij erat collocāda in illō ps. xliij. Altitit regina a dextris tuis: et. Quarto ei⁹ gaudiū causabat ex eo q̄ debebat eē humani generis aduocata. vñ Bern. ait. Pa est humani generis aduocata: q̄ nō potest sustinere repulsam. qm̄ apud deū inuenit grām. Prudēs q̄dē h̄go nō sapiētia vt Salomon: nō diuitias: nō honore: sed gratiaz q̄rebat. Queram⁹ igit grām: sed per inuētricem grē. Retex quicquid ē quod deo offerre paras: marie cōmēdare memēto. vt eodē alueo ad gratie largitorē gratia redeat quo influxit. hec ille. Hec sunt gaudia q̄ cōstit ad honore ipi⁹ bñissime h̄ginis recolunt. Sc̄ sciendū est q̄ (vt legit) beatus Thomas archiep̄us cantuarien. q̄tidie cū magna deuotiōe repetebat p̄dicta gaudia dicens. Saude h̄go mater xpi⁹ et. Semel autē cū eadē gaudia moze solito in suo oratorio diceret: appuit ei ipsa h̄go benedicta et dixit. Aur fili mi t̄mmodo gaudes de gaudijs meis q̄ trāserūt: et nō pot⁹ letaris de illis gaudijs que nō habeo in celo: et q̄ p̄petuo durabūt. Saude igit et letare de cetero ac exulta mecū: q̄ gloria mea excellit dignitatē et leticiā oīm sanctorū et cūctorū spiritūū beatorū. et maiorē gl̄iam habeo ipa sola q̄ omnes simul angeli et sancti. Saude quia sicut sol illuminat diem et mundū: sic claritas mea illuminat totū orbē celestē. Saude q̄ tota militiā celi mihi obedit: me venerat et honorat. Saude q̄ fili⁹ me⁹ mihi semp est obediēs: et meā voluntatē et cūctas preces meas semp exaudit. Saude q̄ deus semp ad beneplacitū meuz remunerat seruitores meos in hoc seculo et in futuro. Saude quia proxima sedeo sancte trinitati: et vestita sū corpe meo glorificato. Saude q̄ certa sum et secura: q̄ hec mea gaudia semp stabūt et nūq̄ finietur vel deficiēt. Et quicūq̄ cū his gaudijs spiritualib⁹ letando in hoc seculo me venerabitur: in exitu anime sue de corpore p̄sentia meā obtinebit: et ipam aiām ab hostib⁹ malignis liberabo: et in cōspectu filij mei vt mecū gau-

dia possideat p̄sentabo. Et de hoc habet exēplū in miraculis ipi⁹ virginis. vbi legitur q̄ quidā q̄tidie dicebat sepe ei⁹ gaudia. Qui cū venisset ad mortē et ipsam benedictā h̄ginē totis affectib⁹ inuocaret: venit illa h̄ginib⁹ cōmitata: et cū maxima angeloz multitudinez dixit illi infirmo. Charissime lōgo tpe mihi gaudia p̄trasti: veni ḡ secure: q̄ nobiscū per infinita secula p̄manebis. Pro q̄bus h̄bis ille mix in modū exultauit. et cū gras egisset: felicit̄ miguit ad dñm cū ipa dei genitrice eternis gaudijs potitur. Quā h̄ginē gaudiosā obsecro vt aiām meā cū ex hoc seculo miguerit: in celesti palacio coraz dilecto vnigenito suo felicit̄ p̄sentare dignet. Amen.

Incipit vndecima pars hui⁹ sermonarij q̄d Mariale appellat. In qua tractat de gl̄iose h̄ginis marie assumptiōe. et p̄ticulari ac p̄ponoie Jubilatio angelica nūcupat.

Eleuauerunt archā i sublimē: Sen. viij. Benedicta dei genitrix h̄go per archam noe figurat. Quia sicut

illa archa p̄seruauit ipm̄ Noe cū filijs suis a diluuiō: ita ipa (et multo excellenti⁹) saluauit totū humanū genus ab eterna damnatiōe et de inferni p̄fundo. vñ illi canit̄ in corona nostra. Archā che salua chi vole ate tornare da lo diluuiō mortal che ci p̄fūda. Figurata etiā p̄ archā testamēti siue federis. et hoc quadruplici ex causa. Prima ex causa efficiētē. Illā em̄ archā fecit Moyses ex precepto dei: Et odi. xv. Beatā autē virginē fecit ipse deus et habitauit in ea: iuxta illud ps. lxxxvi. Homo natus est in ea: et ipse fundauit eā altissimi. Deus em̄ in beata virgine fuit altus: quādo eam in vtero sanctificauit: fuit altior quādo de ea integra eius h̄ginitate nasci voluit. Fuit h̄o altissim⁹ quādo ipam sup om̄s angelos exaltauit. Rōne igit cause efficiētis ista archa h̄ginal fuit nobilior et dignior archa federis. Sc̄do ipsa archa federis figurat beatā h̄ginē rōne cause materialis. fuit enim facta de lignis sethim: Pro. xxv. q̄ ligna sūt Hiero. habet leuitatē: pulchritudinē sortitūdinē et impuribilitatē. per que intelligūtur quattuor dotes corpis eius. Corp⁹ em̄ gl̄iosum ipius bñissime virginis est leue p̄ sublimitatē: pulchrū p̄ claritatē: forte p̄ agilitatē: et impuribile p̄ immortalitātē. Tertio ipsa archa dñam nrām figurat ratiōe cause formalis: q̄

Exēplū
de seprez
gaudijs
marie

Maria
archa fe/
deris

ut habet **Exo. xxv. z. xxviij.** habuit in lōgitudi-
dine duos cubitos z semissem. i. v. palmos.
Joseph em̄ vocat hic cubitū duos palmos.
In latitudine aut̄ habuit tres palmos. z in al-
titudine cubitū z semissem: vt in eodē. c. habet
Et sicut ista archa spūalis fuit. v. palmorū in
lōgitudine: qz ipa bñ dicta s̄go qnqz sensus
suos vsqz in finē purissimos s̄seruauit. **Fuit**
etiā triū palmorū in latitudine. qz restauratio
nē angeloz ac saluationē hoīm z renouatōz
oīum creaturaz pcurauit. **Habuit** etiā hec
archa cubitū z semissem i altitudine. qz ei⁹ cel-
situs humanā z angelicā naturā excessit: s̄z
vsqz ad filiū sui excellētā nō puenit. **Quarto**
ipa archa beatā s̄ginē figurat ratiōe cause fi-
nalis. **Dicta** em̄ archa facta fuit vt p̄tineret
tabulas testamēti **Deut. xxij. z s̄gā Aaron**
z vna aureā in qua erat māna. **Dec** aut̄ ar-
cha spūalis. s. brā s̄go intra se cōtinuit xpm
in quo sunt tres s̄be. s. diuinitas dulcissima p
māna significata: z aīa sapientissima p tabu-
las testamēti designata. in quib⁹ des̄c̄pta erat
dei sapiētia: z caro mūdissima q̄ resurrexit. z
p virgā **Aaron** q̄ fronduerat designata fuit
Ista igit̄ archa eleuauerūt angeli i sublimē:
vt dicit̄ s̄ba p̄posita. s. in die sacratissime as-
sumptiōis ei⁹ dē. **De** qua in p̄senti sermōe
septē cōsideratiōes faciem⁹.

- Prima** dicit̄ optatiōis.
- Secūda** allegatiōis.
- Tertia** causatiōis.
- Quarta** dormitiōis.
- Quinta** cōsolatiōis.
- Sexta** resurrectiōis siue assumptiōis.
- Septima** vero z vltima appellabitur iubi-
lationis.

¶ Pars prima hui⁹ sermōis que dicitur
optationis.

Beatissima virgo maria videns fi-
lium suum gloriofum ascendētē
in celū: cū ipso pariter ascēdere ex-
optabat. **Causa** aut̄ hui⁹ desiderij
p̄nt qnqz assignari. **Prima** ppter appetitū
naturale vltimi finis. **Secūda** ppter instictū ier-
riorē naturalis legis. **Tertia** ppter clarā cōre-
plationē filial pulchritudis. **Quarta** ppter lō-
gā z rediosam progatiōz siue pegrinationis
Quinta ppter affectuosam expectatiōez curie
trūphātis. **Primo** igit̄ dico q̄ mouebat bea-
tā s̄ginē ad h̄ desiderandū appetit⁹ natura-
lis vltimi finis. **Nā** vt ait **Ber.** in li. de vita
clericorū. c. xxvj. **Naturali** desiderio oēs sum-
mū appetim⁹ bonū. nec est in nob̄ q̄es nisi co-
adepto. **Et** **Boeci⁹** in. iij. de p̄lo. p̄la. ij. inq̄t.

Maria
optabat
ppo ascē-
dere ascē-
dere

Quis mortaliū cura quā multipliciū studio-
rū labor exercet: diuerso qdē calle pcedit: sed
ad vnu tādē b̄itudis finē nitit̄ puenire. **Et**
eodē li. etiā d̄t. **Est** em̄ mētib⁹ hoīm veri bo-
ni naturalit̄ inserta cupiditas. s̄z ad falsa de-
uius error abducit. **Et** **Aug.** xij. de trini. ait
Ad appetendā b̄itudinē natura cōpellit. cui
lūme bon⁹ z imutabilis beat⁹ creator h̄ indi-
dit. **Et** x. de ciui. dei itez d̄t. **Q**uis certa snia
est qui ratiōe quodq̄ mō vtī p̄nt brōs eē oīs
hoies velle. **Et** ratiō hui⁹ desiderij ē: qz finis
nī b̄itudo: s̄m m̄grm sen. i. ij. di. j. z ibi sc̄t̄s
Bona. pre. ij. ar. ij. q. ij. z. xix. di. ei⁹ dē libri
art. j. q. j. z per oēs theologos in. iij. di. xlix
maxime sc̄m **Bona.** z **Ric.** ar. j. q. j. z beatū
Tho. j. ij. q. viij. art. iij. in corpe. q. **Cū** ḡ oīa
app̄rat p̄tingere ad finē suū: vt ait **phs.** ij. z
viij. **ph̄si.** nō est mirū si etiā nos appetimus
felicitatē z s̄mū bonū. **Q**uia em̄ bonū appe-
tūt. j. eth. j. r̄tho. iij. top. z. iij. metha. **Hic**
aut̄ vltim⁹ finis nī z hoc s̄mū bonū est fili⁹
s̄ginis. q̄ de seipō inq̄t **Apo.** c. j. **Ego** sum p̄n-
cipiū z finis. p̄ncipiū z vicz a q̄ oīs creatura
sumpsit exordii. finis s̄o ad quē oīs creatu-
ra redigit̄ z terminat̄: z p̄ quē oē b̄ificabile fe-
licitatē. **Et** iō d̄t **Pa**imo. **Finē** tāto vehemē-
tiori desiderio maria appetebat q̄to illuz pl⁹
cōs̄cebat: z q̄to fort⁹ amabat. **Est** em̄ amor
pond⁹ spūs rōnal. dicit̄ **Aug.** xij. p̄fel. **Pō-**
dus meū amor me⁹: eo feror q̄cūqz feror. qn-
to igit̄ h̄ pond⁹ est mar⁹: tāto mag⁹ inclinā ad
amādū. **Et** qz brā s̄go sup oēs creatas hunc
finē. i. deū amabat. iō plus oib⁹ in eū deside-
rio ferebat: z ad ipm p̄tingere: ac cū illo p̄iun-
gi cupiebat. **¶ Secūdo** eā ad hoc inducebat in-
stinct⁹ legis natural. **Naturalis** em̄ instict⁹
est oib⁹ aīalib⁹ ad dilectiōem filioz. viij. viij.
ph̄si. **Arist.** vt generātis ad genitū natural
est amicitia. **Hic** aut̄ instict⁹ ē maxie i hoī-
bus. nā p̄ mag⁹ diligit̄ filiū q̄ seipm. i. isti q̄
dē in fi. ff. qd̄ me. cā. vbi glo. d̄t idē eē de m̄re.
Immo dico q̄ mater tenet⁹ diligit̄ suū filiū
q̄z pater: qz magis est certa eū esse suū filium
l. quia semp. ff. de in ius vo. **Amant** autē pa-
rētes filios tanq̄z aliquid sui. nā pater z ma-
ter est radix filij: filius s̄o flos eius. xxxij. q.
iij. c. tū saluabit. **Un̄** etiā d̄t qz p̄ z fili⁹ cen-
sent esse vna z eadē p̄sona. l. fi. C. de impu. et
di sub. et vox patris vox filij. s. ei qui. insti. de
inuri. l. fi. **Dicit** h̄z q̄ nullus amor vincit pa-
ternū. l. fi. C. de cura. su. nec maternū. l. vide
am⁹. ff. de i litē iu. **Et** hec oīa patēt ex ethymo-
logia vocabli. **Fili⁹** eī d̄t a philos grece qd̄ ē
amorlatie. vt no. i. s. fi. isti. q̄ dari tu. pol. qz

Maria
natali in-
stictu des̄-
derabat
ascēdere.

Sermo. I. De assumptione Marie

igitur in b[e]n[e]d[i]c[t]ione virginis instinctu nature erat ordinatissim[us] ip[s]am inclinabat ad tenerrime diligend[um] filiu[m] suu[m] vnigenitu[m]. q[ui] tot[us] erat suus q[ui] ad humanitate[m] q[ui] q[ui]d alij filij habueru[n]t ab vtriusq[ue] parentib[us]. h[ic] filius su[us] totu[m] recepat ab ip[s]a. Amabat g[er]m[in]u[m] tanq[ua]m aliq[ui]d sui q[ui]ntu[m] ad carne[m]. et tanq[ua]m aliq[ui]d eterni patris q[ui]ntu[m] ad diuinitate[m]: et ta[n]q[ua]m desiderabile[m] q[ui]ntu[m] ad vtru[m]q[ue]. Vn[de] inmensitas amoris ei[us] non sinebat illa[m] q[ui]escere in triduo q[ua]n[do] puer iesus remansit in hierusal[e]: Luce. ij. quod ostendit diligencia[m] inquisitionis. De qua An[tonin]us. h[ic] vbi ip[s]a ait. Surga[m] et circuibo ciuitate[m] p[er] vicos et plateas: q[ui]ra[m] que[m] diligit anima mea. Vbi Bern[ardus] ait. Aurora rutilas p[er]q[ui]sta est se die[m] p[er]didisse lucente[m]. Stella matutina admirata est triduanam solis absentia[m]. Si ergo desiderauit filij sui p[re]sentia[m] adhuc existentis in terris: sic q[ui] quiescere no[n] poterat. quia[m] tu[m] desiderauit p[re]sentia[m] eius regnantis in celis.

Tertio ip[s]am mouebat ad hoc appetendu[m] clara p[re]platio filialis pulchritudinis. Quauis em[en] no[n] sit hesitandu[m] q[ua]n[do] beata s[an]c[t]a in hac vita pluries et manifeste no[n] p[er] enigmata vel figuras diuine maiestatis uisione[m] habuerit quod asserit de Moys[e] et Paulo. de quib[us] etia[m] illud asserit Aug[ustinus]. ad Prosu[m]. Tame[n] p[er] aggrauatione[m] corp[or]is lumen in quo fit talis visio: no[n] est in anima p[er]manens habitualiter: s[ed] transiens. Et ideo beata s[an]c[t]a affectabat in celis ascendere cu[m] filio suo: vt sine discontinuatione eternalit[er] p[re]templaret ei[us] diuinitate[m]. v[er]u[m] An[tonin]us. ij. illi inq[ui]t. Indica mihi que[m] diligit anima mea vbi pascas: vbi cubes in meridie. Vbi dicit Bern[ardus]. Dic pascis s[ed] no[n] i[n] saturitate. Perfrui igit[ur] exoptabat fructu suauissimo vteri sui. de quo ps[almus]. cxvi. inq[ui]t p[ro]pheta. Tu[m] rederit dilectis suis somnu[m]: ecce hereditas d[omi]ni filij merces fruct[us] v[er]tris. In x[rist]o em[en] est vera diuinitas qua[m] videre est merces et gloria beatoru[m]: iuxta illud q[ui]d inq[ui]t de Ab[ra]h[am] Sen[eca]. xv. Ego sum merces tua magna nimis. Ite[m] est vera humanitas. que fuit fruct[us] beate virginis. et hanc etia[m] videre gloriosam est felicitas sanctoru[m] iuxta illud Joh[ann]es. xvij. Nec est vita eterna vt cognoscant te veru[m] deum: et que[m] misisti iesum x[rist]um. Aupiebat g[er]m[in]o pijsima semp[er] et sine interruzione filiu[m] suu[m] dulcissimu[m] videre: i[n] que[m] desiderat angeli p[ro]spicere. j. Pe. j. Quarto ad hoc ip[s]am inclinabat longa et tediosa sibi p[ro]rogatio sue pegrinationis. Videbat em[en] ei q[ui]a diu[er]s[im]o v[er]sisset in hac lachrymar[um] valle. v[er]u[m] dicebat cu[m] p[ro]pheta ps[almus]. cxix. Multu[m] incola fuit anima mea. Erat etia[m] illi tediosa pegrinatio hui[us] vite. q[ui] habitabat in malis et p[er]ditos

indeos. v[er]u[m] dicebat cu[m] eode[m] p[ro]pheta vbi sup[er]. Deu mihi q[ui] incolat[ur] me[us] p[ro]logat[ur] est: habitati cu[m] habitantib[us] cedar. Cedar em[en] interpretat[ur] tenebra. et significat iudeos tenebrosos. iter quos ip[s]a habitabat. Dicebat g[er]m[in]o ip[s]a b[e]n[e]d[i]c[t]a s[an]c[t]o illud ad Phil[ippum]. j. Aupio dissolui et esse cu[m] x[rist]o. Quinto ad hoc ip[s]am inclinabat affectuosa expectatio curie triumphantis. Nouerat em[en] s[an]c[t]o gloria q[ui] tota celestis curia ea tanq[ua]m regina sua cu[m] maximo desiderio expectabat. et ideo dicebat filio suo illud q[ui]d habet i[n] ps[almus]. cxij. Aduc de custodia animam meam ad cofitendu[m] notuo. me expectat iusti do[n]e nec retribuas mihi. ideo me debes tecu[m] assumere in celu[m]. q[ui]d no[n] solu[m] mihi erit iocundu[m]: s[ed] etia[m] toti curie tue celesti gratissimu[m].

Pars secunda huius sermonis que dicitur allegatiois.

Beatissima s[an]c[t]a q[ui] optime scit allegare p[er] alijs: etia[m] b[e]n[e]d[i]c[t]a sciebat allegare p[er] seipsa. Inter alias aut[em] rones q[ui]s adducebat vt filius inclinaret ad ea assumenda et p[ro]ducenda secu[m] in gloria celesti: q[ui]druplici v[er]sa est fundamento. Quas rones tangit Alex[ander]. de ales li. ij. de laudib[us] b[e]n[e]d[i]c[t]e s[an]c[t]e. c. xiiij. Na[m] licet de ip[s]is allegat[i]o[n]ib[us] i[n] diuinis scripturis nulla fiat mentio: t[ame]n nihil obstat p[re]platiois gra[ti]a aliqua meditari. Dixit ergo p[ri]mo sic. Se dulcis fili du[m] esses paruulus blada manu sepius leniter traxi: nunc ita q[ui] in recopescatoe felici me manu misericordie tue trahere ad te in gloria paradisi. Ad q[ui]d facit illud Hiero[nimus]. in li. de honoradis pentib[us]. Mem[or]to paratu[m] q[ui] talis es q[ui]z manib[us] incrementa sumpisti. Sec[un]do sic ait. Tu q[ui] de meis viscerib[us] lac traxisti s[an]c[t]e: trahere me post te ad tuu[m] celeste conuiu[m]: iuxta illud quod i[n] eode[m] li. de hono. par[ati]o[n]e dicit. f. Aroue fili q[ui]d debes: et officia debita qualicunq[ue] exhibe famularu[m]. q[ui]a paratibus nemo potest reddere quod debet. Sit tibi grata vita illoru[m] quib[us] charior est vita tua q[ui]z p[ro]pria. Redde amoris vicem colende pietatis. Tertio sic inq[ui]t. T[ibi] o fili patienti compassa sum. ex quo g[er]m[in]o tua passio mihi t[ibi] fuit comunis: quare no[n] comunis est gloria. Sec[un]d[u]m naturam em[en] est cum como da sequi: qui incommoda sequit[ur]. l. fm naturam. ff. de regu. iu. et qui in vno aggrauatur i alio debet subleuari. l. cum qui. ff. de iureiu. Quarto dixit sic. Optima pars carnis mee iam celos tener. quia partus est pars visceru[m] matris. l. j. ff. de ven. inspi. et c. si ad mat[er]s. de cose. distin. iij. Et quid ergo pars reliqua mole terrene habitatiois est dep[re]ssa. Accessio

Doteplatio mouebat Mariam ascendere

Incolat[ur] seculi eas scedit desiderare al sumptioz

S

Maria potuit allegari cas q[ui] debet[ur] a filio assumi

riū em̄ dz seq̄ naturā sui p̄ncipalis. c. accessio
riū. de re. in. li. vi. 7. l. cū p̄ncipal. ff. eo. ti. Tu
ḡ q̄ dixisti elect̄s tuis **O**sec. ij. **T**rahā vos in
funib⁹ charitatis. Tu q̄ es brachiū em̄i pa-
tris trahē me post te: **A**n̄. j. c. de exilio. f. ad
patriā: de morte ad vitā: de tenebris ad lucē
p̄petuā: 7 de miseria ad eternā felicitatē.

Pars tertia hui⁹ sermonis que dicitur
causatiōis.

Pro declaratiōe hui⁹ p̄ris q̄rit: q̄ de
mā xps matrē suā i tā p̄is petitiōi/
bus nō exaudierit. cū em̄ bonū fi-
liū deceat exaudire matrē suā: iux̄
illud. iij. Reg. ij. **P**ete m̄r mi: neq; em̄ fas ē
vr̄ auertā faciē meā a te. **M**irabile q̄busdā
videt q̄ xps tā venerabilē matrē suā: quā tā
tenero amore diligebat exaudire noluerit vt
eā secū ad gl̄iam adduceret. sicut ipsa tā an-
p̄io affectu appetebat: s; poti⁹ eā i hac lachry-
maz 7 calamitatū atq; tenebrarū caligine re-
manere voluerit. **S**z his hesitatōib⁹ satisfacere
volēs dico q̄ lz deus in suis operib⁹ n̄ra
adinuētiōe nō indigeat: cū certū sit q̄ oīa fa-
cit debito ordine certaq; rōne. qz iust⁹ dñs in
oib⁹ vijs suis: 7 sc̄tus i oib⁹ opib⁹ suis: vt in/
q̄r ps̄. **I**n p̄ deuotiōe augēda fidelium: 7 oīsi/
n̄stra opiniōe tollēda a cordib⁹ xp̄ianoz inf̄
alias possum⁹ assignare q̄tuor cas̄ q̄b⁹ ipse
dñs n̄ rōnabilr matrē suā dilectissimā secū
assumere noluit. **P**rima aut̄ dz cōsolatiōis re-
spectu remanētū. **S**cd̄a istructiōis respectu
scribētū. **T**ercia cōfortatiōis respectu patiē-
tiū. **Q**uarta s̄o honoratiōis respectu obuiā-
tiū. **P**riō igit̄ dico q̄ xps dimisit matrē
suā in terr̄ p̄ suā ascēsiōe rōe solatiōis re-
spectu remanētū. f. ap̄loz 7 alioz fidelium.
Un̄ sup̄ illud **J**oh. xix. **S**trabat iux̄ta crucē
iesu zc. dicit **A**ug⁹. **M**igratur⁹ ex h̄ mūdo
dñs ita ordinauit: vt vtr̄q; ecclesie portio:
tr̄iūphās vicz 7 militās v̄sibili 7 iuisibili so-
latiō frueret p̄ ipm̄. **A**scēdēs em̄ in celū sc̄tis
aīab⁹ 7 angelis suā diuinitatē 7 hūanitatē per-
petuo p̄tēplādā exhibuit. vt siue ingrederentur
siue egrederent p̄ascua inuenirēt. **E**ccl̄ie
s̄o adhuc i terra militātī solatiū q̄dē visibi-
le p̄misit qd̄ in die p̄thecostes impleuit qn̄
ipm̄ solatoriē cordib⁹ fidelium im̄sit. **S**ola-
tiū s̄o visibile qd̄ de corpali eius p̄ntia habe-
bat fidelib⁹ suis subtrahere iam voluit. **E**t
idcirco matrē eccl̄ie cōsolatricē vice sui dere-
liq̄t. vt dū beati angeli in celis aspicerēt illū
hoīem: fideles in terris iruerent cū gaudio
eiusdē hoīs verā matrē. **H**ec ille. **E**t reuera
valde gaudiosum erat 7 cōsolatoriū videre

Quatuor ex
caus xps
ascendēs
noluit
m̄rezsecū
assumere

I

i terr̄ feminā h̄ntē filiū regnātē i celis. **E**x-
stimo em̄ q̄ sicut mō fit ad limina ap̄loz: sic
fiebat tūc ad ipaz pegrinatio fidelium reginā
celi 7 terre videre cupientium. vt scribit beatus
Ignaci⁹ ad beatū **J**ohem euāgelistā. 7 legit̄
de b̄to **D**ionysio q̄ valde desiderabat videre
virginē gl̄iosam. **Q**u aut̄ ipam vidit p̄side-
rās magnitudinē graz ei⁹: 7 excellētiā vir-
tutū ac honestatē morū singularēq; vite sue
sc̄ritatē 7 mirabilē ipi⁹ pulcritudinē: dixit ei
Si de tui filij diuinitate nō fuisset mihi a **P**au-
lo ap̄lo p̄dicatū: facili⁹ te crederē eē x̄m̄. **N**ec
mirū si fideles ad vidēdā beatā ḡginē curre-
bant: cū legam⁹ multos diūsas mudi partes
lustrasse vt aliq̄s hoīes viderēt 7 audirēt. si-
cut recitat **H**iero. i eplā ad **P**aulinū. **Q**ue
visitatiōes ipis visitatib⁹ maximā cōsolatio-
nē afferēbāt: 7 ipi ḡgini in magnū honorē ce-
debāt. **S**i em̄ gl̄ia est m̄ri vni⁹ martiris vel
alteri⁹ sc̄ti: quanto honore debebat venerari
m̄r sc̄ti sc̄toz filij dei? **D**imisit ḡ xps m̄rez suā
i terris 7 noluit eā adducere secū in celis: q̄a
ap̄lis nimis durū fuisset simul p̄uari p̄ntia
solis 7 lune. **S**cd̄o dimisit eā in terr̄ post
suā ascēsiōe rōe istructiōis respectu scribētū
vt. f. fideles istrueret de rudimētis fidei: ma-
xime de his de q̄b⁹ nulli mortalium nisi ipsi cō-
stare potuit. **Q**uāuis aut̄ euāgeliste sp̄sc̄to
dictate euāgelia sua sc̄pserit: in h̄lomin⁹ cre-
di p̄t. 7 verisile ē q̄ de talib⁹ cū ipa ḡgie p̄fere-
bāt. **S**ilz 7 alij fideles legētes euāgelistarū
sc̄pta ab ipa q̄rebāt si hec ita se habebant. **E**t
n̄ ē dubitādū qn̄ sp̄sc̄tus pla brē ḡgini re-
uelāda suauerit. **Q**uis em̄ meli⁹ sc̄re potuit
de maḡ veniētib⁹ cū stella. de fuga i egyptū.
de ḡgelica salutē. 7 ḡbis iter ipam 7 archāge-
lū gabrielē facti. de natitate xpi. 7 de circūcisio-
ne ei⁹. 7 de oblatōe ipi⁹ in tēplo. 7 de reliq̄s ad
filiū suū p̄tinētib⁹: qz ipsa q̄ singula fuit exper-
ta: 7 cūcra xpi opera p̄ triginta 7 tres annos
oculis p̄p̄is aspexit. vñ dz **L**uc. ij. **M**aria
aut̄ p̄suabat oīa ḡba hec p̄ferēs in corde suo
Et ob hoc forte **L**ucas plura de xpi infantia
scripsit tanq̄ familiarior ḡgini. nā capellan⁹
eius afferit iuisse. **R**eliq̄t ḡ dñs matrē suam
magistrā ap̄loz 7 oīm fidelium. **U**n̄ **H**iero. i
fmone ad **A**ustochiū loquēs de beato **J**ohā-
ne euāgelista sermētī ipsi ḡgini. **P**ostea sub-
dit. **N**ō q̄ eximius ille sanctorū chorus apo-
stolorū eam deseruerit. inter quos post relur-
rectionē domini intrans 7 exiēs familiarī⁹
cōtulit de xpi incarnatiōe: tanto siquidē ve-
rius q̄nto ab initio p̄ sp̄sc̄m̄ plen⁹ cuncta
didicerat 7 p̄p̄erat plen⁹ vniūsa. lz 7 ap̄li

R **M**asitē
terris vt
scribētes
istrueret

Masitē
vt hono-
rare ab
obstanti-
bus

grini. hec ille. **I**sta igitur fuit principalis causa quare Christus non assumpsit matrem suam secundum: ut videlicet post ea cum maiori honore suscipere in celum. et ipse cum tota celesti curia illi veniret obuia. Et hanc causam assignat Anselmus in libro de excellentia beate virginis. c. vij. dominum nunc alloquens et dicens **Q**uod bone Iesu quomodo pati potuisti ut te ad regnum glorie remeante illam beatam matrem tuam in miseris mundi relinqueres: et non statim tecum regnaturam assumeres? Fortassis dominus hoc agere voluisti: ne tue curie veniret in dubium: cui potius occurreret tibi. scilicet domino suo primo in assumpta carne celum petenti. **A**n ipsi matri filii in ipso regnum materno iure tecum ascendenti. Prudentiori ergo et digniori consilio procedere illam voluisti: quatenus ei locum immortalitatis in regno tuo preparares. et sic comitatus tota curia tua festiuus illi occurreres: eamque sicut decebat matrem tuam per te ipsum exaltares. hec ille. **D**e his autem causis remansit sine in hoc mundo post ascensionem filii certificata ab ipso filio suo benedicta. **E**rgo pretermissa remansit. **N**on ei petebatur assumere cum filio nisi sub conditione. scilicet si deo placeret: et non aliter. et hoc non fuit velle aliquid de diuina voluntate: sed potius suum velle diuine voluntati subiicere. **B**ristissima etenim ergo que nunquam peccauit: nunquam aliquid de diuina voluntate voluit. **E**t in hac sua petitione conditionata fecit sicut postea egit filius eius. que **M**at. xxvj. inquit. **P**assibile est trahere a me calicem iste. **V**erum non sicut ego volo: sed sicut tu. **F**iat voluntas tua.

Pars quarta huius sermonis que dicitur de dormitione.

An mortua prius vel an sine morte fuerit assumpta

Querunt quidam nunquam gloriosa ergo sit mortua: an ergo sine morte fuerit in celum assumpta. sicut factum fuisse de nostris primis parentibus si non peccassent. **N**am Augustinus super Genesim. et recitat magistri. ij. di. xx. di. que si non fuissent transgressi diuinum preceptum sine morte statuto tempore fuissent ad meliorem statum. hoc est ad beatitudinem transferri. **A**d quam dubitationem respondeo quod tristissima ergo nunquam habuerit aliquid peccati actuale nec etiam originale: ut inconuincibiliter probatum est in prima parte principalis huius operis. tamen rationabile fuit ipsam mori: ut in ea de parte declarauimus respondendo ad argumentum quod dici posset debuisse cessare mortem in ergo cessante in ea peccato. quam rationem vide ibi in. ij. sermone pre. ij. **E**t hac verissimam opinionem tenent catholici doctores. vnde Augustinus in sermone de assumptione virginis inquit. **M**emores conditionis humane mortem illam temporalem subisse matrem dei dicere non metumus. **I**dem quod dicit Damascenus in duo

bus sermone assumptionis eiusdem. et Hieronymus in sermone ad Eustochium. vbi ait. **A**ssumpto nihil posterius nisi quod hodierna die gloriosa migravit a corpore. **F**uit autem hoc decem quadruplici ratione. **P**rimo propter filii sui confirmationem. **A**um enim Christus natura nostra assumpserit: ut eadem natura que peccauerat sanctificaret decuit ut huius manus fessis onderet ad sustentandas multas hereses que futuras prouocaret. **F**uerunt enim heretici nonnulli que non solum naturam nostram. sed et de genere adam eum assumpsisse negauerunt: sed omnino eum corpus fantasticum habuisse asseruerunt. inter que fuerunt manichei. **V**alerianus autem hereticus dixit Christum celeste corpus assumpsisse. **U**t ergo onderet que Christus esse de illo genere erat quod mortem meruerat: decuit ut eius genitrix mortem sustineret. **S**i enim sine morte ad gloriam fuisset translata. faciliter creditum fuisset vel que non fuisset de humano genere: vel non de illa stirpe primorum parentum. et sic si beata ergo non fuisset credita esse de stirpe humana ab adam descendente: sicut creditum fuisse de Christo eius filio. **E**t consequenter visum fuisset que Christus pro ipso humano genere congruentem satisfactionem non fecisset: et que idoneus redemptor non fuisset. **M**ors autem ipsius benedictę virginis onderit illam fuisse veraciter de humano genere. et de illa propagatione de qua dicit **De**. ix. **S**taturum est hominibus in meliorem. **S**ecundo ueniens fuit ipsa mortis propter filii sui reformationem. **N**eq; enim decuit eam meliorem esse conditionem quam filium: que esse deus et homo est. **I**n conueniens namque esset que melius prederet caput: cum omnia membra sequantur naturam sui capitis. scilicet cum in diuersis. ff. de reli. et sumpt. su. **A**u igitur filius beate virginis sit caput totius ecclesie. ut ait **A**plos **S**ol. i. **C**uiusque et uirgo est membrum. **E**t ipse mortem sustinuerit: imo (ut inquit Augustinus in. ij. li. de baptismo puulorum) si nullus eum interfecisset sentio defecisset. profecto decuit ut beata ergo ergo moreretur que filio suo esset conformis. **T**ertio hoc ueniens fuit propter sui meriti augmentationem. **D**ecuit enim gratia plenam non solum meriti bonis operibus: sed etiam passionibus et tribulationibus equanimiter toleratis. **P**atientia enim opus perfectum habet: **J**acobi. i. **E**t propter ea deus sepe imittit aduersa ad augmentum virtutis et meriti. vij. q. j. c. aduersitas. et. xj. q. iij. c. in cunctis. **E**t quoniam vltimum terribilium est mors: ut dicitur in. iij. **A**th. et in. l. vltimum. ff. de penis. **I**deo voluntaria et patiens eius sustententia summam patientie genus demonstrat vnde meritum auget. et tanto magis in beata virgine meritum augmentauit quanto pro villo suo crimine mors illi debita non fuit. **Q**uarta hoc congruum fuit propter nostram conformationem

Rationabile debuit maria propter mortem

P

R

R

Moria nē. Naturalis em̄ om̄is mortē timem̄ sciētes
 moris vt verā esse niam Quintilian̄ i li. de clamatōe/
 morietes nū: de clamatōe. v. diceñ. **D** q̄s ḡue est mori.
 p̄fortar̄ scz q̄ ad sensualitatē carnis. Quāuis aut̄ hic
 timor s̄blat̄ sit q̄n̄ x̄ps dei fili⁹ mortē sustinu/
 it: n̄ posset hō cogitare ⁊ dicere. **B**n̄ sustinu/
 it: qz nō solū hō s̄z etiā de⁹ fuit. **V**irgo aut̄ be
 ata in q̄ fuit pura hūanitas: mortē libēter su
 stinēdo: nos oēs horzata est suare illd̄ **J**une/
 nalis documētū li. iij. satira. j. diceñ. **F**ortez
 posce aim̄ mortis terrore carētē. **N**ā vt inq̄t
Lucan⁹ li. viij. **M**ors vltima pena est non
 metuēda viris. **U**n̄ **T**ullī⁹ in tuscu. q̄sti. li. j.
 in st. dicit. **T**eneam⁹ ⁊ nihil censeam⁹ eē ma/
 lū qd̄ sit a natura datū omnib⁹. **M**ors em̄
 nō ē mala: nec i forte maloz cōputāda. v. q. j.
 c. illa. i. si. **E**t iō p̄dicē **T**ullī⁹ i eiusdē opis li.
 ij. ait. **Q**ui id qd̄ vitari nō pōt metuit: is vi
 uere aīo q̄eto nullo mō pōt. **Q**ui vō mortez
 nō timet: magnū is p̄sidiū sibi ad beatā vitā
 cōparat. **E**t **Q**uintilian⁹ i li. p̄allegato. de cl
 amatōe. iij. inq̄t. **f**aciam⁹ poti⁹ ⁊ sine reme/
 diū: ⁊ de necessitate solatiū. **E**t **S**eneca ad
Aucillū. lib. v. epistolaz: eplā. j. dicit. **V**ita
 cū expectatōe mortis data ē. **A**d hāc itur quā
 timere demēt̄ est. qz certa expectat̄: dubia di
 mittunt. **M**ortēs itaqz alacri anio b̄ndicta
 x̄go nobis ⁊ oibus hoib⁹ dicebat illud qd̄ i/
 q̄t **Q**uintilian⁹ vbi. s. di. **S**eam⁹ sp̄ore p̄silio
 pleni securitati gr̄as agētes. **S**ol⁹ vixit quo
 ad voluit q̄ mori q̄s viuere maluit. **I**nfirmē
 aut̄ p̄suis terrenoz mētis ē vt numerem⁹ an
 nos. **U**t em̄ ait **P**linius li. vij. naturalis hy
 storie. c. liij. **N**atura nihil hominib⁹ breuita
 te vite p̄stitit mell⁹. **N**ā vt dicit **S**ene. in li.
 tragediarū. **M**ors sola por⁹ erūnis dabit.
Et **M**ido. li. j. loliloquioz. c. j. inq̄t. **M**ors
 calamitati terminū p̄bet oēm em̄ calamitatē
 adimit. vñ **B**oeci⁹ li. j. de cōso. canit. **M**ors
 hoim̄ felix. **E**t **F**ranciscus petrarcha in suis
 triūphis ait. **A**d mortē he fine duna p̄sone
 scura. **A**ia nūm̄ ḡerū **A**ialtri he noia. chan
 postto nel fango ogni lor cura. **E**t **B**er. in q̄
 dam ser. inq̄t. **M**ors est finis miserie: victo
 ria pugne: ianua vite: adeptio corone: beati
 tudinis plen⁹ igressus: initiū refrigerij: pa
 radisi scala q̄ ascēdit i locū tabernaculi admi
 rabilis vsqz ad mōtē dei. **E**t iō dicebat **S**a
 lomō **P**rou. xiiij. **S**perat iust⁹ in morte ina
Iust⁹ ei si morte p̄occupat⁹ fuerit i refrigerio
 erit. **S**ap. 4. p̄ciosa nāqz i p̄spectu dñi mors
 sc̄toz ei⁹. p̄s. cv. vñ d̄ **E**ccs. vij. dies mortis
 die natiuitat̄. **H**is ḡ exhortatiōib⁹ b̄tē x̄gis
 ⁊ ei⁹ exēplo nō debem⁹ mortē primēscere: sed

cū gaudio ⁊ exultatōe expectare. q̄ (vt inquit
Saiho) ē finis oīz maloz. **E**t ob hāc cām de⁹
 p̄misit suā dilectā matrē mori. **P**ossum⁹ q̄z
 aliā assignare rōnē: quā ponit **I**erūs **I**ho. i
 iij. pte sum. q. xxvij. ar. iij. in solutōe p̄mi ar.
 di. **B**rā x̄go nō fuit liberata a morte ⁊ alijs
 penalitatib⁹: vt p̄ illas penalitates toti eccl̄ie
 thesaurizaret.

Pars quinta hui⁹ sermonis: que dicit̄
 cōsolatiōis.

Siquat̄ q̄ brā x̄go in morte sua ha/
 buerit solatia: **R**ūdet q̄ lz sacra
 pagina de h̄ nō faciat mētione: tñ
 ex alijs sc̄ptur̄s possum⁹ p̄phēde/
 re dormitiōz b̄tissime m̄ris dei mlt̄s solatiōi
 bus fuisse repleta. **P**ro cui⁹ declaratiōe ē sc̄le
 dum q̄ **H**iero. in smone assumptōis vocat
 illū libellū apocriphū. i. dubiū: q̄ ititulat̄ de
 trāstru x̄gis. q̄ qd̄ liber etiā appellat̄ apocri
 fus. i. c. sc̄ta. xv. di. **A**pocripha aut̄ dicunt̄ il
 la sc̄pta q̄z autor ignorat. vt q̄ i canone sc̄ptu
 rarū nō habent. vt q̄ nō sunt in publico legē
 da tāqz autēricar vel q̄ sunt dubia sm̄ **I**sid.
 vj. et̄hy. **E**t ideo d̄t **H**iero. vbi. s. loquēs de
 p̄dicto li. **N**e dubia p̄ certis recipiatis. **N**ō
 ḡ rep̄hēdit illū tanqz falsum: sed vult aliq̄n̄
 h̄ri dubiū. **E**t p̄dicta de significatōe apocri
 phi approbat glo. i. c. canones. xvj. dis. que
 ait **A**pocripha. i. sine certo autore: vt sapien
 tia **S**alomonis. liber **I**esu filij **S**yrach. q̄ d̄z
Ecclesiastic⁹. ⁊ liber **J**udich⁹ ⁊ **T**hobie. ⁊ liber
Machabeoz. h̄i apocriphi dicūt̄: ⁊ tñ legū
 tur: s̄z forte nō generalit̄. hec ibi. **Q**uāuis ḡ
 in dicto libro aliq̄ p̄tineant q̄ nō oīno conso
 nant vitari. nihil tñ obstat etiā ibi plura ve
 ra cōtineri. **U**n̄ p̄ deuotoz cōsolatiōe dice
 re possum⁹ q̄ benedicta virgo in trāstru suo
 q̄tuoz habuit solatia inter alia mlt̄a. **P**ri
 mū fuit angelice reuelatiōis. **C**um em̄ fili⁹
 beatissime x̄ginis celū ascēdisset: ipsa conti
 nue desiderabat cū illo coniungi. simulqz cū
 p̄phera dicebat p̄s. xij. **Q**uēadmodū deside
 rat ceru⁹ ad fontes aquaz: ita desiderat aīa
 mea ad te de⁹. **S**ituiuit ania mea ad deū fon
 tem viuū: q̄n̄ veniā ⁊ apparebo añ facie dei
Fuerūt mihi lachryme mee panes die ac no
 cre: dū d̄z mihi q̄ridie: vbi ē de⁹ tu⁹? **S**i ḡ de
 sideriū iusti om̄e bonū: **P**rouer. xj. p̄fecto de
 sideriū iustissime m̄ris dei totū erat intētum
 circa sūmū bonū filiū suū. vñ cū sepe in ora
 tiōe alloq̄bat̄ dices. **Q**uādo farai contēto el
 core mio. **A**ollendome dal mundo tenebro
 so: **Q**n̄ adimpirasse il me desio **A**vestiro me
 il palio glioso. **Q**uādo vedro i chori di bea

S
Libri ap
 pocriphi s̄
 cut ē liber
 de trāstru
 virginis

E
Maria
 in morte
 h̄uit q̄
 tuoz sola
 tia

ti. **E**te o dulce o benedeto filio. **A**o tuti quā
 ti i angel alchierati. **A**he auenire me farai del
 ci elo. **Q**uādo in quel abisso de dolceza. **D**el
 sol vestita e stelle coronata. **S**aro abiorpro e
 piena dalegreza. **A**presso al tuo throno sub
 limata. **I**n his aut duleib⁹ p⁹atq⁹ suau
 bus petitiōib⁹ exire ipa bñdicta ḡgine: ecce
 q⁹ (vt d⁹ in dicto li. de trāstru ei⁹) apparuit ei
 angel⁹. s. gabriel tot⁹ iocūd⁹ cū ramo palma
 rum in manu: i signū pfecte victorie: quā ha
 buerat de mūdo: carne ⁊ diabolo. **A**rat at to
 tus lucid⁹: ⁊ in forma hoīs pulcherrima. **E**t
 credo eū multoz angeloz comitiua fuisse lo
 ciatū. **Q**ui reuerenter gliosam virginē salu
 tans dixit ei **A**ue ma dona ⁊ grāde correfia
Aue maestra dogni scitade. **A**ue benigna
 vergene maria. **A**ue fontana piena ⁊ carita
 de. **A**ue del mūdo dignissima regina. **A**ue o
 specio dogni veritade. **A**ue reparo di nostra
 ruina. **A**ue dogni fidel secura guida. **A**ue lu
 cente stella matutina. **A**ue speranza in cui
 ognū se fida. **A**ue riccozo de turti i peccatori.
Aue apo zo che cognaffitico aida. **A**ue valo
 di lucidi splēdori. **A**ue donzella a dio despō
 sata. **A**ue belleza di supni chori. **D**ñs tecum
 virgo imballamata. **A**he in te aposti tuti soi
 thelori. **S**āta gloria te ha apparegiata. **E**c
 co il tempo da te desiderato. **I**n tre giorni
 farai glorificata. **A** questo dirte da dio son
 mādato. **Q**z aut angel⁹ appuerit brē ḡgini
 ānūciās ei diē felice trāstr⁹ lui: nō ē vllaten⁹
 dubitādū. qz cū ad alios miserit de⁹ angelos
 ad ānūciādū eis finē vite. pfecto etiā ē credē
 dū silr eū fecisse miri sue p illā sniam **B**ern⁹ in
 eplā ad canonicos lugdunenses. **Q**uicquid
 alijs (lz paucissimis) est cōcessum: nō est cre
 dendū gliose virgini fuisse denegatū. **S**i er
 go beat⁹ martin⁹ reuelatiōe supna obitū suū
 longe an⁹ psciuit. ⁊ **P**etr⁹ sciuit q⁹ breuis eēt
 depositio tabernaculi sui. ⁊ **P**aul⁹ q⁹ tps sue
 resolutiōis istabat. ⁊ silr bris **J**ohes euāge
 lista. ⁊ scūs **F**rācisc⁹. ⁊ alij ḡp⁹les scī. vt in
 coz legēdis habet. multo magis hoc sciuit be
 atissima virgo: vt arguit **A**lber. sup **M**iss⁹
 est. c. dxi. **G**loriosa autē virgo illis angelis
 qui ei annūciauerāt cū gabriele archangelo
 hoc bonū nouit. cum recedere vellēt dixit il
 lud **S**an. v. **N**ūciate dilecto meo: qz amore
 languet. **S**criptū est qz in quadā legenda
 assumptiōis: q⁹ brā virgo p angelū tres grās
 a filio petijt. s. vt oēs aplos sue dormitōi pre
 sentes h̄ret. vtq⁹ diabolu nō videret. ⁊ vt oēs
 qui erāt in purgatorio a penis i suo obitu eri
 peret. **Q**ue omia obtinuit. **D**e pma aut grā

Angel⁹
 Marte
 nūciavit
 mortem

mediate dicem⁹. **S**cđm solatiū brissime
 ḡginis i trāstru sue fuit aplice aduētatiōis.
Apli em cū eēt in diuersis mūdi p⁹ib⁹ disp
 si: in qb⁹ fidē xpi p⁹dicabāt: desiderāte beatissi
 ma virgine illos videre ante mortē suā: affe
 ctansq⁹ eos esse pntes sue dormitōi: ⁊ ei⁹ cor
 porū impendere sepulturā. **D**omin⁹ noster ie
 sus xpus filius eius in icru oculi eos fecit eē
 an cōspectū matris sue dilectissime. **Q**ui em
 p angelū suū fecit **A**bacue ppheta i momen
 to tēporis p capillū ⁊ **J**udea in **B**abyloniā
 deferrī: vt **D**anieli pphete p⁹adiū portaret.
Dan. vi. ⁊ brō **F**rācisco socios suos p mūdū
 displos videre cupiētī ḡgregauit ad ei⁹ pre
 ces. potuit etiā aplos ⁊ discipulos suos mi
 nisterio angelozū in instāti facere deportari:
 vt genitrici sue moriētī debitū exhiberēt ob
 sequiū. **U**el dicere possum⁹ q⁹ spūs dñi q⁹ ra
 puit **P**hilippū apostolū: ⁊ statim inuēt⁹ est
 in **A**zoto. **A**c. viij. **S**ilr eleuari fecit apo
 stolos omēs ⁊ p⁹tinus inueniri in ḡginis ha
 bitaculo. **A**ffuisse aut apostolos dormitōi
 ei⁹ affirmat sanct⁹ **D**ionysi⁹ asserēs in li. de
 diu. no. se ⁊ brō **T**himosotheū ac plurimos
 xpi apostolos ⁊ discipulos morti brē ḡginis
 interfuisse. **D**e hoc etiā inq⁹ **D**amascen⁹ in
 quodā sermone. **S**antiqua ⁊ verissima tra
 ditōe accepim⁹ q⁹ tempore gloriose dormiti
 onis brissime ḡginis cū oēs scī apostoli ad
 saluādas gētes orbē terre pagrarēt: i momē
 to tēporis in altum subleuari **H**ierosolymis
 puenerūt. **I**biq⁹ angelica eis visio facta est:
 ⁊ diuina hymno dia portoz audiebat ḡturū
Aū aut scī apostoli intelligerēt dei genitricē
 transitū iminere: cōmuni eā voce collauda
 bāt dicētes. **A**ū in hui⁹ mūdi icolatu te o ce
 leberrima virgo haberem⁹ cohabitaticē q⁹st
 ipm dñm deū ⁊ magistrū vidētes cōsolaba
 mur. **N**ūc ḡo qz te transmigrandā cognoui
 mus: hoc solū nobis remanet refrigerium q⁹
 te mediaticē habebim⁹ apud deū. **S**ilr tu⁹
 creator omniū vocat te. **N**emo est qui phi
 beat matrē a filio. ipa natura docet honorari
Nec decet te amplius pmanere i medio na
 tionis prae ⁊ puerse. **V**ade ergo in pace: et
 placa nobis reum. **D**onec em morabarīs in
 terris modica te terre portio detinebat. **A**ū
 autem assumpta eris in celis: cōmune propi
 ciatorum totus habebit mundus. **D**ec ille
Pater ergo hui⁹ sancti testionio aplos mor
 ti gloriose ḡginis fuisse pntes. **D**icit autē
 in p⁹dicto libro de trāstru virginis: q⁹ eo tem
 pore quo angelus annūciavit beate virgini
 transitū suū: brō **J**ohes euāgelista de licen

U
Omnes
 apli fue
 runt con
 gregati i
 morte
 marie

Sermo. I. De assumptiōe Marie

Qualit̄
Johes z
aly apli
lit̄ vene/
runt ad
moxrem
Marie

tia ſiginis pdicabat ephesi. Quāobrem vo/
lens brā vrigo illū ad ſe venire. cum ſup hoc
rogaffer filiu ſuū. ſtatim inronuit celū. z i cā/
didā nebula eleuat⁹ z rap⁹ ipſe brūs Johā/
ues in p̄nenti ſe reperit ante oſtium dom⁹
in qua morabat⁹ ſgo bñdicta. z intrās ad be
atiffimā ſginē cū maxīma reuerentia ſaluta
uit eā. Quē videns ſgo glorioſa p̄re gaudio
a lachrymīs p̄nere nō valuit. z dixit illi **Q**
Johānes recordare verborūz dñi magiſtri
tui quib⁹ me tibi recōmendauit in m̄ſem. Ec
ce q̄ vocata a dño exoluere debet⁹ p̄ditōis hu
mane debitū. Recōmēdo igit̄ tibi corp⁹ meū
vt om̄i diligētia z cura illud ſtudeas ſepeli
re. Aud tui em̄ p̄ſidos iudeos inter ſe p̄ſiliūz
feciffe dicentes. Expectem⁹ donec illa q̄ xpm̄
peperit moriāz. z tūc rapiemus corp⁹ eius et
cōburem⁹. Facies ḡ deportari an̄ feret⁹ meū
quādo corpus meū ad ſepulturā deſeret hanc
palmā ſicut ex parte dei angelus mihi eaz de
ferens monuit faciendū. **H**ec em̄ palma que
vt vides eſt multe claritatis. cōturbabit in i/
micos noſtros. z cuz ea fiet multe mirabiles
opationes. **D**ixit aut̄ Johes. **V**tinā nunc
adeſſent om̄s alij apli fratres mei vt tibi poſ
ſent vna mecū p̄parare cōdecētes exequias
z debitas exoluere laudes. **H**ec ſgo dicere be
ato Johāne ſtatim ad p̄titionē briffime vir
ginis apli oēs a quadā nebula ſicut beato iō
hāni factū fuerat iapri ſunt de locis in q̄bus
pdicabāt. z an̄ p̄tra dom⁹ in qua erat ipa be
nedicta ſgo ſunt delati. q̄ ſe inſimul inueniē
tes mirari ſunt valde. **Q**uos vidēs glorioſa ſgo
multū ſfortata fuit. z de eoz miſſiōe filio
ſuo grās egit. **I**pli ſgo cognoscētes ſe debere
remanere orphanos z p̄uatos ſua dilectiffi
ma magiſtra a lachrymīs abſtinere nō potue
runt. **Q**uis aut̄ eoz planctū deſcribere valeat.
Quis ipſoz ſuſpiria oimqz diſcipulorūz
fletus exp̄mere queat. **Q**ñ em̄ xps p̄ſuſus eſt
z qñ celos aſcēdit. ipſa bñdicta virgo ei⁹ lo
co cum ipis aplis z diſcipulis remālit. ex quo
eius plēntia cōfortabant. z dolorē quē de re
ceſſu dñi habuerāt aliquāliter mitigabant.
Nūc ſgo vtroqz orbatī parēte remanabant.
Arbitroz aut̄ q̄ dicebāt. **Q**uo p̄gis mī ſine fi
lijs. **Q**uis nos meſtos ſolabit. **Q**uis dile
cti magiſtri noſtri recordatiōem dabit. **S**c
ce tu p̄gis ad alta. nos remanem⁹ i ima. **T**u
aſcēdis. nos opprimimur. **T**e angelorūz p̄uen
tus circūdabit. ſit⁹ amplectet. pater oſcula
bitur. ſpūſſcrūs inſlamabit. nos p̄uent⁹ ma
lignatiū z p̄ſidoz ſinagoga iudeoz flagellis
afficiet. vinculis aſtringet. tormētis crucia

bit. z gladio feriet ac mactabit. **S**ed tu maſ
noſtra. tu pia oim̄ aduocata: deprecare filiū tu
um vt nobis aſſiſtat: ac nos in tāis rēcatiōi
bus z tribulatiōib⁹ nō deſerat. **Q**uibus beniz
gniffima dña inq̄t. **P**ugnate filij mei virili
ter z recordami ſboz magiſtri veſtri dicētis
Mat. vii. **E**cce vobiscū ſum omnib⁹ diebz
vſqz ad p̄ſummatiōē ſeculi. **E**t itez. **N**olite
timere eos q̄ occidūt corp⁹. anima aut̄ oc
cidere nō p̄nt. **L**u. xij. z rurſum **M**atthēi. x
Aū ſtereritis an̄ reges z p̄ſides nolite cogita
re quō aut̄ qd loq̄mini. dabit em̄ vob in illa
hora qd loquamini. **N**ō em̄ vos eſtis q̄ loq̄
mini ſz ſpūs p̄ris veſtri q̄ loquitur in vobis
Eū igit̄ filius meus ſup p̄m̄ ſit vobiscū
Ego quoqz nunqz recedēs ab eo vos nō deſe
ram: ſz ad pugna ſfortato: apud filiū aduo
cabo. **V**os ḡ eitote fortes in bello: z pugnate
cū antiquo ſerpēte: z accipiet⁹ regnū eternū
Tertiu ſolatiū fuit deſice apparitiōis. qz
dñs noſter ihs xps fili⁹ ei⁹ ea in infirmitate
viſitauit. de quo beatiffima ſgo indi. libilē cō
ſolatiōem p̄cepit. **S**i em̄ **J**acob p̄tarcha deſi
derauit an̄ mortē ſuā videre filios ſuos. **S**e.
xliij. z cū **J**oseph vidiffet ait **J**ā let⁹ moriar
quia vidi faciē tuā. **S**en. xlvj. **Q**uātū debe
bat p̄iſſima ſgo appetere viſiōē vnigeniti
ſui an̄ mortē: qntū ve ex ipius viſitatiōe cōſo
lari. **I**pm̄ aut̄ dñm viſitaſſe in morte mat̄re
ſuā nullaten⁹ eſt dubitādū. **S**i em̄ apparuit
brō **J**ohi. z dixit ei. **V**eni dilecte mi z c. mul
to magis credendū eſt eū apparuiſſe mat̄ri
ſue dilectiffime z in infinitū chariori. vt dic
Albert⁹ ſup **M**iſſus eſt. c. xvij. **I**nq̄t etiam
Grego. iij. dialogorūz z exēplis p̄bat q̄ alitq̄
ad ſolatiōem egrediētis aie: ipe ſolet appa
rere autor vite. **S**i ḡ alijs apparuit: multo
magis m̄ri: p̄ ſupradictā **B**ernardi ſentētiā
Quicqd̄ alijs zc. **D**i aut̄ in p̄dicto libro de
trāſitu ſiginis q̄ ipe dñs **I**hs de celo deſcēdit
cū angelicis ordinib⁹. cū ceru p̄tarcharūz
cū martyri exercitu. cū ſginū choro. cū ſoci
etate p̄ſſorūz z oim̄ ſanctorūz. **Q**ui om̄s ipſo
dño incipiēte ſubſequētes dulcīa cātica circa
lectū beatiffime ſgis frequētabāt. **Q**uar
tū ſolatiū fuit mirifice dulcoratiōis. **I**pe em̄
dñs **J**eſus poſt ſuauiſſima oſcula z dulciſſi
mos amplex⁹ dixit dilectiffime m̄ri ſue illud
Lan. iij. dicēs. **V**eni de libano ſpeciōſa mea.
veni coronaberis. **B**eata aut̄ virgo reſpōdit
illud p̄. xxxix. **E**cce venio. qz in capite libri
ſcriptū eſt de me vt faciā voluntatē tuā deus
zētis me⁹ volui. legē tuā i medio cordis mei.
Et itez ait illud p̄. cvij. **P**aratū cor meum

E
Xps ap/
paruit
Marie
in morte
ſua

Pars. XI.

de. paratu cor meū. Omnes autē angeli et san-
cti decantabant illud Sap. iij. Nec est q̄ ne-
sciuit thoz in delicto. habebit fructū in respec-
tione aīaz sanctaz. Beatissima igit̄ virgo
videns dulcissimū filiū suū iocūditissimovul-
tu. extensisq; brachijs ei⁹ animā vt eriret ex-
pectantē. dixit illud Luc. j. Beatam me di-
cent omnes generatiōes. Quia fecit mihi ma-
gna q̄ potēs est et sanctū nomē eius. Ad filiū
autē puerſa ait illud ps. iij. In manus tuas
dñe cōmendo spūm meū. Sicut autē ab om-
ni corruptione carnis fuerat extranea. ita ab
omni dolore mortis fuit aliena. Immo cū in-
dicibili leticia et inexcogitabili suauitate exijt
illa bñdictissima aīa cantātib; angelis et to-
ta celesti militia. et in brachijs chari filij sui
est recepta. **D**igit̄ miraz iocūditissima exulta-
tio. **D**immēsum gaudiū. **D**ineffabilis in-
bilatio: cū ip̄a sacratissima s̄go audiuit mel-
lissuam vocē dilecti filij sui eā sic dulciter in-
uitāris. **D**felicissimus trāsitus. **D**mors ab
alioz cōmuni morte penitus diuersificata.
Alij em̄ dolorib; cōquassant̄ in morte. Ipsa
autē s̄go solatiōib; replebatur et suauitate.
Quāuis autē ista mors ei fuerit dulc̄. tñ ei⁹
tolerantia nō fuit sine magnis meritis. quia
beatissima s̄go eam etiā si asperrima fuisset
pari voluntarie parata erat. fuit ergo in ea
mors naturaliter horribilis. sed p̄ gr̄am p̄cu-
pita et delectabilis. Sicut igit̄ de beato Ste-
phano canit ecclesia. Lapites torrentis illi
dulces fuerūt. Et de sc̄o Laurētio legitur q̄
prune ignis ei⁹ carnē adurētes illi refrigeri-
um p̄stabāt. ex q̄ tñ gr̄a nō est ablatū meritū
Sicut et multo magis est credendū de morte
felicissime s̄ginis. **¶** Ut autē d̄r in p̄dicto li.
de trāsitu ip̄i⁹ beate s̄gis dñs noster p̄cepit
ap̄lis vt corp⁹ matris sue deportarēt ad sepe-
liendū in valle Josaphat in monumēto nouo
q̄d ibi inuenirēt. Ascēdit autē celos dominus
noster Jesus x̄ps cū aīa gl̄iosa sue dilectissi-
me m̄ris cū ineffabili tot⁹ curie celestis inbi-
lacione. et ad dexterā throni sui in gl̄ia eam
collocauit. Statim autē post illi⁹ bñdicte aīe
assumptionē cū tres pudice s̄gines q̄ ibi ad-
erant corpus illud sacratissimū lauare vellēt
tanto splēdore choruscare cepit q̄ tāgi q̄dez
porterat sed nō videri. Et tādū ibi permāsit
ille splendor lucis mirabilis donec ablutum
fuit corpus ip̄i⁹ et vestitū. **¶** Q̄d cū ap̄lis i fe-
retro esset collocatū: dixit br̄us Iohes petro
Tu Petre debes portare palmā aīa feretrū.
q̄ dñs te nobis p̄tulit et pastozē ouilis sui de-
reliquit. **S**ui r̄ndit Petrus. **T**ibi maḡ cō-

De por-
tatione cor-
poris ma-
rie ad se-
peliendū

uenit eā portare q̄ a dño es s̄go elect⁹. **¶** Tñ
dignū ē et agruū q̄ s̄go deferat s̄gis palmā.
Tu etiā supra pecc̄ dñi iacuisti a q̄ hausisti
flumina diuine sapie. et maḡ ab eo dilect⁹ fu-
isti. Iustū igit̄ videt̄ vt tu q̄ a s̄gis filio plus
gr̄e recepisti: etiā matri ei⁹ p̄stes pl⁹ honoris.
cū filius effici meruisti. **¶** Ego s̄go portabo fe-
retum in quo repositū est corp⁹ ei⁹ alijs apo-
stolis illud circū dātib; et deo laudes referētib;
bus. **¶** Dixit autē Paul⁹. **¶** Et ego q̄ sum min⁹
oīm vestz etiā portabo feretz tecū. **¶** Aleuans
igit̄ Petrus cū Paulo feretrū: alijs q̄z apo-
stolis adiuuātib; incepit ip̄e Petr⁹ carare et
dicere. **¶** Egredere isrl̄ de egypto. dom⁹ Jacob
de populo barbaro. **¶** Facta ē em̄ Maria sanc-
ctificatio ei⁹: et in hierl̄m p̄rās ei⁹. **¶** Dñs autē
cooperuit feretrū et ap̄los vna candēte et lu-
cidissima nebula: talit̄ q̄ ip̄i nō videbant. s̄z
tñmō eoz vox audiebat̄. **¶** Cū q̄b; erāt etiāz
angeli cantātes. ita q̄ repleuerūt totā terrāz
canticis et sonis mirabil̄ suauitat̄. **¶** Tñ p̄m-
ceps sacerdotū cūz maria ppli multitudine
currēs vt corp⁹ beatissime s̄gis cōburi face-
ret. percussus est brachioz destitutōne et crucia-
tu maximo. s̄z p̄pniam postea curat⁹: vt sup̄
dictū est. **¶** Popul⁹ autē q̄ cū eo erat cecitate fu-
it percussus. imposita autē illa palma super eos
q̄ p̄nia ducebāt et credere in dñm volebant:
oēs sanabant̄. **¶** Sicutq; bñdicte s̄gis corp⁹ so-
lennib; exequijs est tumulatū. **¶** Et forte ipse
dñs Jesus sic sua dilectissima m̄r corp⁹ eius
mortuū sepelierat: ita etiā voluit corp⁹ ip̄i⁹
matris p̄prij manib; in sepulcro coaptare.
Ut em̄ inq̄r glo. in. c. vbi cūq; xij. q. ij. **¶** Vol-
luis ossa cubat manib; tumulata suoz. **¶** Cūz
igit̄ de sepeliet̄ moysen Deut. vl. cūz ipse
dñs Jesus iter fuerit exequijs **¶** Marthe ho-
spite sue. vt in ei⁹ legēda h̄z. q̄ro maḡ credē-
dum est ip̄m genitricis sue exequijs honores
impēdere voluisse. **¶** Op̄ em̄ misericōdie est sepe-
lire mortuos. q̄ ip̄e pater misericōrdiaz dñs
Jesus matris sue sepulture in p̄pria p̄sona
voluit interesse.

¶ Pars sexta huius sermonis q̄ d̄r resurre-
tionis siue assumptionis.

¶ **H**ec beatus Hieronym⁹ in sermone
assumptionis dubitatie locut⁹ sit
de resurrectione et assumptione beatissi-
me s̄gis quo ad corp⁹. tñ Aug⁹. et Hugo de
sancto vic̄. alijs doctores q̄ plurimi asserti-
ue cōfitent̄ ip̄am bñdicam dei matrē in cor-
pore gloriolo resuscitatā in celū assumptam
fuisse. **¶** Et ita nunc sancta romana indubitā-
ter tenet ecclesia. que sicut nūc de immaculā

¶ **M**aria sit as-
sumpta
supra cū
corpore
aīa p̄bat

Sermo. I. De assumptione Marie

ta huius conceptioe solennitate facit. de qua anti-
quis scriptis certis bonis respectibus ita clare de-
terminare noluimus ut diuini Augustini efficacis-
simis mota rationibus et principaliter scriptis ipsi-
ratione gloriosam dei matrem in anima et corpore bea-
tificata esse non ambigit. De qua etiam notat Ar-
chidia. in. c. ne imitatus. de p. s. Quia quidem
veritate quod pluribus probare possumus fundamen-
tis. At primo ratione perfectiois. Tertium est enim quod be-
ata huius fuit gratia plena et perfecta sicut ei annu-
ciavit angelus Luc. i. Unum Hieronymus ubi supra ait.
Ceteris pro parte gratia prestat. Marie vero tota
se infudit gratie plenitudo. Hec ergo gratie plenu-
do non solum fuit in eius anima: sed etiam in corpore.
quia Maria non constat nisi ex anima et corpore
Hieronymus autem non dixit quod gratie plenitudo
se infuderit in anima huius: sed in ipsa virgine
Maria. Plenitudo ergo gratie fuit etiam in cor-
pore huius in qua habitavit plenitudo diuini-
tatis. unde ipsa inquit Sancti. xxiij. Qui creauit
me requirit in tabernaculo meo. Quia itaque gloria
debet equari gratie. iuxta illud Sancti. iij. Ex-
equabitur gloriam gratie eius. Concludit quod sicut
ipsa benedicta huius fuit plena et perfecta gratia in
corpore et anima. ita etiam fuit in eis pariter gloria-
ta. Unum Berni. in quodam sermone inquit. Quatum
gratie in terris est adeptus pro ceteris. tantum et in
celis obtinet glorie singularis. Et Augustinus in ser-
mone assumptionis ait. Si merito pro omnibus
mulieribus Marie donata est gratia. eadem in mor-
te erit minuenda. Absit. Si enim mors aliorum
sanctorum est preciosa in conspectu domini: mors marie
erit preciosissima. Sed quod differentia est. et in mor-
tem huius et aliorum si non est in corpore assump-
ta. Et Chrysostomus in quodam sermone inquit de beata
huius. Plena gratia plena futuribus non potest
non plene gratiam possidere. gratie sue perfectiois
arguit eius assumptionem totalem. Secundo idem pro-
bat ratione restauratiois. Debit enim restauratio
correspondere peccationi. in paradiso autem
terrestri fuit uterque pariter. s. Adam et Eva. li-
cet prius Adae quam Eue. ut patet Gen. ij. Cum ergo
non sit perfectior paradisi terrestris quam celestis. de-
bit etiam in celesti paradiso esse uterque pariter
gratia. s. Christus qui nos regenerauit suo sanguine. et
beata huius qui nos parit sue pietatis lacte. Hi enim
in quibus culpa nunquam fuit extra paradysum esse
non debuerit. alioquin melior quo ad hoc fuisset con-
ditio parentum culpe quam gratie. Christus igitur prius
celum ascendit et postea beata huius. Sicut enim
uterque sexus extra paradysum expulsus fuit:
ad ostendendam plenam donationem: ita ut ostenderet
plena redemptio. uterque sexus debuit in cele-
sti paradiso introduci. Aliis quoque speraret mu-

lieres se esse perfecte redemptas. In animabus autem non
est discretio sexus. At idem inquit Augustinus in sermone
assumptionis. Ceterum maria ut dignum est leti-
cia inenarrabili glorificata in anima et corpore in
filio proprio pro filium proprium. et cum filio proprio
Tertio idem probat ratione comparationis. Quia enim
multi sancti iam sint in celo cum corpore gloria-
to. que non credamus quod etiam ibi sit beata huius que est
sanctior vniuersis. Et hanc rationem tangit hie-
ronymus in sermone assumptionis. Ut enim scriptum
est Mat. xxvij. Multa corpora sanctorum que dormi-
erant resurrexerunt cum Christo et introierunt in san-
ctam ciuitatem. de quibus ibi dicit glo. quod iam sunt
cum corpore in gloria. aliter ut etiam refert Hieronymus ubi
supra. veri testes resurrectionis non fuissent
Scribit quod idem Hieronymus ad Heliodorum de mor-
te Nepotiani quod illi resuscitati visi sunt cum
corpore in celesti hierusalem. Ambrosius etiam in sermone
paschali confirmat hoc de Iohanne euangelista. Item
ibidem videtur velle quod quoties celebratur festum re-
surrectionis domini alique mortui ex sanctis resur-
gunt et in celum cum corpore glorioso assumunt. Quia
ergo mater dei nulla gratia sit priuata: que etiam
paucissimis fuerit concessa. perfecta etiam ipsa re-
surrexit et in celum gloriosa assumpta fuit. Quarta
ratio idem probat ratione preceptiois. Mandauit enim de-
us Bro. xx. Dent. v. et Mat. xv. di. Honora
patrem tuum et matrem tuam. Et apostolus ad Ephe-
s. vj. addit. Hoc enim iustum est. s. iusticia natura-
li secundum philosophum. viij. eth. in si. i. veluti ff. de iusti-
tia. et iure. iuncto. s. legis precedentis. Cum igitur
Christus non venerit soluere legem sed adimplere
Mat. v. Perfecto voluit in omnibus matris
sue venerande honorem preseruare. sicut etiam ho-
norificauit patrem suum. Unde ait Iohannis. viij.
Ego honorifico patrem meum. Honorauit enim
eam in vita: ei obediendo. Nam cum sederet in te-
plo in medio doctorum vocatus ab ipsa statim
iuit cum ea relicto doctoribus. et erat subdi-
tus illi. Luc. ij. Honorauit etiam eam in morte.
cum in cruce illam commendauit discipulo. Ioh.
xix. Ergo et in obitu eiusdem matris et post mortem
debit illi honorem exhibere. Filius enim tenetur
quod potest succurrere parentibus suis secundum Alexan-
dram de alic in tertia pre summe. i tractatu
de quarto precepto decalogi. Sed dicit forte ali-
quis quod Christus eam honorauit pro omnibus in anima. Qui
rideo. quod hoc non suffecisset. Nam filius non solum
tenet aie patris et matris benefacere. sed etiam
eorum corporibus. c. ceter. lxxxvj. di. Sed pro
maiori confirmatione huius argumenti dico.
quod Christus debuit assumere matrem suam in anima et cor-
pore. quia hoc competebar sue iusticie. sapie-
tie. bonitati immensae. et sue potentie. Primo

Maria
debit in
aia et cor-
pore assu-
mi

em divine iusticie sue hoc competebat. **N**az
cu ipse deus tantu honoret corpa sanctorum. et a
nobis honorari faciat: pfecto iusticie debetur
eet qd si corp⁹ mris sue sup fra foret a nob illd
faceret venerari. **V**idem⁹ em corpa et reliqas
sue cineres sanctorum in quibus requi
escunt pseruari venerabiliter in vasis aureis
et argenteis. et in templis mirificis. ac i man
seolis margaritis ornatis. **R**egim⁹ qz qrun
dam sanctorum corpibus angelorum misterio mo
numeta pparata. et ipa corpa diuisa virtute i
regra et incorrupta pseruata. **V**idem⁹ insup
sanctorum ossa sericis et pcciosis lintheaminibus
circudari. et cu maxima reuerentia adorari.
et qn ostendunt luminaria accendi: et a diu
sis mundi climatibus pfluentibus gentibus visita
ri. sicut patet de apstolis **P**etro et **P**aulo rome.
et de sancto **J**acobo in galicia. et sic de reliquis
Regimus qz qd cu quorundam sanctorum corpa
essent in loco despecto collocata. facta e reue
latio vt inde amouerent et in loco venerabil
collocarent. sicut patet de corpe bti **S**tephani
phtomartyris de cui⁹ intentione ecclia festus
celebrat. **E**t sicut exemplificare possum⁹ de cor
poribus beatorum **S**erualij et **P**rothasij et **N**a
zarij ac **A**elli martyrum. et de multis alijs. **S**i
q deus sic honorari facit corpa sanctorum exis
tencia sup terra qz fuerunt habitaculu spussci.
et ad eorum sepulchras facit cecos illuminari.
paraliticos sanari. leprosos mundari. surdos
audire. claudos ambulare. et mortuos resur
gere. tantoqz honore seruos suos et amicos
mundo facit manifestos. **Q**uanto magis si cor
pus matris sue esset in terra illud manifesta
ret vt ad visitandu et adorandu ipm ex toto
orbe terrarum popul⁹ pfluere. ipsiusqz reliquia
et sepulchrum maioribus signis et pdigijs illu
straret. **A**rquo q in nullo loco terrarum virginis
corp⁹ venerat nec reperit. pfecto stat q tan
to thesauro terra non fuit digna. et q est in lo
co hoibus inaccessibili et digniori qz terra. i. ce
lo. i. empyreo. in paradiso. i. vita eterna. **I**n ma
iori em honore debet hri corpus illud qd fuit
spussancti sacrariu et xpi speciale domiciliu
ac totius trinitatis nobile tricliniu. qz omnia
corpa aliorum sanctorum. **S**i aut corp⁹ ipm vir
ginale nodum surrexisset: cu nec i celo nec in
terra veneraret min⁹ honoris illi impederet
qz alijs sanctorum corpibus et reliquijs. qd vald
absonu et incoueniens esset. **E**t hac rationem
tagit **B**ern. in quodam sermone dicens. **Q**uoni
am sanctorum corpa pcciosa deus sublimauit. vt
puta **P**etri et **P**auli que tam gloriose vene
rabilia reddidit et honore tam mirifico sibi

manit: vt et ipis deputet locus veneratiōi cō
gruus. et ad ipsa mundus pperet vniuersus.
Si **M**arie corpus sup terrā esset dicat⁹ cur
nec deuota frequentatiōe fidelium veneret. nec
eidem deputet locus honoris. **N**imirum xps
videbit honore materni corporis ptempisse.
cum tñ sup terrā aliorum corpa sic honoret. **H**ec
Bern. **Q**uod si alijs dicat qd corp⁹ beatissime
virginis est adhuc sup terrā. s. iō deus non re
uelauit vbi sit: quia nos non sumus digni il
lud videre ac visitare. **R**ūdeo fm **B**ern. vbi
sup qd de alijs quoqz sanctis dicit ad **H**ebre. xj.
Quibus dignus non erat mundus. et tñ eorum
corpa non sunt ppter h nobis occultata. **P**re
terea corpus xpi vtriqz pcciosius et digni⁹: qd
diuinitati vniū deus nobis tradidit cōtra
ctandū et dispensandū. **E**rgo non est putandū
qz rōne indignitatis nostre virginis corpus
nobis fuerit celatū. **E**t hanc quoqz rōnem po
nit **A**ugustin⁹ in sermone assumptionis dicens
Nunquid non pccinuit ad benignitatem dñi ma
tris seruare honore qd non venit soluere legem
sed adimplere? **R**ex aut sicut honore matris
pccipit: ita et inhonore damnat. **Q**ui q pre
ceteris illa gratia conceptus honorauit. pccit
est credere etiā in morte singulari saluatione
et speciali eā gratia honorasse. **H**ec ille. **P**re
terea si crux quā xps ad horā portauit. et in
qua paruo tempore stetit sic honorat. pfecto
in maiori honore debuit haberi corpus ima
culare virginis: in q dei filius nouē mensibus
habitauit. **E**t si deus in tanto honore vult ha
beri imagines et picturas scōrum. certe in ma
iori reuerentia voluit haberi corp⁹ illud in q
imago sua illibata pccinuit. cu vniū genit⁹ eius
q est imago patris in eo decubauit. et p quod
imago nostra que corrupta erat repata fuit.
Et si in tanto honore habita fuit archa testa
menti. qz in ea erat sga **A**aron: manna et ta
bule legis pccipite. **I**n maiori pccul dubio ho
nore haberi debuit archa illa sancificata in q
habitauit virga. i. caro xpi que floruit. man
na. i. diuinitas. que omnē dulcedinē habu
it. et tabule cōscripte. i. anima xpi que omni sa
pientia plena fuit. **S**ecūdo h cōpetebat di
uine sapientie. **S**icut em dicit **P**rouer. ix. **S**a
pientia edificauit sibi domu. **S**apienter autē
architectus domu facit pulcra intus et extra.
Sunt sō quedā domus pulcre foris. sed in
tus turpes. sicut hypocrite. de quibus ait domin⁹
Mat. xxij. **V**e vobis scribe et pharisei hy
pocrite qui similes estis sepulchris dealbatis.
que foris apparēt hoibus speciosa intus sō
plena sunt ossibus mortuorum et omni spurcicia

E
Sapie
dei deuit
maria sic
assumit.

Sermo. I. De assumptiōe Marię

Alie autē domus sunt intus pulcre s; turpes
exteri. sicut sunt serui dei q̄ sunt pulcri int̄ p̄
puritatē. s; turpes exteri p̄ austeritatē. Itē
quia a mūdānis hoib; p̄remunt. Alie etiā
domus sunt pulcre intus et foris. sic sunt bea-
ti in aīa et corpe gl̄ificati. quoz corpe est luci-
dum. et aīa lucida et formosa. Dom⁹ igit̄ bea-
tissime ḡginis in p̄senti vita fuit tota pulcra
et intus in aīa p̄ puritatē. et extra in corpe p̄
ḡginitatē. Si ḡ sapia dei in hac vita edifica-
uit sibi domū tā pulcrā. ad eandē sapiētiam
p̄tinuit post hanc vitā pulcritudinē et non
diminere s; augere. vt esset pulcerrima in-
tus in aīa p̄ felicitatē et extra in corpe p̄ imorta-
litate. Et iō sp̄s ipe celestis eā alloq̄t̄ dī.
Añ. iij. Tota pulcra es amica mea et macu-
la nō est in te. Tertio h̄ competebar immē-
se filij dei bonitati. Boni em̄ filij est magis p̄
uidere matri sue q̄ sibi. Taz bonus autē fuit
filius ipse dñs Ihs q̄ i hac vita pot̄ voluit
matri sue succurrere ei q; p̄uidere q̄ sibi. ma-
trē suā voluit gaudere in p̄u. iuxta illud
qd̄ ei canit. dū parit et gaudes et c. Ipe autē
voluit flere. iuxta illud qd̄ in eius p̄sona dī.
Sap. vij. Silem voce oib; emisi plorans.
Lū igit̄ p̄ hanc vitā corp⁹ suū sibi ip̄s p̄serua-
uerit a putrefactōe. iuxta illud. ps. xv. Non
dabis sanctū tuū videre corrup̄tōem. p̄fecto
etiā est credendū q̄ m̄rem suā s̄l̄t a corporis
corruptione p̄seruauit. Boni quoq; filij est
matri habere memoriā et inter aduersa et in-
ter p̄spera. Xps ḡ q̄ vt bon⁹ fili⁹ inter aduer-
sa sue passionis curā habuit m̄ris. dū adhuc
esset passibilis et mortalis. p̄culdubio postq̄
fuit inter p̄spera. i. inter bona paterna. et post
q̄ fact⁹ est immortalis et gl̄iosus de illa nō m̄o-
rem curā gessit. Boni etiā filij est magis vel-
le q̄ mater honoret q̄ ipse. Xps ḡ optim⁹ fili-
us q̄ tantū honorauit m̄rem in terris. nunq̄d
eam honorare des̄xit in celis. Boni q; filij
est velle vt magis seruiat̄ m̄ri q̄ sibi. Quā at̄
a dño date fuerūt due snie. Gen. ij. Una sc; z
cōmunit̄ viro et mulieri. i. Anis es et i cine-
rem reuerteris. Alia s; t̄m̄ p̄t̄nens mulieri
sc; In dolore paries filios. Xps ḡ q̄ vt bon⁹
filius matrē suā a p̄culari mulier̄ maledi-
ctione p̄seruauit. vt sc; sine dolore imo cū ma-
xima iuuante pareret. P̄fecto etiam ab
alia om̄ib; hoib; cōmuni ip̄am p̄seruauit. a
qua ipse fuit exceptus. Quarto h̄ compete-
bar sue potentie. de q̄ inq̄t̄ Aug⁹. in s̄mone as-
sumptionis. Si in p̄tate saluatoris ē de scōz
capite capillū nō perire. est et m̄rem suā in aīa
et corpe integrā posse seruare. q̄ si nullus fide-

Bonita-
ti dei de-
st̄ sic assu-
mere ma-
riam

Potuit
ec̄ de sic
assumer̄
Mariā

lium dubitat hoc esse posse cur dubitādū est
etiā cum velle. Legit̄ Jonam in ventre ceti
p̄ter naturalē v̄lum seruasse incorruptū sola
miscdia. vt habet̄ Jone. ij. Mariam ḡ incor-
ruptam p̄ter naturā nō seruabit̄ grā. Ser-
uatus est Daniel in intempatissima fame le-
onum. vt habet̄ Dan. vi. et nō est fuata Ma-
ria tota totata meritis dignitatū. Potuit ḡ
a putredine et puluere alienā facere. qui ex ea
nascens potuit ḡginē relinquere. Decille.
Que om̄ia optime p̄nt adduci ad p̄bādum
q̄ xps p̄seruauit m̄rem suā a peccato originali.
Quinto p̄ncipaliter beataz ḡginē fuisse in
anima et corpe gl̄ificatā p̄bat̄ rōne dedicati-
onis. Qd̄ em̄ semel est deo dedicatū. nō ē am-
plius ad vsus humanos trāfferendū. c. mā-
cipia. de rez p̄mu. et c. ligna. de se. dil. j. et c. r.
q. ij. c. que semel Ubi p̄cipit̄ q̄ monasteria se-
mel deo dicata nō p̄uertant̄ in domos secula-
rium. Et similiter nec hospitalia. et idē de rez
bus sacris. vt vestib; sacris et vasis eccl̄ia-
sticis. S; de corpe ḡginis dī. ps. xlv. Sācti-
ficauit tabernaculū suū altissimus. ḡ si nō de-
buit humanis vsib; p̄tractari. multo minus
deuit ip̄m a vermib; corrodī. et pulueribus
maculari. Preterea in c. ij. de custo. eucha. p̄ci-
pitur vt eccl̄ie materiales seruent̄ n̄tride. ita
vt resplēdeat. et ibi etiā dī q̄ nimis absurdū
videt̄ in sacris fordes negligere q̄ de deceret
etiā in p̄phanis. In eodē etiā. c. reprehendun-
tur clerici tenētes corpalia seu vasa eccl̄iasti-
ca imūda. Corp⁹ igit̄ ḡginis cū sit deo et̄na-
liter dedicatū sup̄ oīa corpa. nūq; debuit ali-
qua sorde maculari. s; ei summ⁹ decore et reue-
rentia reputari. Nō ḡ iacet s̄b terre pulueri-
bus s; gl̄iosum venerat̄ in celi splendoribus
Et hanc rōnem rāgit̄ Aug⁹. vbi sup̄ dicens.
Thronū dei. thalamū dei. tabernaculū xpi.
dignū est ibi esse vbi ipse est. Tam p̄ciosum
thesaurū dignius est seruari in celo q̄ i terra
Sexto idem p̄bat̄ rōne figuratōis. Ut ei
supra declaratū est in exordio hui⁹ sermonis.
Per archam testamētī figurat̄ beata virgo.
Cum igit̄ p̄ceperit deus Exod. xxvj. q̄ archa
testamētī intus et foris tota deauraret̄ et eēt
de lignis imp̄tribilib; p̄fecto significauit.
q̄ virgo gl̄iosa archanoz dei cōsentina nū-
q; putresceret. nec corpus eius incineraretur.
sed tota deauraret̄ intus in anima et extra in
corpe p̄ glorificatiōem. Quā quidē archam
deiferam vidit beatus Iohes euāgelista in spū
dum esset in insula patmos. Unde dixit
Apoc. xij. Apertum est templū dei in celo. et
visa est archa dei in templo. Hāc ḡ archam

preuidit in spiritu David propheta debere resurgere cum dixit domino ihesu christo psalmi xxxij. Surge domine in requiem tuam tu et archa sanctificationis tue. **S**eptimo idem probatur ratione unitatis. **C**aro enim virginis et caro christi est quasi una et eadem caro. ut ait Augustinus in sermone assumptionis dicens. Caro ihesu christi caro est sancte virginis marie quam super astra transiit: honoras omnem humanam naturam. et multo magis maternam. **H**ec ille. **E**t sic ut dicunt philosophi. Ignis de sua natura congregat homogenea et disgregat eterogenea. Non est dubitandum quod ignis diuinitus quod fecit quod beata virgo esset unum cum christo in terris: fecit etiam ut illi coniungeretur in celis. **E**t hanc rationem tangit Augustinus in sermone assumptionis dicens. Putredo et vermis sunt opprobrium humane conditionis. a quo opprobrium cum christus alienus sit marie quoque natura excipitur quam ihesus de ea assumpsit. probatur. ut quo ferit una pars ferat et reliqua. **E**t **A**brystostomus inquit. Si pars est cum christo: et pars cum virgine. quod illud sacrum de quo christus carnem et naturam humanam assumpsit tradidit corruptioni. **E**t Augustinus ubi supra atque dicit. Quantum in teo et quantum video quantumque intelligo. **M**arie anima frui christo et possidet in christo corpus quod genuit. **E**t sic non etiam possideat illud per quod genuit. **O**ctavo idem probatur ratione filiationis. Nam christus etiam nunc dicitur vere filius virginis. quod virgo est. **N**am ab eo quod est vel non est dicitur oratio vera vel falsa. **I**tem perierit. sed correlatiua posita se ponunt et perempta se perimunt. ut ait Aristoteles in predicamentis ad aliquid. et notant legiste in libro. C. de acceptis. **E**rgo virgo Maria nunc vere dicitur et est mater christi: sed anima eius non est mater christi: cum anima non sit ex traduce. ut probat magister in libro. sen. dist. xvj. c. vlti. nec anima sola sit persona secundum **A**lexandrum de ales in libro. parte summe. in tractatu de assumptione humane nature. q. vj. ubi dicit magistrum in hoc non dixisse verum in libro. dist. v. ubi ait animam solam esse personam. que etiam reprobatur sancto **B**onaventura. in libro. dist. vlti. in questionibus circa litteram. et **S**corus in libro. dist. j. in prima questione. **S**i ergo anima non est persona: nec homo: perfectio anima virginis non homo non potest dici mater naturalis christi hominis. **N**on etiam caro sola ipsius virginis proprie potest dici mater christi cum homo mortuus non sit homo secundum theologos contra in libro. di. xxij. qui reprobant ibi magistrum. **S**i ergo virgo Maria vere mater christi est et appellatur de presenti ut quotidie eam nominat ecclesia. sequitur quod vere coniuncta est anima eius cum suo corpore. et sic est beata in utroque

Nono idem probatur ratione perfectionis. **I**n ipsa enim virgine est omnis perfectio et beatitudo perfecta: ut de ipsa canit ecclesia. **C**um igitur omnis pars sit imperfecta extra suum totum. ubi ait philosophus. v. metha. et. iij. phi. **S**i anima beate virginis necdum assumpsit suum corpus: necdum habet omnem perfectionem seu essendi modum. **Q**ui autem angelus omnem suam in essendo perfectionem habeat minus esset perfecta ipsa beata virgo quam angelus. quod est inconueniens. **E**t hanc rationem tangit magister in libro. dist. xliij. loquens de imperfectione animarum separatarum. **E**t allegat Augustinus super **S**en. ad Iram. lib. xij. circa finem. di. **S**i quis querat quid sit opus spiritibus defunctorum sua corpora in resurrectione suscipere. si eis potest sine corporibus sua beatitudo preberi. difficilis est questio. **N**ec potest a nobis perfecte diffiniri. et tandem concludit dicens. quia in eis est naturalis quidam appetitus corporum ministrandi: quo retardant quodammodo ne tota intentione pergant in illud summum bonum donec ille appetitus conquiescat. **E**t hoc non solum dicit Augustinus. ubi supra. sed etiam **B**ernardus in libro. de diligendo deum. **S**i ergo anima virginis non dum habet suum corpus non dum habet totalem et perfectissimam beatitudinem et necdum videt deum ita quietato appetitu sicut vident angeli. quod esset valde absurdum. **D**ecimo idem probatur ratione communicationis. **I**mperator enim communicat sua principatibus imperatrici. id est principis. ff. de legi. **C**um ergo ipse resurrexerit gloriosus. ut patet **M**arc. et **M**att. vlt. c. ergo et imperatrix virginem. scilicet gloriosam debuit resuscitare et in celum secum assumere. **U**ndecimo idem probatur ratione collocationis. **L**ocus enim debet esse proportionatus locato: et e contra. **S**apienter ergo locat res illocis sibi convenientibus secundum eorum dignitates. quod observauit deus quod omnia in sapientia fecit. ut inquit psalmus. **I**ta ei ordinatissime collocauit omnes creaturas quod quilibet habet locum sibi convenientem. **R**es enim dignas in loco digno posuit. **D**igniores autem in honorabiliori. ut patet discurrendo machinam elementalem et celestem. **C**um igitur post sacratissimum corpus domini nostri ihesu christi: nullum sit dignius corpore sacratissime virginis matris sue. sequitur quod sicut corpus christi collocatum est in celis: ita et corpus sue dignissime matris: ut ait Augustinus in sermone de assumptione virginis. **E**t quasi omnes predictas rationes tangit idem Augustinus ubi supra di. de sanctissimo corpore perpetue virginis marie eiusque sacre anime assumptione loqui suscipientes. **H**oc ipsum dicimus quod in scripturis postquam dominus eam in cruce discipulo commendauit nihil

Loc' ar/
cui' eam
e' assum
ptam

Sermo. I. De assumptione Marie

De ea reperitur p̄ter q̄d Lucas in actibz ap̄-
stolorum cōmemorat dicens. **N**i omnes erāt
p̄seuerantes vnanimiter in oratiōe cū **M**a-
ria matre **J**esu. Quid ergo de morte. q̄d de
ei⁹ assumptione dicendū est vbi scriptura nihil
cōmemorat nisi querendū rōne quid p̄sentī
at veritati fiatq; ratio ipsa veritas sine qua
nec valet auctoritas. **S**i ḡ beatam virginem
dicimus resolutā in cōmunē putredine. ver-
mem ac cinerē. liberandū est si rāte cōueniat
sanctitati ⁊ tante aule dei prerogatiue. **S**c̄-
mus em̄ dicitū primo parēti. quia puluis es
⁊ in puluere ibis. **H**anc p̄ditionem caro xp̄i
cualit que corruptōem nō sustinuit. **A**ccipit
tur ḡ ab illa generali sententiā de ḡgie sum-
pta natura. **M**ulierī quoq; dixit deus. i do-
lore paries. sed ipsa virgo sine dolore genuit
Ipsa ergo excipitur a quibusdā generalibz:
quā tāta atollit dignitatis p̄rogatiua. **S**i
ḡ eam dicim⁹ adhuc mortis vincula retineri:
nūquid impiū erit. **S**i voluit dñs integrā
matrē virginis seruare pudore. ⁊ cur nō
velit incorruptā seruare a putredinis fetore
Tātam ḡ integritatē merito incorruptibili-
tas nō putredinis vlla resolutio sequit̄. **N**-
lud sacratissimū corpus in escam vermibus
traditū sentire n̄ valeo. dicere primesco. quā
extimationē p̄cul p̄pellit incōparabilis gra-
tie munus q̄d suscepit. **S**onitendū igit̄ cen-
seo **M**ariā ad eternitatis gaudia assumptā
benignitate xp̄i. honorabilisq; susceptā cete-
ris quā gratia honorauit p̄ ceteris. atq; ad
cōmunē humanitatē nō esse adductam post
mortē putredinis videlicet: vermis ⁊ pulueris:
que suū ⁊ omnīū genuit saluatōrē. **C**hristus
igitur letari facit **M**ariā in anima ⁊ corpo-
re. nec vllam sequi corruptōnis erumnā quā
nulla secuta est in pariendo filiū integritatis
corruptio: vt si semp incorrupta qua tanta
p̄fudit gratia vt integritē viuens omnium
genuit integrā vitā. **P**ec ille cū multis alijs
p̄bationibus quas breuitatis causa hic per-
transco. **D**uodecimo idem p̄batur ratiōe
virginis conditionis que requirebat eam
assumi in anima ⁊ corpore ⁊ non in cinerem
aueri. **S**unt em̄ in ea magna dignitas. ⁊ ma-
xime quintuplex. **P**rima quia mater fuit xp̄i
causa. ⁊ ideo debuit venerari: vt supra p̄ba-
tum est. **V**idemus em̄ q̄d xp̄s totus voluit eē
matris sue. quia patrē carnalē noluit habe-
re. voluit etiā matrē totam esse suā quā alios
filios noluit generare. **Q**ui ergo eam noluit
cōmunicare hominī: nunquid eam cōmuni-
cabit vermibz. **E**t qui ex ea noluit generari

filios. nunquid ex ea voluit generari vermes
putridos. **S**c̄iebat em̄ q̄d de dec⁹ filij e parēs
sine honore **E**ccl̄. iij. **S**ecūda dignitas ē. qz
fuit xp̄i fidelis ministra. ⁊ ideo debuit ex
altari. dicere dño **J**oh. xij. **U**bi sum ego illie
⁊ minister meus erit. **M**inistravit enim ei
ipm̄ p̄cipiendo. in vtero gerendo. pariendo.
in p̄sepio reclinando. fouendo. nutriendo. in
egyptu deportando. ⁊ inde reportando. om-
nēq; eius infantia pio mentis affectu p̄sequi-
do. ⁊ vsq; ad crucē ab eo nō recedēdo. et non
solū eū lectādo pedū gressu. s; etiā imitatio-
nis effectū. **F**uit ḡ fide ⁊ ope xp̄i ministratrix.
⁊ vsq; ad ei⁹ mortē deuota fuerit. **E**t iō in-
quit **A**ug. in quodā sermone. **S**i vbi xp̄s mi-
nistros suos eē vult: ipa nō est. vbi ergo erit.
Et si ibi est. nunquid grā pari. **E**t si eqli grā.
vbi ē equa dei censura q̄ reddit vnicuiq; s̄m-
merita. **T**ercia dignitas est. qz fuit vestis
xp̄i deaurata. ⁊ iō debuit integra reseruari.
Un̄ **A**ug. in sermone assumptionis inq̄t. **S**i
elegit diuina volūtas inf̄ igniū flāmas pue-
roz vestimenta suare illela. vt h̄ **D**an. iij.
cur abnuat in matre p̄pria q̄d elegit i veste
aliena. **Q**uarta dignitas est. qz fuit dei ar-
cha sanctificata. ⁊ iō debuit in templo celesti
collocari. **U**n̄ **D**amas. in sermone assumptio-
nis dicit. **H**odie ḡgo celesti templo inuehit̄
hodie sacra dei archa in tēplo nō manu facto
reponit̄. **S**olūba innocēs auolās ex archa. i.
corpe quā de⁹ suscepit pedibz requiē aduenit
Quinta dignitas ē. qz fuit thesaur⁹ ⁊ gēma
preciosa. ⁊ iō debuit i gazophilatio celesti repo-
ni ⁊ nō terre pulueribz lordidari. vt inquit
Aug. **D**ecimotertio idē p̄bat rōne p̄for-
tationis. **S**ic em̄ xp̄s ex resurrectione sua et
ascensione magnā spem dedit hoibz qz ipsi re-
surgēt ⁊ in celū assumēt. vt inq̄t ap̄ls. i. ad
Athos. xv. **I**ta etiā ex miris sue resurrectione ⁊
assumptione magnā spem dedit ml̄teribz: qz et
ipse resurgēt ⁊ assumēt in celū ipsaq; m̄z in
modū p̄fortauit q̄d ⁊ facere debuit. **I**psē em̄
dñs vt **A**ugu. inq̄t vtrūq; sexū curatur⁹ ad-
uenit. p̄fecta aut̄ curatio ⁊ liberatio i resurre-
ctione manifestat̄. ḡ resurrectio i vtroq; sexū ma-
nifestari debuit i testimoniū p̄fecte curatiois.
Sic igit̄ q̄tū ad virilē sexū manifestata est
xp̄o resurgente. ita ⁊ i femina debuit apparere. i
nulla aut̄ femina manifestari p̄gructi⁹ potu-
it vt debuit atq; deuit: qz in dulcissima m̄re
dei q̄ in vita libera extitit ab oi corruptione.
Et hoc est q̄d ait p̄pheta in persona xp̄i. ps.
lxxviii. di. **A**thos. eius sic sol in conspectu
meo. ⁊ sicut luna p̄fecta i eternū. ⁊ testis in

Totalit̄
assumpta
i testimoniū
um p̄ re
surrectio-
nis

Cōditio
ḡginalis
arguit eā
eē assum-
ptam

celo fidelis. **T**hron⁹ em filij dei est mater ei⁹: que in aspectu ipsi⁹ sicut sol fulget q̄sum ad gl'iam aie. z sicut luna pfecta in eternū q̄stuz ad gl'iam corpis sine defectu. z est testis in celo fidelis q̄ non solū viri resurgēt sz etiā mulieres. **D**ecimoquarto idē pbat rōne sublimationis. vt. s. natura hūana in xpo z i mfe. z sic in vtroq; sexu sup omēs angelos sublimaret. **I**pi em angeli sciebāt naturā hūanā esse eis inferiorē ex ditiōe nature. iux illud ps. viij. **M**inuisti eū paulo min⁹ ab angelis zc. **S**ciebāt etiā eā posse eis equari p gram z meritū. z iō angel⁹ a scō Johe euāgelista nō pmisit se adorari dices **A**po. xxiij. **V**ide ne feceris: seruus em tu⁹ sum z fratz tuoz pphetaz. z eoz q̄ seruāt vba libri hui⁹. **Q** aut humana natura i vtroq; sexu sic mirabiliter sup eos deberet sublimari: ad plenū non cognouerāt. **E**t ideo de xpo ascendente q̄si admirātes dixerūt illud **I**sa. lxij. **Q**uis ē iste q̄ venit de edom: tinctis vestibibus de **B**osra? **I**ste formosus in stola sua gradiēs in multitudine fructus sue. **D**e mfe aut ei⁹ ascendente dixerūt illud **S**ā. vj. **Q**ue est ista q̄ p̄greditur q̄si auroza surgēs zc. **L**odecens aut fuit vt sicut angeli habebāt xpm regē z imperatōrē suū in aia z corpe gl'iosum. ita etiā haberent matrē ei⁹ reginā z impatricē suā similit' gl'ificatā. **H**ac aut sublimatōem meruisse benedictā vginē z corpe ei⁹ immortalitate debuisse vestiri: pbat sc̄tus **A**nsel. in quodā sermone dices. **N**ō dubitandū est beate marie merita apud deū incōparabiliter excelluisse. nec aliquē sanctorū singulariter. nec etiā oēs cōiter illi soli equari posse. **I**ustū est aut vt cum maiora ei⁹ sint apud deū merita: excellentiora etiā ab eo p̄cipiat p̄mia. **D**eū porro p̄stat nihil qd iustū est negligere. **Q**uapropter beatā **M**ariam iā gl'ia resurrectionis totatā. z perpetua immortalitate vestitā nra p̄sumit credulitas. **C**ū em amplior sit ei⁹ iusticia: z copiosior ei fuerit data gra. quō corpe ei⁹ ipsi⁹ videlicet dei templū. spes adhuc resurgēdi maneat: spes q̄ oim aias felici expectatiōe sollicitat: **H**ac vō p̄sumptuosum ē si credamus q̄ illa omēs sanctos p̄cessit in p̄mio quā scim⁹ oēs p̄cessisse in merito. **C**ōuenit certe dei iusto iudicio vt magnitudo muneris amplificetur velocitate retributiōis. p̄ferim cū p̄ toni liberalitate nihil donator detrahāt copie. **I**mmo vginis cōmēdet iusticia. extollantur merita. atq; accēdat fides nra. **I**te post ascensionē dñi quis de credulitate gēriū gauderz nō erat ei p̄fecta leticia eo q̄ careret filij p̄sen-

Maria
meruit
ita assu
mi

tia. **D**esiderare aut m̄rem plis p̄ntiā si letitiam puta q̄ nō delinquo. **D**esiderare autē nō exiliter sz p̄fecte. vt nō solū aia sz z corpus eius quod fuerat ei⁹ deitatis p̄cium z recep̄taculū filio suo assisteret. **F**iliū aut p̄iū sanctum m̄ris cōplessē desiderū nō est dubitandum. **N**ā cū apls dicat. **N**emo vnq; carnem suā odio hūit: mlto magis ipa q̄ aliqs carnē suā dilexit. **E**t cui⁹ saluatorē mundi sciebat p̄disse triclino sic sp̄sum e thalamo. **V**olebat q̄ brā dñā vt caro q̄ o studio seruierat omnino cū aia: q̄ p̄ime astaret filio. **R**estitisse aut filiū volūtati genitricis sine q̄s credat. **C**ū z ipe in lege parētes honorari p̄cipiat. et in qlibet remora barbarie p̄les parēti honorem deferat. nisi si q̄s est belua q̄ nec ab amore parentū est vtrūq; aliena. **I**pe igit pietatis autor z nature dñs parēti nō exhibuit qd z ipe fieri p̄cepit z naturalit' q̄libet solo instinctu sanguis facit. **I**pe q̄ p̄fectū honorē p̄hibuit m̄ri dulcissime que ipam itellerit velle magnope. **N**ō aut esset honor p̄fect⁹ nisi illud v̄gineū suscitaret corpe. vt tota assisteret filio in cui⁹ tota laborauerat obsequio. celo igit corpe maternū. suū sz habitaculū reposuisse credēdus est. **N**āq; cū etiā sc̄ri nō se p̄fecte beatos existimēt nisi cū in illa resurrectionis gloria stolā secundā induerint. hec dñā q̄ plenus gustu hauserat q̄ suavis est domin⁹ ad p̄fectam beatitudinē sufficere sibi crederet si tabefacto corpe solo spū p̄sentia suā filio exhiberet. **N**ec vō putandū est q̄ semi mutilata et qdāmō trūcata felicitate m̄rem celo induceret. **I**mmo credendū est omnē ei honores exhibuisse que potuit. **Q**uātū aut possit q̄s explicet. **A**mpli⁹ scriptū est. **A**ia iusti sedes est sapiētie. **E**t iō maiori z excellentiori sc̄titate caro pollebat ei⁹ q̄ cuiuslibet sancti sp̄ritus. **P**orro fides nra nō ambigit sc̄toz aias tam regnare in celestibus. **C**ū gille sc̄toz aie q̄ minoris apud deū sunt sanctitatis. deū p̄sentialiter videāt. **I**n iustū videt maioris sanctitatis cōsciaz nō idem saltē munus meruisse. **P**orro sanctorū corpora que fuerūt sp̄ritibus repugnātia carnis compage soluta. quia aggrauerunt animā z in peccatū attraxerunt. **I**nobedientiā tabellūit. z in terrenū elemētū abeunt. **A**nimeq; interim longa spe resurrectionis a sordibus p̄ corpora tractis purgantur. **R**ebelle aut nō fuit spū corpus brē vginis que nullā vnq; habuit aie et corporis dissonantiā. imo cumlata z equata p̄portione p̄tū omniū tenuit armoniā. **Q**ua p̄p̄tū iustū est eius corpus puluescere qd vnq;

Sermo. I. De assumptione Marie

anime blanditū est in scelere. Preterea cum credam⁹ corp⁹ dñi i celo esse ⁊ toti mūdo ipe rare: cur nō credam⁹ eiusdē corp⁹is materiaz ⁊ vt sic dicat opificē. ſ. ginalē. ſ. carnē ibidem esse? Sz ne ſuſpitiōib⁹ agam⁹ audi breuem diſtinctōz ⁊ ꝓclude. Corp⁹ ſctē marie: aut ē in celo aut i terra. Immuſum ei mari vel p anane aer⁹ rotari nemo puto niſi temens dicat. **A**ſt g̃ vñ in celo vel i terra. In terra aut n̄ est credibile eſſe. Nā fili⁹ ei⁹ q̃ tāto miraculoz fulgore quozundā ſctōz corpa clarificat. niſi to min⁹ miris ſue corp⁹ in q̃ nouē mēſuz gratiſſimū habitaculū habuit: ſi vſp̄iam terraz eſſet ingloriū iacere ꝓmitteret. Nō ibi ſileret miraculoz glia. cūcti em̄ ex oib⁹ vrbibus migrarēt pegrini. Quia igit nec i terra. nec in aere. nec i mari eē veriſſile eſt. reſtat vt i celo eſſe credat. **H**ec ille.

Pars ſeptima hui⁹ ſermonis que dicit tubilationis

Aſſumpta eſt cū ho norabili ſocietate

Ad intelligendā iubilatoz ſ. ginalis aſſumptiois eſt ſciendū q̃ ipa bene dicta ſ. gō ꝓmo aſſumpta eſt cum ho norabili ſocietate. qd̄ figuratū eſt. ij. **R**e. vj vbi d̄r q̃ **D**avid ⁊ ois iſrael deducebāt archam dñi cū gaudio. ⁊ erāt cū **D**avid ſeptē chozi. **P**er **D**avid em̄ intelligit⁹ xps. ꝓ ſeptē aut̄ choros vniuerſitas angloz ⁊ ſanctoz. qz ſeptenari⁹ numer⁹: eſt numer⁹ vniuerſitatis. **V**ñ **S**rego. in omel. **M**agdalene inquit. Quia ſeptē dieb⁹ om̄e tps cōprehēdit recte ſeptenari⁹ numero vniuerſitas figuratur. **V**ñ ꝓ ſeptē choros intelligunt⁹ angli. ꝓ iarche. ꝓ ꝓphe. ꝓ apli. ꝓ martyres. ꝓ ſeſſores. ⁊ ꝓ gies. q̃ om̄s ipam honorabilē deduxerūt. ⁊ merito. qz oēs iſti eā honorare tenebant. ſ. angeli. qz ipa angelicam vitā duxit. ꝓ iarche. qz ipa de coz ſtirpe deſcēdens eos honorauit. ꝓ ꝓphe qz ipa ſpū ꝓphetie plena fuit. ꝓ apli. quia eoz magiſtra extitit. **E**t intelligēdū eſt de ill' apo ſtolis q̃ iā ad celos ꝓ mortem aſcēderāt. **A**lij ſ. gō q̃ adhuc viuebāt etiā ipſi ſpū eā in celum aſſociabāt cantātes ⁊ dicētes illud qd̄ canit ecclia. **V**irgo prudētiſſima q̃ ꝓgredieris q̃ſi auroza valde rutilās ⁊ c̄. **M**artyres q̃z eaz honorabāt ſicut tenebant. qz ipa gladio ꝓſionis ꝓforata fuit. **I**re ꝓſeſſores. qz ipa ſola in ꝓſione xpi fidē tenuit: ⁊ xpm ꝓſeſſa fuit. **S**. gines etiā: qz ipa ꝓmiceria ſ. giniū extitit ⁊ ingra. **D**icit aut̄ qd̄ dā doctoz ꝓ bis euacuatū eſt celū. **P**rimo qñ xpus aſcēdit. qz tunc null⁹ angel⁹ fm̄ ipm i celo remāſit. ſz oēs obuiā xpo venerūt. **S**cdo ſ. gō qñ brā ſ. gō aſſumpta fuit. **Q**uia oēs angeli ⁊ am̄i ſctōz ⁊ ipſe

xps obuiā ſibi venerūt. **T**ertio ſ. gō euacuabit in iudicio vniūſali qñ oēs i valle **J**oſaphat ꝓgregabunt. **S**cdo aſſumpta fuit cū ineffabili iocūditate qd̄ ſignificatū eſt. ij. **R**e. vj vbi d̄r q̃ **D**avid ⁊ oēs filij iſrl deducebāt archam teſtamētī dñi i iubilo ⁊ i clāgore buccine. ⁊ ꝓ ipſe **D**avid ⁊ ois tomus iſrl iudebat corā dño in oib⁹ lignis fabrefactis. ⁊ cythar⁹ ⁊ lyris. **V**bi notandū q̃ ſicut dicit **A**ug⁹ ſup ꝓs. **T**riplex eſt ſonus muſicus. vn⁹ q̃ fit cū voce. ſicut in cantu. alius qui fit cum ſtatu: ſicut in buccina. tertius ſ. gō qui fit cum pulſu. ſicut in cythara. **P**rim⁹ g̃ q̃ fit cū voce tangit cum d̄r: in iubilo. **A**ſt em̄ iubilationis: cant⁹ modulatio. **S**cdo ſ. gō q̃ fit cū ſtatu tangit cū d̄r: **I**n clāgore buccine. **T**ertio aut̄ q̃ fit cū pulſu tangit cū d̄r: **I**n oib⁹ lignis fabrefactis ⁊ cytharis. **S**z quib⁹ oib⁹ dat̄ intelligi q̃ i deditiōne iſti⁹ arche diuinalis in celoz fuerit oia genera muſicoz. **V**ñ verificatū fuit illud. ij. **P**aral. v. **X**ymbalis ⁊ ꝓſalterijs ac cytharis ⁊ tubis ac voce ꝓreſepabāt. ⁊ cūctis pariter ſ. gorganis ⁊ lignis diuerſi gener⁹ muſicoz cōcinētib⁹ ac voce in ſ. gime tollētib⁹ lōge ſonitus audiebāt. **S**i em̄ ꝓ repatiōe tēpli materialis ſacerdotes habetes ſcolas cū tubis. et leuite h̄ſites cymbala collaudabāt ⁊ b̄ndicebant dñm ⁊ ei canticū decantabāt. ⁊ popul⁹ iſrl tuba cecinit magnifice. ⁊ clamauit voce magna cū gaudio magno. vt habet. ij. **E**ſdre v. **Q**uāto magis debebāt decantare celeſtium agmina beatoz ꝓ repatiōe ⁊ reſuſcitatiōe atqz gloriſicatiōe tēpli vniūſi diuini corp⁹is. ſ. genitricis creatoris ſui? **E**t cū ad honoratōez ſtatue quā **N**abuchodonoz fecerat fuerit ſonus tube ⁊ fiſtule ⁊ cythare. ſ. ſambuce. ꝓſalterij. ⁊ ſimphonie ac vniūſi gener⁹ muſicoz: vt h̄r **D**an. ij. **Q**uare i dēductōe ⁊ exaltatōe regine celi n̄ credam⁹ vniūſa ſonoz ⁊ c̄nticozū genera aſſuiſſe? **D**e hac aut̄ tubilatione iquit **H**iero. in ſer. ad **E**uſto. **A**egim⁹ q̃ ſepe ad funera. ſepulturaſqz ſctōz angelos adueniſſe ⁊ ad exeqas eoz obſeqa ꝓſtituſſe. necnō ⁊ animas eoz vſqz ad celos cū hymnis ⁊ laudib⁹ detuliſſe ⁊ eoldē m̄to lumie reſplēdiſſe. **I**n ſup adhuc viuentes in carne ibi miri odoris fragrantia ꝓſenſiſſe. **S**i igit talia ⁊ tāta circa defunctos de⁹ dignat⁹ eſt exhibere. **Q**uāto magis ei⁹ genitrici i die obit⁹ ſui credēdum eſt celoz militiā obuiā adueniſſe. eāqz ingētū lumie arcūſuſſiſſe. ⁊ vſqz ad thronū glorie ꝓduxiſſe? **N**ulli dubitū eſt totam illam celeſtem curiam ſuperne hieruſalez ineffabili leticia tunc exultaſſe. ⁊ iocundatā fuiſſe indi

Aſſumpta eſt cū ineffabili iocūditate

bili charitate. tuncq; omi gratulatione iubi
lasse. Qm festiuitas hec que nobis reuoluif
annua illis facta est corinua. Nec immerito
Areditur em q ipse saluator p se tor⁹ festin⁹
occurrerit. z ea cu gaudio secu in throno col
locauerit. Alioqn quod crederet implere qd
ipe in lege pcepit. Donora prem tuu z mrez
tua. Nec ille. Tertio assumpra fuit cu mi

Assupra
est cu mi
rabili cla
ritate

rabili claritate. de qua d: **San. vj.** Que est
ista que p gredit qsi auroa surgens zc. **Su**
it aut tuc multiplici claritate pfusa. Primo
luce supsubstantiali. qz xps q est va lux obuia
sibi venit z ea associatur. Secdo luce spuali.
id est aia sua sup oia omi luce z glia illustra
ta. z tuc impletu fuit i ea illd **Ma. lxiij.** Im
plebit dñs splendorib; aiam tuā. Tertio luce
corpali. qz ei⁹ corp⁹ imortalitate z claritate
resplenduit. Si enim iusti fulgebūt sicut sol.
Mat. xij. Quarto mag⁹ ei⁹ corpus fulgere
debet q deu portauit. Quarto luce rōnali. qā
omnes sancti q erāt in celo eā associauerunt.
Un i officio assumptōis canit ecclia. Sicut
dies verni circū dabāt eā flores rosaz z lilia
pualliū. Flores rosaz sūt marryres. lilia cō
ualliu sunt p fessores z hōgies. Quinto luce i
tellectuali. s. angelica. qz oēs angli eā associa
uerūt. quoz qdaz pcedebāt tanq; domicelli.
quidā sb; equebāt tanq; fideles mistri. Omnes
aut iubilabāt tanq; fuitores tenori. Ecce qz lu
minosa ascēdit. qz a supiori illuminata fuit lu
ce supsubstantiali. ab inferiori luce itellectuali
rōnali. ab interiori luce spuali. z ab exteriori
luce corpali. De hac etiā iubilatiōe canit ec
clesia. Assumpta est **Maria** in celū gaudēt
angeli laudātes bñdicūt dñm. Et i corona
nra d: Assumpta ē **Maria** nel alto celo. Sō
tale honore e cō festa sincera. Ege admirādo
dixit cāscuna chiera. Sbi he costei che cō ho
nesto vello. Uien cō auroa e sol senfa rinel
lo. E de virtute par suma lumera. Perochel
suo splendore immenso era. In quella alma
digna e corpo bello. **Ma** de si dolce dubio in
breue vsiro. Quādo vider no a lei corona in
resta. Presso al summo monarcha i alto giro
Alhora li angel e sancti grāde festa. Sō soni
e cāri incōmezar sudiro. Cō dolce armonia
che anchor nō resta. Quarto assumpra est
cu terribili pte. **Iux** illud **San. vj.** Terri
bil vt castroz acies ordinata. Tā terribilis
nāq; fuit demonib; ei⁹ assumptio qz demones
de isto aere caliginoso in q morant penit⁹ au
fugerūt. Nec miz. fugerūt tm pterriti a taz
terribili societate. iux illud **San. vij.** Quid
videtis in synamite nisi choros castrozū. i.

Assupra
cu terribili
ptate

choros angeloz z oim scōz. Fugerūt etiam
vulnerati a tā ineffabili iocunditate. Demones
em sp i luctu sē. Et ad h applicari possz illd
Eccl. xxij. Musica i luctu iportuna narratō
fuerit qz excecari a tā mirabili claritate. Ipi
ei tanq; noctne diuinā claritatē ferre nō pnt.
Nalicia ei eoz penit⁹ excecavit eos **Sap. ij.**
Fugerūt etiā tremefacti a tā terribili pte. sicut
ei canis cu videt hōgā q pculsus ē: territ⁹
fugit. Sic z demōes cu vidēt hōgā iesse i ce
lū deduci: territi aufugerūt. iux illd **Ma. xxx.**
A voce dñi pauebit assur hōga pculsus. **Brā**
eteni hōgo assilat hōge. pmo rōe nois. qz hōga
d: a hūte. nā hō⁹ q latet i radice se pdit i vi
gore hōge. In ipa aut hōgie ois hōtus pfectio
repiit. vñ ipa ait **Eccl. xxij.** In me ois spes
vite z hōtus. In ei⁹ etiā vigore ac fructu rñl
sit ois hō⁹ radice. Radix ei ex q hōga p dicit
fuerit pñarche. In qbz qd gre z hōtat fuit
totū in b. hōgie eminent⁹ appuit. Un i ei⁹ na
tiuitate cātar ecclia euāgelii **Mat. j.** descpñ
in q ponūt genealogie pñarchaz. Notāduz
qz q i virga triplex hō⁹ inuenit fm q ex tripli
ci sba componitur. s. cortice. ligno z medulla
Mediāte aut medulla nutrit. mediante li
gno sursuz erigit. z mediāte cortice p exterio
res pñctates defensant. In b. at hōgie tanq;
medulla nutrites fuit ei⁹ iterioz grā. de q āge
lus ei dixit **Au. j.** Que grā plena. Aignū at
erigēs fuit e. pteplatio assidua. iux illd **Laf.**
ij. Que ē ista q ascēdit sic hōgula fumū. Ubi
notādū q hōgula ex q ascēdit: sursum tēdit. z
suā summitatē hōsus celū erigit. z qsto mag⁹
a terra recedit z sursuz tēdit: tāto ampli⁹ sp
sbtior sit. Et silt briffima hōgo maria semp
sursum tēdebat intēdē z affectōe. Un scūs
Dilio diuacēsis i qdā hōde ait. Unū qz
pe scim⁹ p certo p ois marie vita z actio itē
ta fuit sp in dño. Itē summitatē. i. mentē sp
ad celū dirigebat. s. i pteplatiōe z ordē. z qsto
a terra p terrenoz pteptū recedebat. z sursuz
ad altū p affectū celestiu accedebat. tāto i cō
templādo sbtior erat. Tanq; at cortex extert
us defensans fuit i brā hōgie diligēs sui custo
dia. Seruauit eni illd **Proū. iij.** Di custo
dia sua cor tuū. z ppf h **San. vij.** appellatur
hōz⁹ clusus. Ipa igit fuit illa hōga hōtuosaz
de q inqt **Dauid. ps. cx.** Virgā hōtuosaz
emitter dñs zc. Secdo assilat hōge rōne ger
minis. Nascit ei sine germinat ex virga flos.
z flos ipe de hōga egrediēs hōgā ipaz n violat
sed secundat Virga etiā nō accipit fecū dita
ris gratiam nec germinandi potentia ex ali
qua seminis commixtione: sed ex solis calo

Maria
Assilat
virge

Triplex
hō⁹ hōge

Bermo. I. De assumptiōe Marie

re ⁊ celesti rore. Et illi ex foga nra. i. ex beata
fagine egressus ē flos. s. dñs. Ihs q̄ incarna-
tus ⁊ natus ex illa absq̄ vteri ei⁹ uialatione
Vñ sic est fecūdata q̄ tñ nullatenus uolata
quia sicut ante partū fuit fgo. ita etiā i partū
⁊ post partū remāsit. nec etiā ex uirili semine
habuit generādi potentia. s. solū ex rore cele-
stis grē ⁊ ex solis calore. i. spūsc̄i opatione.
vt habet **Lu. j.** dñi ei dixit angel⁹. Spūsc̄an-
tus supueniet in te ⁊ fortis altissimi obum-
brabit tibi. et ita exponit illud **Isa. xj.** Egrediet
foga de radice iesse. ⁊ flos de radice eius
ascēdet. Tertio assilat fage ratiōe culminis.
Ut nō em̄ uirga p̄cipue illi q̄ sunt in aliquo
culmine dignitatē p̄stituti sic reges et dñi. ⁊
p̄pter h̄ beata fgo dñi fga. q̄ dñs dñorū dñ⁹
vltus est illa. ⁊ q̄tūdie vti ad regendū nos.
quia ipam fecit nostrā gubernatricē Et ideo
ps̄. inquit deo de beata uirgine. Uirga dire-
ctionis: uirga regni tui. De alijs assimilati-
onib⁹ uirge posuit in sc̄da p̄te p̄ncipali hui⁹
opis in exordio sc̄di ⁊ terti⁹ smonis. De ere-
ctione autē hui⁹ fage in celū p̄ ascensionē. ⁊ de
percussione demonū p̄phetatū fuerat **Nume.**
xxiij. ubi **Balaā** dixit. **S**urget uirga de
isrl̄ ⁊ percussit duces **Noab:** uastabitq̄ om̄s
filios **Seth.** Hui⁹ em̄ fage noatio: saluatio
⁊ laudatio est demonib⁹ valde terribilis. q̄n̄
em̄ audiūt ipam beatā uirginē nominari: ita
est ac si sentiret clauā cum qua percuterentur
Unde vt legit̄ in miraculis eius: cum in for-
ma humana apparēs diabol⁹ auidā mulieri
eam uehemēter ueraret. ⁊ illa nec p̄ aquā be-
nedictā. nec p̄ signū crucis ipam totalit̄ expel-
lere posset. tandē a quodam sc̄to uiro educta
dixit. **S**c̄tā **Maria** adiuua me. ⁊ statū dia-
bolus q̄si claua percussus aufugit dicens. **D**ia-
bolus intret in os illi⁹ q̄ hoc te docuit. Qñ etiā
demon audit saluatiōem ei⁹: ita est ac si au-
diret tonitruū quo terreret. **J**uxta illud ps̄
Vox tonitruū tui i rota. ps̄. **lxxvj.** Et s̄o de as-
sumptiōe hui⁹ fage in celū exponi potest illud
Exodi. ix. **A**rtēdit **Moyles.** i. xps̄ fga in ce-
lum. ⁊ dñs. i. dñ⁹ pater dedit tonitrua. s. demo-
nib⁹. Unde verificatū fuit illud **Exodi. xix.**
Seperūt audire tonitrua. Et de ipa fage ⁊ de
demonib⁹ in ascēsiōe ei⁹ territ⁹ p̄t exponi il-
lud **Job. xvj.** **Q**uis. s. demonū poterit toni-
trū magnitudis ei⁹ intueri? Et illud **Apoē.**
vij. ⁊ xvj. **F**acta sunt tonitrua ⁊ voces ⁊ fle-
tus. i. lamentatiōes demonū in gl̄iosa ascēsiōe
fagine. Quapropter dicere possum⁹ ipsi bñ
dicte fagine de demonib⁹ illud ps̄. **cij.** **A** uoce
tonitruū tui formidabūt. De ipa quoq̄ dici

potest illud **Apoē. iij.** de throno p̄cedunt ful-
gura ⁊ voces ⁊ tonitrua. Et illud **Quid. ij.**
metham. **U**n̄ solet tonitrus ⁊ fulmia mitte-
re terris. **S**c̄tā q̄ demonū percussit brā uirgo
ta: i. q̄ tonitruū. **U**n̄ illi dicere possum⁹ illud
Ezech. xlij. **V**ox tonitruū tui uerberauit eā.
Quādo etiā diabolus audit ipam imacula-
tam dei genitricē laudari: ita est ac si sentiret
gladiū quo iugularet. **A**ct⁹ figuratum fuit
Judith. xij. **U**bi **Judith** pugione amputa-
uit caput **Holofernis.** **J**udith em̄ interpreta-
tur p̄tens vel glorificans deū ⁊ significat be-
atam faginē que semp̄ deū glorificauit. **I**n
cui⁹ assumptiōe demones q̄si gladio percus-
si sunt. Et ad h̄ applicare possum⁹ illud qd̄ p̄-
dictū fuerat **Hiere. xx.** **C**orrūct gladio inimi-
ci. De ipa q̄z brā fagine verificatū est illud qd̄
inquit deus **Zach. ix.** **P**onā te q̄si gladiū for-
tium. Et ideo vnicuiq̄ christiano dicit deus
illud eiusdē **li. v. c.** **S**ume tibi gladiū acutū
Et illud **Indici. ix. ⁊ j.** **R**egū. **xxxj.** **E**uagi-
na gladiū. s. deuotionis beate uirginis. et per-
cure. s. demones. **D**igit̄ strenue miles **Ihesus**
christi. accingere gladio tuo sup̄ femur tuū ⁊
potentissime. ps̄. **xliij.** **H**oc inquā gladio re-
quo dicit̄ **Hiere. xlvij.** **M**aledictus qui p̄-
hibet gladiū suū a sanguine. i. a demonū vul-
neratione mediāte hui⁹ sanctissime fagine
deuotione ⁊ inuocatione. **O**mnib⁹ em̄ fidelib⁹
bus inquit deus illud **Ezech. v.** **G**ladiū eu-
ginate post eos. **N**e est em̄ gladius quo de⁹
protegit castra fidelū. **A**d qd̄ applicari pos-
set illud quod dicit̄ **ij. Machab. ij.** **P**rotege-
bat castra gladio suo. **S**ed dimissis demo-
nib⁹ ex dñe nre assumptiōe cōtristatis reuer-
tamur ad iubilatiōem spiritū beatorū. de q̄
bus inquit **Alexander** de ales sup̄ **Lañ. li. vj.**
c. j. **I**stante tempis articulo quo in celum
Maria est assumpta. extimo nō solū ange-
los inferioris ordinis: s. etiā altoz ordinum
glorioso matri dei debitū honorē impendisse
Videre em̄ mihi uideor angelos inferioris
ordinis nūciasse mri dei uoluntatē filij eā vo-
cantis ad solū gl̄ie. **A**rchangelos nūciasse
eius aduentū celesti curie. **P**otestates intue-
or ad irruendū in p̄tates tenebrarū ne molir-
rent forte insidias latēter se p̄parasse. p̄nci-
pes signiferos q̄ agenda erāt disponētes p̄n-
cipaliter. **D**ñationes s̄o vt hui⁹ noue solē
niratis diem agāt celeberrimū specialit̄ inuā-
gentes. **A**throni illā reginā decēter locauerūt
ad dexterā filij i solio regni suo. **A**herubi p̄u-
denter ⁊ discrete debitā impederūt reuerētiā
Seraphi ignē charitatē pleni feruētissimo

Maria
percutit
demonos

Des an-
geli ubi
labāma-
rie assump-
tioni.

amore venerabant dñam suā. et sic David et
oēs angeli deducebāt archā federis dñi cum
iubilo. **Hec ille.** Hiero. qz in smone assum-
ptionis ait. **Nō credo vnqz in celo solēiorē**
fuisse pcessionē. Quāuis em magna fuerit i
xpi ascēsiōe: satis ista videt fuisse solēnior.
Hec ille. De q pcessionē assumptōis hōgina-
lis etiā loquēs Bern. inq̄t. **Per cōparatōz**
veriusqz illa maiestate potēior. sz ista pom-
pa solēior. **Inueniunt q̄ppe angeli soli re-**
demptori occurrere potuisse. **Matri hō fili-**
us ipe cū tota celesti curia tā angloz qz iusto-
rum hōim accurrēs: euerit eā ad brām festio-
nem. **Hec ille.** **Silt credi p̄t fin. Frāciscum**
de mairo. in qdā smone. tūc aiabz q̄ erant in
purgatorio aliquā grām factā fuisse. vñ for-
te plurime et fo: san oēs brām hōginē associan-
tes ad requiē eternā euolauerūt. qd ego exi-
stimo indubitāter factū fuisse. Quā autē ve-
nerabiliter sit suscepta a tota trinitate nō p̄t
humanis hōibz explicari. **Si em filio pdigo**
iuxta parabolā saluatoris p̄r occurrit cū gau-
dio. et cecidit sup collū ei: et osculat⁹ est eum.
Au. xv. Q̄nto cū gaudio deus p̄r hāc non
pdigaz filiā sz liberalissimā ac oprimā bono-
rum suoz dū p̄satricē recepit in sue felicitatis
psortiu: Quāta cū exultatōe paracyrus
spūscūs recognouit suū sacratissimū habi-
taclū: Quātis hō cū iubilatiōibz dei filius
humanitatē sue illustrauit hospiciū: Audi
Bernardū in smone assumptōis dicentem.
Quis em etiā si linguis loquat hōim et age-
loz explicare queat quēadmodū supueniēte
spūscō et obubzante p̄tate altissimi caro sit
factū hōibz dei. p̄ qd facta sunt oia. et dñs vni-
uersitatis quē nō capit vniuersitas creature
inter hōginē sese clausit viscera factus hō:
sz et illud cogitare q̄s sufficiat qz glōse ho-
die mūdi regina pcesserit: et quāto deuotōis
affectu tota in eius occursum pdierit celesti
um legionū multitudo: Quibz cāticis gl̄ie
ad thronū sit deducta. qz placido vultu. qz se-
rena facie. qz diuersis amplexibz suscepta a fi-
lio: sup oēm exaltata creaturā. Cum honore
inquā illo q̄ tāta m̄r digna erat. Cū illa gl̄ia
que deuit tantū filiū. Felicitā prius oscula la-
bis imp̄ssa lacētis cui hōgineo m̄r applaude-
bat in gremio. Nūqd nō felicitōra celebim⁹
q̄ ab ore sedēt in dextera patris hodie beata
salutatione suscepit cū ascēderet ad thronūz
gl̄ie cantās et dicēs. Osculet me osculo oris
tui: Abisti generatōem. Marie assumpti-
onem q̄s enarrabit: Hec ille. In q̄bz verbis
innuit deuotus doctor q̄ sicut xpi incarnatio

qz tenerē
ter sit su-
cepta a
tota tri-
nitate

explicari nō p̄t. sic nec gaudiū hōginālis as-
sumptionis. **Et in eodē smone arguēdo etiā**
dicit. Si nec oculus vidit: nec aur̄s audiuit
nec in cor hōis ascēdit q̄ pparauit de⁹ d̄lligē-
tibz se. Isa. lxiij. et j. ad Cor. ij. Quid ppa-
rauit genitrici sue. Sc̄tus qz Bernard⁹ ep̄s
et martyr de iubilatiōe hōginālis assumptōis in
suis omelijs inq̄t. Hodie brām hōginē celi su-
sceperūt letādo. angli gaudēdo. archangeli
iubilādo. throni exultādo. dñatiōes psallē-
do. p̄ncipat⁹ armonizādo. p̄tates cytharizā-
do. cherubin et seraphin hymnyzando: atqz
ad supnū diuine maiestatis tribunā deduce-
do. Hec ille. Et Hiero. in smōe assumptōis
ait. Hec est dies p̄clara: in q̄ vsqz ad throni
celitudinē intemerata m̄r et hōgo pcessit. atqz
in regni folio sublimata post xpm glōsa rese-
dit. Sic itaqz vbiqz p̄fidēt d̄ illa sancta dei
canit eccl̄ia qd de nullo sc̄tōz fas est credere.
vt vltra angeloz merita trāscenderit. qz si si-
mlitudo p̄mittit: veritas denegat. Ad cui⁹
p̄fecto exequias q̄rū fas est credere famula-
bant angeli: et vniuersē celi cōgratulabāt cu-
rie. quia credendū est militiā celoz curz suis
agminibz festiue obuiā venisse genitrici dei
eāqz vsqz ad thronū olim sibi etiā an p̄stitu-
tionē mūdi pparatū cū laudibz et canticis spi-
ritualibz p̄duxisse. Cū em gaudiū sit in celis
de quolibet peccatore p̄uerso. multo magz pu-
tandū est p̄ rāte hōginis exultatōe et gloria q̄
exultatio sit in supnis. Cui⁹ nimiz festiuitas
oim supnoz est gl̄atio. celtolarumqz p̄gra-
tulatio. p̄sertim qz eius celebritas laus et fa-
uor est saluatoris. Unde credimus q̄ nō hūc
tū diem solennē ducunt p̄ eius amore ānu-
um. verū etiā continuū et eternū iocūditatis
et leticie. venerationis et obsequij. cū om-
nī tripudiō amoris et gaudiij. Nec immeri-
to ois illa celestis ciuitas p̄gratulat et vne-
ratur m̄rem cui⁹ semp adorat filiū regē. ante
quē tremūt potestates et curuatur oimē genu.
Quā si diligētē aspicias nihil h̄ratis est. ni-
hil speciositatis et gl̄ie qd nō i ea resplēdeat.
Et ideo si placet talis et tāta hōgo. placeat et
opus h̄ratis ei⁹. Cui⁹ vita oim est discipli-
na. cui⁹ mores instituta sunt omnīū eccl̄iaz
que p̄cellit cunctis. et supeminet vniuersū.
Propterea q̄cūqz virgo sibi ab ip̄a optat p̄-
miū et implorat auxiliū. debet eius imitari
exemplū. Unde et Bern. in smōe assumpti-
onis dicit. Preciosum hodie mun⁹ terra no-
stra direxit in celū. et dando et accipiēdo fe-
lici amicitiaz federe copulēt hūana diuinitas
Illo em ascēdit fruct⁹ terre sublimis. Unde

Z
Quo
bonis
app
vno
si
cupa

Sermo. I. De assumptione Marie

data optima descendit. Ascendens in altum virgo sancta Maria: dabit quoque ipsa dona hominibus. Siquidem nec facultas ei desse potest: nec voluntas. Regina celorum misericors est mater virginum dei. Nihil enim sic potest potestatis eius seu pietatis magnitudine commendare: nisi forte aut si credit dei filius honorare matrem aut dubitare quod potest omnino in affectum charitatis transisse. Marie viscera: in quibus dei charitas novem mensibus corporaliter requieuit. Et hec quidem propter vos dixerim fratres: ut in interitum sileam beneficia que per ipsam glorificatione consequimur. Si ea diligimus: gauderemus utique: quod vadit ad filium. nisi forte (quod absit) in ventrici gratie omnimodis inveniamur ingrati. Quae enim in castellum mundi huius intrantem pulvis ipsa susceperat: ab eo suscipit hodie sanctam ingressam civitatem. Scilicet quia quanto putas honorem cum quanta exultatione. cum quanta gloria? Nec in terris locus dignior virginis veritatis templo. in quo dei filium Maria suscepit: nec in celis regali folio quo beatam Mariam hodie filius sublimavit. **De**uor quoque Anselmus in quodam sermone ait. Si Christus matrem in regnum suum assumere: et ei magnificentiam glorie decrevisset ostendere: cuius precor dignitatis et honoris apparitionibus intendebat tota curia angelorum: quibus vocibus exultationis atque salutis resonabant universa tabernacula antiquorum patrum ipsi curie tunc nuptiarum associatorum. **Terre** crediderim omnes illius patrie civis festiniori solito et sublimioris decoris nitore ad adventum matris domini sui parari. ac nova quadam ineffabili iocunditatis gratia pro parte rei expectatorem iubilare. **Et** quod mirum? Ipse enim Iesus deus et dominus omnium filius ipsius castissime virginis et domine revere: ei sicut unice matri sue totus festinus occurrere voluit. ne aliquis de familiaribus suis se a tanti gaudij immensitate subtraheret. **Uti**que moris in homines esse scilicet. unumquemque bonum servum cuiuscumque propter dominum: eo maiori gaudio in adventu amici sui exultare: quo ipsum dominum suum cognoscit adventantem amicum magis amare. **Luce** de adventu pariter domini sui agit. de quorum speciali dilectione nullis vlla dubitatione tenet. illi nimis magis felicem se existimat: quam maiori iubilatio et festiniori occursum leticie frenare laxat. **Si** ergo hec ita se habet apud homines quibus si qua bonitas est longe tam supernorum civium bonitati impar est. contemplet animus quod ad potestatem. quo gaudio. qua festinitate. quibus precantibus iubilabant omnes beatorum spirituum ordines. quoniam et unice matrem domini sui adventare. et ipsum dominum suum ei videbant omni gloria sua decoratum

vultu occurrere. **Scilicet** itaque mille milibus: immo innumerabilium angelorum agminibus: deus ipse huic piissime matri sue de huius mundo migranti occurrit. eaque super omnem celum exaltatam cuncte seculi creature presentem iure donaturam in throno glorie collocavit. **Quis** tantum occursum gloriosum. **Quis** felix dies tam preclare exaltationis Beata et celebris dies tam sublimis glorificationis. festiva et omni seculo admirabilis dies enim illa non solum te dominam ineffabiliter sublimavit: sed etiam ipsum celum quod penetrasti: nec non et cuncta que in eo sunt nova et inextimabilis gloria decoravit. **Novam** quidem gratiam celum decoravit: qua potest gloriam eius ex propria tua vultuque dici possit aut cogitari magnificavit. **Na**m tu domina illuc ascendens nova illud ac precellenti futurum tuarum dignitate irradias. **Immensam** quoque miserationum et gratiarum tuarum luce pluitas. **Hanc** quoque dies tui ascensus eos qui civis celi ab initio creature esse meruerunt solito festiniori exultationis gaudio induit. **Quia** namque per gloriosum fructum seculi de virginis tue vident semiruptam civitatem suam reintegrari: vere in tuo adventu pro quem tantum bonum meruerunt: gaudij sui magnitudo iure debuit augmentari. **Terra** etiam dies exaltationis tue o beatorum arissima feminarum mira gratia irrigavit. quod dum te qua de se et in se aliorum hominum lege progenita novit. vultuque ad creatoris omnium thronum exaltari cognoscit antiquam maledictionis penam quam pro peccato primorum filiorum suorum se merito excepisse sciebat: iam pro parte benedictionis tue abundantiam se euadere indubitanter credebat. **Quid** amplius dicere possum dominam? **Immensam** quippe gratiam et glorie tue desiderare cupienti sensus deficit lingua fatescit. **Quomodo** enim omnia que in celo sunt per glorificationem tuam ineffabiliter decorant. ita pro eandem glorificationem cuncta que in terra subsistunt mirabiliter sublimant. **Singula** nempe que per tuam beatam et integerrimam virginitatem deum suum quem non cognoverant agnoscere et cognitum colere atque amare meruerunt. **Immensam** dignitatis decus receperunt: quando te super omnes celos ascendere: ac in dextera dei sui benedicti filij tui exaltari cognoverunt. **In** eo etiam didicerunt se eidem deo suo totum debere quod sunt: quando tu que inter illa et de illis una fuisti tam dignitatis eminentiam meruisti. **Nihil** igitur aut idolis homines. aut velle alie rebus species idolorum cultoribus se debere intellexerunt. quoniam et singularem actorem sui ex castissimo utero tuo ad restitutionem prime creationis sue progenitum susceperunt. **Et** te pro quam amissam dignitatem suam recuperaverunt. omni creature tam sublimi

Totus ex
clamato
riusfmo
anselmi.

Quanto
honoris
appatu
virgo sit
assumpta

mihi proponi intellexerit. Quas igitur laudes. quas
 ve gratias actiones non solum humana sed etiam om-
 nis creatura huic sacratissime virgini debet. Pu-
 rissima nam atque sanctitas atque sanctissima
 puritas purissimi pectoris eius: omnem omnium
 creature puritatem seu sanctitatem incompara-
 bili sublimitate transcendens hoc promeruit. ut
 opatrix predicti orbis dignissime fieret. Unde
 quod laudis pro tam ineffabili bono ipse pro ea re-
 paratus mundus ei iure debeat cor alicuius sub
 carne mortali viventis extimare nullatenus
 sufficit. Utique cuncta que deus fecit et vultu bo-
 na. in eo statu quo condita fuerit esse destiterit.
 sed pro hac beatissima virginem in statu pristi-
 num restituta sunt. Sicut ergo deus sua poten-
 tia cuncta patrandum pater est et dominus omnium.
 Ita beata Maria suis meritis cuncta repa-
 rando mater est et domina reus. Deus enim est
 dominus omnium singula in sua natura propria ius-
 sione constituendo. et Maria est domina reus sin-
 gula congenite dignitati pro illam quam merui-
 it gratiam restituendo. Et quemadmodum deus ex
 sua substantia genuit eum pro quem cunctis origi-
 nem dedit. ita Maria de sua carne peperit illum
 qui in decore prime creationis omnium cuncta res-
 tituit. Item sicut nulla rerum species nisi per
 dei filium facta substituit. ita lex debite damna-
 tionis neminem deserit nisi quem ab ea filius ma-
 rie absoluit. Quis igitur ista recto sensu et cor-
 de sincero prope deos: plene percipere que excellenter
 domine huiusmodi. pro quam tam ineffabili gratia et tam
 inextimabili erectione erectus est mundus?
 Quis inquam miramur et omni re preter hanc inau-
 ditam mulieris istius gratias oculis mentis aspici-
 ens non obstupescat. et non modo elinguis:
 verum etiam tante rei comprehensione prolixius i-
 munis fiat? Quapropter ea que nobis impe-
 netrabilia sunt: intermittentes precibus im-
 petrare nitamur. ut quod intellectu capere ne-
 quimus salutari effectu obtinere mereamur.
 Ascendat igitur fidelis anima in mentis speculam
 et quantum potest videat in quanta sublimitate
 locata sit domina nostra. Omnis natura a
 deo est facta. et deus est ex Maria factus. De-
 us omnium factor se ex Maria fecit: et sic cun-
 cta refecit: que potuit omnia ex nihilo facere: no-
 luit ea violata sine Maria reficere. De igitur
 est pater reus creaturarum. et Maria est mater
 reus creaturarum. Deus illum genuit pro quem sunt
 omnia facta. et Maria illum genuit pro quem sunt
 omnia refecta et salvata. Per has gratioci-
 nationes impossibile est ut aliquis homo ad eam
 conuersus et ab ea respectus damnet. quia ipsa
 genuit eum pro quem mortua requirit et pro quem

homines ex peccato saluantur. Et quia non est
 iustificatio nisi quam ipsa in utero fouit: non est
 salus nisi quam ipsa peperit. Ipsa ergo est mater
 iustificantis et iustificatorum. Ipsa mater sal-
 uantis et saluandorum. Igitur mater dei qui so-
 lus damnat. qui solus saluat. quem solus ti-
 memus. In quo solo speramus est mater nostra.
 iudex et saluator noster est frater noster. Quo-
 modo ergo desperemus cum salus sine damnatio
 ex boni fratris et pie matris pendeat arbitrio.
 Nunquid sustinebit bonus frater puniri fra-
 tres quos redemit? Bona mater damnari fili-
 os suos quorum ipsa redemptorem genuit? Dul-
 cis mater rogabit dulcem filium suum pro fratre
 nostro. filium pro filiis. unigenitum pro adoptatis.
 pius filius audiet libenter pro filiis. unigeni-
 tus pro his quos adoptauit. dominus pro his
 quos liberauit. **De illo.** **Exultemus** ergo et
 am nos cum celicis et creaturis in uersis
 prout possumus. et tale ac tantam virginem ma-
 tremque purissimam pro nostro modulo laudare
 studeamus. Ad quod nos hortatur Hierony-
 mus ubi supra dicens. Hodie gloria semper
 ergo Maria celos ascendit. rogo gaudete.
 quia ineffabiliter sublimata cum christo regnat in
 eternum. Regina mundi hodie de terris et de pre-
 senti seculo nequam eripit. Item dico gaude-
 te. quia secunda de sua inaccessibili gloria ad celi-
 iam puenit palatium. Exultate inquam ac gau-
 dete. et letet omnis orbis. quia nobis hodie omnibus
 interuenientibus eius meritis salus aucta est.
 vobis quoque diligentibus eam honor et virtus:
 ampliorque prestat et gratia. Idcirco dilectis-
 simi letamini et exultate. quia si deum ore prophete-
 rico in sanctis eius laudare iubemur. multo
 magis eum in hac celebritate beate virginis
 matris eius oportet cum hymnis et canticis di-
 ligentius extollere. et dignis deo iubilare pre-
 conijs. ac mysticis honorare muneribus. Nul-
 li enim dubium est quoniam totum ad gloriam laudis eius
 pertinet quicquid digne genitrici sue impensum
 fuerit ac sollemniter exhibitum. Propterea hor-
 tor vos et commoneo in hac sacra sollemnitate ge-
 nitricis dei marie. nolite cessare a laudibus. **De**
 si ergo es gaude. quia meruisti esse et tu quod
 laudas. tamen cura ut sis que digna laudare pos-
 sis. **De** si continentis es et casta: venerare et lauda-
 re non aliunde potest ut possis esse casta que ex gra-
 tia christi. que plenissime fuit in Maria quam
 laudas. **De** si coniugata certe es aut pecca-
 trix nihilominus persistere et lauda. quia inde om-
 nibus misericordia profudit gratia ut laudet. Et quis
 non sit speciosa laus in ore peccatoris: noli cessare a
 laude. quia inde permittit tibi ventura visio et omnibus

Hortatur
 laudare
 virginem ex
 exultare
 de eius as-
 sumptioe

depan
 Anselm
 ad virginem
 pro nostra
 laudare

Sermo. I. De assumptione Marie

ut laudes. Alioquin nisi iuxta modulum ingenij nostri deum in sanctis suis laudare et studemus: quomodo cum semper quod canimus: iuxta multitudinem magnitudinis eius laudare poterimus? Domino hoc pretermittendum non est quod impleretur: quandoque semper quod dicitur. Beati qui habitant in domo tua domine: in secula seculorum laudabunt te. Omnes ergo pariter festivitatem gloriose semper virginis Marie reuerentissime celebremus: quia hoc est dies preclara: in qua meruit exaltari super choros angelorum: et puenire ultra quam nostre humanitatis est natura: ubi non substantia extollit sed glorie magnitudo monstrat. cum eleuatur ad dexteram patris: ubi ipse introiit pro nobis pontifex factus in eternum ad celi palatium. **Hec** inquam est preclaris diei festiuitas: in qua gloriose et felix ad ethereum puenit thalamum. **Que** profecto festiuitas sicut et homo incompatibilis est ceteris virginibus: ita et incompatibilis est omnibus sanctorum festiuitatibus: et admiranda etiam scripturis angelicis: propter quod ex persona supernorum ciuium in eius assumptione admirans spiritus sanctus ait in carnis. **Que** est ista que ascendit per desertum quasi virgula sumi ex aromatibus? **Et** bene quasi virgula sumi: quia gracilis et delicata: quia diuis extenuata disciplinis: et concremata in holocaustum incedit propter amoris et desiderio charitatis: ut virgula inquit sumi ex aromatibus. **Namque** quia multum erat repleta virtutum odoribus: manansque ex ea fragrabat sua uillimum odor etiam spiritibus angelicis. **Hec** ille. **Beatus** homo Anselmus ubi rogatur bram virginem sic exaltatam dicens. **Rogita** quesumus et recogita apud te piissimam mater: quomodo ad damnandum sed ad saluandum peccatores perditorem factus est homo ex te. **Sur** itaque non inuabis nos peccatores que in tantam celsitudinem es propter nos eleuata: ut te dominam habeat et veneret tota pariter creatura: **An** ideo ut perreamus amplius non curabis: quia quicquid de nobis miseris ultra eueniat: glorie tue nulla iactura inde pueniat? **Et** huiusmodi fortassis aliquo modo bona dominam posses: si pro tui soli exaltatione et utilitate dei facta fuisses: sed utique deus qui hominem assumpsit ex tua castissima carne: hoc fecit pro tua et nostra communi salute. **Si** ergo tu que plena salute es portata non intercedis ut eadez salus pro modulo nostro etiam ad nos usque perueniat: iam tuorum sufficiens comodorum: nostrorum negligens esse videberis: que pro totius mundi saluatione meruisti fieri mirabilissimi. **Hec** Anselmus. **Beatus** autem Augustinus eandem virginem alloquens in quodam sermone ait. **Accipe** itaque qualescunque meritis tuis impares gratiarum actiones et laudes. **Et** cum suscipies vota: culpas nostras orando excusa. **Ad**

S
deprecatio
Anselmi
ad virginem
pro nostra
salute

mitte nostras preces intra sacrarium pie exauditionis: et reporta nobis antidotum reconciliationis. **Sit** pro te excusabile quod pro te iegerimus fiat impetrabile quod fida mente poscimus accipe quod offerimus: et impetra quod rogamus: excusa quod timeamus: quia nec potiorum meritis inuenimus ad placandam iram iudicis quam te que meruisti mater existere eiusdem redemptoris. **Succurre** ergo miseris: iuuua pusillanimes: re foue debiles: ora pro populo: interueni pro clero: intercede pro monachorum choro: exora pro deuoto semineo sexu: sentiant omnes tuum iuuamem quicumque deuote celebrant tuam assumptionem. **Sit** tibi compassio pro afflictis: sit pius affectus super celorum peregrinis. **Et** cum te semper letantem aspicias: flet quoque nos ad deum ipsa admittas. **Quis** ut pro prium filium pro nobis interpellas precamur. **Nos** ei adhuc in hac terra affligimur: opprobrijs afficimur: elurimus: sitimus: somnum patimur: in carcere retinemur. **Au** homo in celestibus regnis preclara es cunctis virginum choris. **Au** agnum quocumque prexerit sequeris. **Au** uirginicos choros et ab incertine carnis illecebris alienos pro alberta lilia: rosasque suauiter: ad fontem phennis vite portandos inuitas. **Au** in illo beatorum felicissimo regno primi ordinis dignitate adepti: plantis rosatis oberrans in paradisi amentate: gramineosque et grocos tenero problite progit felicitasque palma violas inarescibiles carpis. **Au** beatus sine fine chorus iuncta angelicis archangelisque sociata: in defessa voce serus clamare non cessas. **Au** in cubiculo regis beatitudinis gemmis ac margaritis ornata existis. **Tibi** thronus ab angelis locatus in aula regis cerni. **Teque** ipse rex regum ut matrem ueram et decoram spiritus sancti pro omnibus diligens amoris amplexu associat. **Nec** mirum si dignetur tibi aggaudere deus regnans in celis: quem tu puulum ex te hominum naturam toties osculata es in terris. **Has** ergo tuas felicitates possides: uertere ad nostram miseriam salutem. **Inter** hec fratres charissimi toto mentis affectu beatissime virginis intercessionibus nos committamus: eiusque patrocinia omni nisi iploremus ut dum nos suppliciter eam obsequio frequeramus in terris: ipsa nos sedula prece comedare dignetur in celis. **Neque** enim dubium est ea que meruit pro liberandis proferre precium posse plus sanctis omnibus liberatis impendere iusfragium. **Sed** quod nobis predestinatum hanc interpellare uocibus: nisi si etiam humilitatis eius exempla teneamus. **Sur** remus ergo dilectissimi fratres ut cum huius diei festiuitati interesse cupimus: uelamentis humilitatis atque charitatis induari appareamus. **Non** nos inuidia aliene felicitatis torquet: non ira ut

ad diuisionē dilaniet. nō cupiditas a nob̄
xpm̄ excludat. nō seculi nos tristitia exurat.
nō p̄spiras ei⁹ icautē decipiat. nō luxuria inq̄/
net. nō imūdicia polluat. nō elatio corrupat
nō supbia inflat. vt cū nos struibus ornatos
charitate p̄uictos. hūilitate fundatos. beata
dei genitrix **M**aria sue nos festiuitati iter/
esse p̄spererit. ardēt⁹ sbuenire festinet ap̄d si
liū ⁊ dñm suū ih̄m xpm̄ saluatōrē nrm̄. q̄ co/
ronis ph̄n̄is regni clarificat sc̄tōs suos. et ē
eterna laus ⁊ expectatio oib⁹ sc̄tis suis **H**ec ille
Lui dulcissimo redēptori nro atq; gl̄iosissi/
me m̄ri sue sit infinita laus ⁊ gl̄ia p̄ oia secula
seculoz **A**mē.

De eiusdē gl̄iosissime v̄gis assumptōe
Sermo. ij.

Festū al
lūptōis
mai⁹ oī
b⁹ alijs

Omn̄i est as
sumptio nra. ⁊ sc̄ti isrl̄ regis nri
ps̄. lxxxvij. **S**ciōse assumptōis
v̄ginalis festū respectu vltimi finis est ma/
ior solēntas oīm festiuitatū ip̄i⁹ b̄rissime ma/
tris dei. **S**i ei oīm hoīm finis vltim⁹ est feli/
citas. vt p̄ theologos i. ij. di. j. b̄rificāde i sū/
mo v̄gis finis sūma erat felicitas quā p̄secu/
ta est i sua sacratissima assumptōe. **Q**uia ḡ
p̄m **S**olonis phīsiaz. phīa solūmō a fine
p̄secrat. ⁊ finis est postrema p̄fectio rei. vt in
l. j. ff. de iusti. ⁊ in. ⁊ res plus attribuit finē q̄
p̄ncipio. vt. ff. de aqua quor. ⁊ esti. l. j. §. hoc
interdictum. **I**te finis habet rōnem optimi
⁊ est cū causaz. ij. phīsi. **U**n̄ **A**risto. j. ⁊ v. me/
tha. inq̄t. **F**inē optimū esse i vnaq; re cē di/
cū⁹. qz cē rei p̄fert. **E**t. ij. topic. air. **M**eli/
or est finis oib⁹ q̄ sunt ad finē. **D**ic̄ qz p̄men/
tator sup. ij. metha. **Q**ui destruit finē. destru/
it om̄e bonū. **E**t ph̄us. ij. phīsi. ⁊ j. de celo. ⁊
mūdo inq̄t. **C**lanū est om̄e qd̄ suū nō attrin/
git finē. **U**n̄ inuanū ille hō vinit q̄ ad suū
felicē finē nō pringit. **A**d quē null⁹ puenire
p̄t donec est in hac mortali vita. **A**ur̄ illd̄ **Q**ui
dij. ij. metham. vltima sp̄ **E**xpectanda dies
hoī. dicitq; b̄tūs **A**n̄ obitū nemo sumap̄q; fu/
nera debet. **I**o ip̄a p̄ssima v̄go toto cordis
affectu hūc liū felicissimū finē q̄tridie post
filij ascensionē. vt in p̄cedēti s̄mōe diximus
expectabat. **U**n̄ dicebat suo sponso celestī.
Dhe sa hozmai cōtento il me ⁊ sio. **A**he ⁊ tē/
plar te possa o dolce sposo. **E** videre lo aspe/
cto glorioso **S**rato e gentil dil me fiol a dor/
no. **Q**uādo sara. quando sara quel giorno.
Ahe cō dolceza te possa goldere. **Q**ū lera che
possa possidere. **E** mio fio ⁊ chi inamozata

sono? **P**oi che fiol m̄e festi el p̄mo tono facē
do me ⁊ ti inamozare. **F**amel secūdo. e non
mel denegate. **A**he presto venga aldūato si
ne. **I**n quelle pietre reducēte e fine. **N**el lam/
pezare lūstro di ogi toi. fame p̄egiare fiol poi
che ne foi. **F**erita e sagitata in mezo el core.
Succorre fio a q̄sto grā dolore. **L**o toi suauē
e p̄ciosi vnguēti. **D**e fiol mio fa che t̄ato non
stenti. **E** colli hozmai el mio lacrimare. **A**hi
me dara le penne da volare. **E** v̄sro fora de
corante spine. **T**ozome fora ⁊ le triste p̄fine
Del tenebroso e fastidito mundo. **E** volaro
dal me fiol iocūdo **F**iol decoro e cādido gilio
Esoto lūbra del dolce mio fio. **S**taro gau/
dente e leta i sempiterno. **I**ui nel grembo di
quel signor etno. **D**arome pace e vinaro zo/
iosa **F**ra t̄ata turma electa e gloriosa **D**ogni
virtu e gratia ornata ebella. **M**a trista mi
che anchora nō sono a quella. **N**ō vedo an/
chora el caro filiolo mio. **F**in che nō giongo
al fin dil me desio. **L**essar nō potero mai d̄ vo/
lere. **F**ia pero fiol el to volere **D**is v̄l silib⁹
v̄bis deū frequē v̄go b̄ndicta tēp̄cabat. **S**i
q̄s at illā iterrogassz q̄n̄ ad ethereas mātio/
nes esset p̄cūtura. **I**pa m̄dere potuissz v̄ba
themat̄ nri. **S**up̄ q̄b⁹ septē alias p̄sideratio/
nes faciemus

Prima diceit electionis
Secunda inuitationis
Tertia inuolutiois
Quarta transgressionis
Quinta obuiationis
Sexta ostensionis
Septia s̄o ⁊ v̄tria appellabit s̄blimatōis
Pars prima huius sermonis que dicit
electionis.

Pro expedite p̄me p̄s dicere possu/
mus ⁊ m̄re dei illd̄ qd̄ recitat i euan/
gelio sue assumptōis. ⁊ ē sc̄ptū **A**u. x.
v̄oi d̄. **O**primā p̄tē elegit sibi **M**aria q̄ nō
auferec ab ea i etnū. trāssup̄rincē. ⁊ n̄lī cū p̄/
dem. §. nec putes. ⁊ renū. **I**sta ei v̄ba p̄p̄rie
nō pueniūt alicui sc̄tō. nec alicui anglo. nec
etiā ip̄i deo. s̄z t̄m̄ ip̄i v̄gini gl̄iose. **L**ū em̄ op/
timū dicat cui⁹ bonitati nō est possibil' addi/
tio. **O**primū nāq; significat p̄ncipalē ḡduz
bonitatis. ff. de verbo. obli. l. vbi autē non ap/
paret. §. at cū optimū. **L**ū nō sit aliquis san/
ctus vel angel⁹ ad cui⁹ p̄fectiōem non possit
aliqd̄ addi. ad nulli sc̄tō vel angelo poterunt
v̄ba ista p̄p̄rie puenire. **E**t cū ⁊ nō habeat
partē bonitatis s̄z totū. **I**pe em̄ vt ait **A**ug⁹.
in li. de vero cultu. ⁊ plato i thimeo p̄mo. **E**st
bonitas infinita. **E**t vt inq̄t **A**n̄sel. i. li. mono

Sermo.II. De assumptione Marie

logion est summū bonū quo nihil maius cogitari potest. ideo nec ipsi deo predicta sōba possunt cōuenire. Sola autē gloriosa virgo optima partē habet. Ad cuius pfectōem inq̄rū est pura humana creatura aliquid addi non potest. Et est media inter creatorē q̄ totū tenet. et omnē aliā creaturā que partē bonā vel meliōrē possidet. Ipsa nāq; partē optimam obrinet. Inuenit em̄ bonū: meli⁹ et optimū. l. exigēdiā glo. C. de p̄cu. 7. l. si mulier. ff. de mino. Et s̄l̄r triplex ē electio. s. boni a malo reprobato. de qua in. c. hinc eteni. xlii. dist. 7. hec est incipientiū. Secūda electio est meliōr inter bona. qd̄ semp est p̄eligendū. j. ethicoz. 7. iij. topicoz. 7. c. nō mediocriter. de p̄sca. dist. v. 7. hec electio est p̄ficiētū. Tertia est optimā inter meliōra. quod semp debet eligi. vt i. aut. de defensione ciuitatis. circa p̄ncipiū. ista est electio p̄fectoz. Manifestū est autē qd̄ cū ipsa s̄go esset p̄fectissima: nō tm̄ elegit simplicitē bona. nec tm̄ de bonis meliōra sed de meliōribus optima. Istā s̄o optimā partē elegit in mundo et in celo. Prima pars optima quam elegit in mūdo multiplex fuit. Primo enim elegit partē optimā d̄ castitate. Castitas autē tres habet partes. Una est castitas p̄iugalis de qua ad Hebr. xii. d̄. Honorabile p̄iugium et thorus immaculat⁹. Et ista est pars bona que habet fructū tricesimū. Alia est castitas vidualis. et hec est meliōr. qz habet fructū sexagesimū. Tertia s̄o est castitas s̄ginalis. et hec est optima. qz habet fructū centesimum. Et istā p̄tē elegit sibi Maria. Ut tm̄ ostēderet qd̄ nullū bonū ei defuit. et qd̄ fuit om̄ib; cōmunis p̄ona: voluit esse p̄iugata cū p̄iugalibus. et vidua cū viduis. et immaculata s̄go cū s̄ginib; immaculatis. vt inquit Bern. in quodā s̄mone. Et quoniā multe fuerūt que seruādo virginitatē eius exemplo post eā p̄tē optimā elegerūt. ideo ipsa elegit partē superoptimā. s. virginitatē cū secunditate. siue fecunditatē cum s̄ginitate. Uñ Bern. in s̄mone assumptionis inquit. Optimā partē elegit sibi Maria. qz bona quidē est fecunditas p̄iugalis. meliōr ē castitas vidualis. optima s̄o fecunditas virginea seu virginitas fecunda. Et istud p̄uilegiū solūmodo est Martē. qd̄ alteri nō fuit datū. Secūdo ipa beata virgo elegit partē optimā de hūilitate. Humilitas em̄ habet tres partes siue gradus. de quib; tractat glo. in de. j. de reli. do. Primus gradus est subijci suo superiori. et de hac d̄ ad Hebr. vii. Obedite p̄positis vestris: et vos subijcite illis. Et ista est pars bona. Secun-

Triplex electio

Castitas habet tres partes

Humilitas habet tres gradus

us s̄o grad⁹ est subijci suo equali. in illud ad Roma. xii. Donore inuicem p̄uenientes. Et ista est pars meliōr. Tertius grad⁹ ē subijci inferiori. Iuxta illud Lu. xxi. Qui maior est vestr: fiat sicut minor. Et facit de peni. di. ij. c. j. Et ista est pars optima quaz elegit Maria. quia nō tm̄ fuit obediēs suo superiori sed deo dicens Luc. j. Ecce ancilla domini: si at mihi s̄m verbū tuū. Et nō solū suo equali sed Ioseph sponso suo. quē sibi p̄ponebat dicens xpo Lu. ij. Pater tuus et ego zc. sed etiā suo inferiori se subiecit. s. Elizabeth. ap̄d quā trib; mensib; mansit et ei humiliter fuit. Ipsa em̄ de deo sentiebat digna. et se parua. et p̄ximo s̄o magna. Sed multi p̄trarium faciūt. Contra quos d̄. Leuit. xxi. Nō accedent ad ministeriū dei q̄ fuerint gradivl paruo vel torto naso. Illi autē h̄nt grandem nasum: qui de se sentiūt magna. sicut sunt vani gloriofi. Illi s̄o parui: qui de primo sentiunt modica. sicut sunt p̄sumptuosi. Illi autē habent tortū nasū: qui de deo sentiūt indigna. sicut sunt heretici. qui in scripturis sanctis tortas expositiōes faciunt et de deo erronea dicunt. Tertio elegit beata virgo optimā partē de p̄fectione vite. Est em̄ vita actiua: que est pars bona. Alia ē p̄templatiua. et hec est meliōr. Tertia s̄o est ex vtraq; cōposita. et hec est optima. quaz elegit Maria. Ideo figurata est p̄ Martha. que fuit actiua. Et Magdalenā sorore suā que fuit p̄templatiua. vt ait Gregori⁹ et Aug⁹. super Lucam. Auce em̄. x. aria dicunt de Martha. que sūt p̄tinentia ad vitā actiuā. et optime inuentū in benedicta virgine. Primū est qd̄ ipsa excepit Iesum in domū suam. Secūdū qd̄ sara gebat circa frequēs ministeriū. Tertius s̄o qd̄ sollicita erat et turbabatur circa plurima. Primū em̄ opus significat xpi p̄ceptionē in vtero s̄ginali factā. Qd̄ igit d̄ in euangelio assumptionis qd̄ intravit Iesus in qd̄daz castellū. significat ingressū filij dei in hūc mūdum. Dicit autē mūd⁹ castellū. qz h̄z p̄ditōel castelli rebellis. Primo qz fundamentū eius instar castri est in alto sup̄bie et vane glorie. p̄prie reputatiōis ac pompe. et ab ipa sup̄bia (vt d̄. Ioh. iij.) sumpsit initium om̄is p̄ditio. Secūdo quia est munitū lapidibus duris qui frangi non possunt. s. obstinatiōib; et p̄structum est saxis durissimis. s. auaricie. vsure. rapine. fraudulencie. et simonie. Isti enim lapides ita sunt duri vt non frangantur malleo verbi dei. Quis em̄ est qui velit restituere vsuras. furta et rapinas. et b̄nficia simo

Martha sige Maria

Mūd⁹ d̄z castellum

niaca relinquere. De auaro nãq̃ verificat il-
 lud Job. xij. **L**ozetius indurabitur quasi la-
 pis. **T**ertio quia habet fossatum plenũ aq̃s
 immundis et feridis luxurie. cum ranis clã-
 mantibus et persuadentibus in eis permane-
 re. De luxuriosis enim moraliter verificatur
 illud **Erod. viij.** **E**t buliet fluuius: id est li-
 bido et concupiscentia. ranas: id est malas cogi-
 tationes et locutiones. **E**t illud qđ in eodẽ
 c. habetur. **S.** ascenderunt rane: operueruntq̃
 terrã egypti. **E**t de his tribus malis p̃ditioi-
 bus huius castelli mũdani dicit. **J. Johã. ij.**
Quoniam qđ est in mũdo: aut est concupiscentia
 carnis: aut concupiscentia oculoꝝ: aut supbia
 vite. **Q**uarto quia est clausum cũ pontibus
 elevantis: ac tanuis et seris. **E**t similiter castel-
 lum mundi est clausum non recipiens dile-
 ctionem proximi per inuidiam. **U**nde de in-
 mudo dicit potest illud. **Regũ. xxv.** **C**lau-
 sa est ciuitas. **S.** m̃eris sue. **Q**uinto qđ habet p̃-
 uisionem diuersarũ escarum per gulas. **U**nde
 de ventre gulosi verificatur illud **Eccl. xxx.**
Vj. **D**ẽm escam m̃ducabit venter. et est cibul-
 tibi melior. **D**e gulosis etiã dicitur ad **Phi-
 lip. iij.** **Q**uorum deus venter est. **S**exto: qđ
 habet arma diuersorum generum per iram.
 vt blasphemiam. contumeliã: et maledictio-
 nem. **U**nde de iracundis dicit **ps. lvj.** **D**ẽtel
 eoz arma et sagitte: et lingua eozum gladius
 acutus. **S**eptimo: quia est quietũ et securũ
 per accidã qua se reputat tutũ in negligẽ-
 tia et pigritia et p̃sumptioẽ sua. **U**nde de demo-
 nibz intrãtibz in accidiosis dicit potest illud
Judicũ. xvij. **V**enerũt ad populũ quiescen-
 tem atq̃ securum et c. **Q**uia autẽ istud castel-
 lum mũdi erat inobediens et rebelle deo patri
Ideo ipse misit filiũ suũ ad ipsum subiugã-
 dum. quasi diceret ei illud **Marth. xij.** **I**te
 in castellũ quod cõtra vos est. **Q**uod etiam
 habetur **Marc. xj.** et **Luce. xix.** **I**psum g̃ ca-
 stelluz intrãte domino: mulier quedã **M**ar-
 tha nomine excepit illum in domũ suã. **M**ar-
 tha autẽ interpretat̃ domina seu prouocans.
Et significat beatã virginẽ. que sua maxima
 humilitate prouocauit dei filiũ vt veniret in
 domũ vteri sui g̃ginalis. et ipsa domia apris-
 sime dicitur. que sup om̃s dominata est sue sensu
 alitatz carni. nec aliqua alia creatura digna
 fuit recipere dei filiũ in domum vteri sui nisi
 ipsa. **U**nde canit ecclia. **D**omus pudici pe-
 ctoris templũ repente fit dei. intacta nesciẽs
 virum: verbo concepit filiũ. **N**unq̃ autẽ fa-
 ctum fuit tam excellens opus vite actiue: sic
 fecit ipsa virgo benedicta concipiendo deum

in vtero suo. **S**ecundum opus actiue vite
 quod euangeliũ narrat de **M**artha est. qđ sa-
 tagebat circa frequens ministeriũ. **E**t simili-
 ter hoc opus fecit beata virgo in christi puer-
 sarione. **E**t primo in eius natiuitate. in qua
 (vt ait **D**ieronymus) nulla obstetrix fuit. nul-
 lius mulieris sedulitas intercessit. **I**psa bene-
 dicta virgo puerũ natũ de terra leuauit: ipm
 nudum pannis inuoluit. cum famescẽte la-
 cte cibauit et potauit. **I**psa eum vestiebat et
 denudabat. et infirmũ etate brachijs suis por-
 tabat. **Q**ũ frequentẽ eum vt filium suum
 osculabatur. et vt deum amplectendo venera-
 batur. **I**psa ei fecit tunicam inconsutilem. ip-
 sa eum in tribulatione crucis positum visita-
 uit. et eum vsq̃ ad sepulturã p̃secuta est. **I**psa
 ei non solũ in infant. li. etate sed vsq̃ ad mor-
 tem sollicitẽ ministravit. **E**t ideo ipsa ait **Ec-
 cli. xxij.** **I**n habitatione sancta coram ipso
 ministravi. **S**erici em̃ et religiosi qui seruãt
 ordinatõnes et ceremonias sue religionis. et
 bñ dicunt officiũ in choro. et bñ predicant. s̃
 hoc faciũt vt honorificent ab hominibz: nõ
 ministrãt corã deo sed corã mundo. **E**t simili-
 ter laici ieiunãtes vel elemosynas facientes
 ecclesias seu capellas aut hospitalia edifica-
 ri facientes vt laudent ab hominibz: non mi-
 nistrant coram deo: sed corã hominibz. **E**t iõ-
 iam receperũt mercedem suã de operibus vi-
 te sue actiue. **B**eata autẽ virgo que satage-
 bat circa frequens ministeriũ xp̃i. coram deo
 semper ministravit. quia om̃ia opera sua ad
 ipsius gloriã fecit. **T**ertio opus quod dicitur
 de **M**artha e qđ sollicita erat: et turbaba-
 tur erga plurima. **E**t similiter p̃ssima g̃go
 in passione filij turbata est sim partem senti-
 tiuam. et sollicita fuit circa plurima. **N**ã cũ
Johannes euangelista venit ad nunciãduz
 ei qđ filius eius captus erat: nõ remansit pe-
 ne in ea spiritus pre dolore. **E**t tandẽ ad se
 aliquantulũ reuersa: sollicitabat quomodo
 posset eũ videre: et alloqui ante mortẽ. **S**ũq̃
 pergens de **B**ethania in hierusalẽ: mane ob-
 uiaisset filio qui ducebatur ad **P**ylatũ. cer-
 nens faciẽs ei? spuris infectã. alapisq̃ rume-
 factam. ipm: qđ more latronis duci ad mortẽ
 manibus post tergũ ligatis: vix valens for-
 mare vocem pre lachrymis q̃bus erat plena
 vt ait archiepiscopus florentinũ in. iij. parte
 summe. titulo. xv. c. xliij. s. j. dicebat. **D**eu fi-
 li: ego expectabã te isto mane ad prandiũ: s̃
 video qđ oportet te prandere in m̃sa doloris
Quando s̃o ductus est ad caluarie locũ ba-
 iulans sibi cruceẽ dicebat. **D**eu fili qđ faci-

S
Quomodo
 maria
 ministra-
 uit sicut
 martha.

Q
 quomodo
 marie
 martha
 turbaba-
 tur

quomodo
 maria
 i vita co
 eplama
 oprumaz
 p̃telegit

Sermo. II. De assumptione Marie

am infelix sine te filio meo? **U**tinā dare mī
hi illa crux ad portandū sicut te portavi i vte
ro meo. Quando autē in cruce clamavit di/
cens. Sitio. multum sollicitabat ut possit et
vel aquā ad bibendū tradere. **S**is autē di/
citur in euangelio **M**artha martha. qz as/
stigebatur in vtroqz scz in anima et in corpo/
re. **T**urbabatur quoqz dolore erga plurima
quia videbat apostolos fidem perdidisse de
christi diuinitate. sicut turbaretur quilibet p
fectus christianus: si videret omnes christia/
nos fidem relinquere. **T**urbabatur quoqz q
iudei (de quorū stirpe processerat) filium su
um crucifigi facerent ex quo dominarentur.
Turbabat etiā de latrone malo et de alijs blas
phemantibz xpm. **T**urbata est ex vulnerati
one lateris filij sui. **U**nde dicere poterat illd
ps. vj. **N**ō turbata sunt omnia ossa mea: id est
apostoli qui dicunt ossa ecclie. quia sustenta
uerunt corpus eius. **S**ūt autē ossa beate vir
ginis: in qua tūc erat tota ecclia. de quorum
conturbatione ipsa valde turbabatur ex cō
passione et dolore. **U**nde sequitur et dicit cū
eodem ppheta. **E**t anima mea turbata ē val
de. **E**t ps. clij. **I**n me turbatum est cor meū.
Sed quibus omnibz patet quomodo beata s
go elegit optimā partē vite actiue p **M**ar
tham designate. **Q**uantū sō ad opera vite
contemplatiue per **M**agdalēnā designate:
tria etiam notant. **E**t primū est quod dicit.
Maria sedens secus pedes dñi: audiebat
verbū illius. **Q**uod quidē opus ipsa benedi
cta virgo fecit perfectius omni creatura. **M**az
Magdalena audiebat verbum dñi in pau
cis sermonibus respectiue. sed beata sgo nō
solum audiebat filiū suum publice predicā/
tē: sed etiā in priuato a puertia vsqz ad mor
tem audiuit ab eius melliflūo ore verba vite
eterne. **I**psa enim prudentissima sgo quot
ridie interrogabat filiū suū de secretis celesti
bus. **E**t ille ad ei^s solatōem suauit instrue
bat eā de celestibz. vnde possumus cōsiderare
et contemplari qz ipsa benedicta virgo sciens fi
lium suū etiā in puertili etate tantā hēe omni
um sciētā quantā nūc habet in celis: pone
bat illū ad sedendū. et ipsa stabat ad pedes
eius et dicebat. **R**ogo te fili dilectissime: vt
mihi dicas aliqd de ordinibus angeloz quō
stant in cel. qm̄ **M**oyse et alij pphē de hoc
nihil dixerunt. **I**tem de animabz sanctis q̄li
ter in angelicis choris collocabunt. **C**ui dul
cis et optim⁹ fili⁹ rñdebat. **M**ater mea cha
rissima scias qz ego cū patre meo et spūscō
creauj celū empyreum: quod ita appellatur.

quomō
Marta
i vita cō
templati
optimaz
p̄telegit

a pyr quod est ignis. quia ad modum ignis
fulget. **Q**uōd qdē celū nouez angloz ordinibz
repleui. s. angelis. archangelis. pncipatibus
potestatibz. s. trutibz. dñatiōibz. thronis. che
rubim et seraphim. **S**ed i istis ordinibz spiritus
um beatoz collocabūt aie scōz fm eoz meri
ta. **I**n ordine em angloz collocabūt illi q̄ de
peccatis suis pñiam faciet. et iō p̄mūz thema
pdicatiōis mee erit. **P**ñiam agite: appropi
quabit em regnū celoꝝ. **M**ar. iij. **I**n secun
do ordine. s. archangeloz: qui est in decuplo
palcior et pfectior: collocabunt illi qui vltra
pñiam habebunt etiā actualē deuotiōem que
est plus qz penitētia. et sic in operibz deuoris
perseuerabunt. vt de ipsis verificetur illud
Exo. xxxv. et j. **P**aral. xxix. **O**btulerūt men
te p̄mptissima atqz deuota p̄mitias domino.
In tertio ordine. s. principatū: qui est i de
cuplo pfectior pcedente: collocabunt miseri
cordes in operibz corporalibz et spūalibus.
de quibus ego dicam **M**atth. v. **B**eati mi
sericordes: qm̄ ipsi misericordiā p̄sequuntur
In quarto ordine potestati adhuc in decu
plo pfectiori pcedente: collocabunt patien
tes. qui multa aduersa equanimit̄ tolerabūt
q̄bz ego dicā **L**u. xxi. **I**n patientia v̄ra possi
debitis animas vestras. **I**n q̄nto. s. s. trutum
ponentur pacifici. q̄ cū omibz (q̄stum in eis
est) pacē habētes: nulliqz malū. p malo reddē
tes. quesierunt etiā inter alios pacē ponere.
de quibz ego dicam **M**atth. v. **B**eati paci
fici: quoniam filij dei vocabunt. **I**n sexto. s. do
minationū. beatificabuntur prelati tam eccle
siastici qz seculares. qui per pot̄tā inrauerūt
ad dignitatē. et non p simoniam vel ambiti
onem. et bene gubernauerunt subditos suos:
puniendo malos et p̄miando bonos. de quibz
ps. inqt. **B**eati q̄ facti iudiciū et iusticiam
in omi tpe. **D**e quibz etiā dicit apostol⁹ me⁹
Paulus. j. ad **T**himo. v. **Q**ui bene presunt
duplici honore digni sunt. **I**n septio. s. thro
noz: collocabunt illi qui pfecte seculū de
serētes: paupertatē volūtariā obfuerūt. **Q**ui
mecū iudicabūt mūdanos. sicut ego dicā eis
Matth. xix. **D**e ipsis etiā dicā **M**atth. v.
Beati paupes spū: qm̄ ipsoꝝ est regnū celo
rum. **I**n octauo. s. cherubico ordine erunt sa
pientes doctores animaz. q̄ nō solū ipsi bene
vivent: sed etiā alios sua sapientia et doctria
ad vitam eternā perducant. de quibus dicat
Dan. xij. **Q**ui docti fuerint fulgebūt sic splē
dor firmamētī. **E**t q̄ ad iusticiā erudiūt mul
tos q̄si stelle in p̄petuas eternitates. **Q**ui em̄
fecerit et docuerit: h̄ magn⁹ vocabit̄ i regno ce

Quō sit
guli i sin
gul ordi
nibz age
loꝝ collo
buntur

lorum. vt ego dicam **Matth. v.** In ultimo autē ordine. s. seraphico. qui sicut omnes alij precedentes sunt pfectiores in deciplo alijs inferioribus. ita ipse est pulchrior et pfectior in deciplo ipso cherubico ordine. stabunt illi qui erunt perfecti in ardenti charitate super omnes alios. sicut apostoli et alij similes. **Seraphin** em̄ ardens interpretat. et isti implebunt preceptū meū **Leuit. vj.** vbi dixi. Ignis super ardebit in altari meo. De quo igne amoris ego dicam **Luce. xij.** Ignem veni mittere in terrā: et quid volo nisi vt ardeat. **His autē** auditis dixit ei virgo benedicta. **Et ego fili** in quo ordine collocabor? **Cui benignus filius** respondit. **Tu mater mea** charissima: quia perfectiores omnibus creaturis: in nullo istorum ordinū collocaberis: sed super omnes spiritus angelicos exaltaberis. **Nā** due cathedre et sedes fulgentissime sunt nobis pparate in celo. **Una** mihi in qua sedebit vt rex celorum. **Et alia** tibi ad dexteram meā in qua sedebis vt regina angelorū et omnium sanctorum. **Et hoc** quidē figuratū fuit. **ij.** **Reg. ij.** vbi legitur. q̄ cū mater **Salomonis** iret ad eum: ipse **Salomon** assurrexit ei honorabiliter. et fecit parari matri sue sedē iuxta sedē suam. **Alia autē** die interrogabat virgo beatissima filium de ordine iudicij vniuersalis. et de penis purgatorij et inferni. **Et sic** singulos dies doctrine eius intendebat. **Quando autē** cepit christus publice p̄dicare. sequebatur virgo benedicta filium: audiens deuote verbum eius. **Unde venerabilis Beda** super illud **Luce. xj.** **Beati** qui audiūt verbum dei etc. ait. **Beatā** esse matrē suā saluator dixit que verbū dei audiuit: et pl̄ q̄ omnes mortales custodiuit. **Secundū** opus vite contemplatiue ostēdit euangelij **Luce. x.** in eo q̄ **Martha** dixit de **Magdalena**. **Soror** mea reliquit me solū ministrare. **Hoc autē** opus fecit beata virgo precipue post xp̄i ascensionē. que tota erat intenta oratiōi et cōtemplationi. **Unde** dicere poterat illud apostoli ad **Philip. ij.** **Nostra autē** cōuersatio in celis est. **Tertij** hō opus quod potest notari de vita cōtemplatiua est in hoc quod dicitur: **Porro vnū** est necessarium. **Vita em̄** cōtemplatiua solum illud cogitat. cupit et diligit. quod est necessariū vltime perfectioni humane abstracta a pluralitate temporalium actionū et occupationū exteriorū. vnde inuenit magnā quietē et dulcedinē. et est sine mūdāna perturbatiōe. **Et ideo** de sapientia que reperit in cōtemplatione dicit **Sapie. viij.**

Nō habet amaritudinē cōuersatio eius. neq̄ rediū cōuictus illius: sed gaudium et leticiam. **Et talis** fuit beatissima virgo que soli deo adhebat. et illi ita iuncta erat vt ab omnibus terrenis penitus separata videret. **Dicebatq̄** cū ps̄ **Mibi autē** adherere deo bonum est: ponere in domino deo spem meam. **Unde** de ipsa inquit **Hieronymus** in sermone assumptionis. **Puto** quicquid cordis est. quicquid virtutis humane si totū adhibeas non sufficiat vt cogitare valeas: quanto indefinēter cremabat ardore p̄ amoris. **Quāt** mouebatur repleta spiritu sancto celestium secretorum incitamentis: duz reuolueret animo cuncta que audierat et que viderat et cognouerat. nouis quippe inflamabatur quotidiē desideriorū affectibus. totamq̄ eam incēduerat diuinus amor etc. **Et** quibus omnibus partem quō ipsa benedicta virgo elegit optimam partem. nō solum vite actiue sed etiā contemplatiue. qd̄ etiā manifestū est ex his que scribit **Hieronymus** in quadā epistola dicens. q̄ ipsa beata virgo a mane vsq̄ ad tertiam orationi vacabat. **Tertia** vero vsq̄ ad nonam circa aliqua opera honesta vedita erat. **Post** nonā autē angelo deferente sibi refectiōnem: cū parcitate et gratiarū actione eam sumebat. **Reliquū** hō tempus circa quatuor expēdebat. quia aut legebat. aut orabat. aut laborabat corpore. s̄z mente deo vacabat. aut loca sancta visitabat. s̄z annunciatōis angelice. natiuitatis christi. passionis et sepulchri. atq̄ locum ascensionis. et cetera loca in quibus filius eius aliqua mirabilia operatus erat. **Quarto** ipsa beatissima virgo elegit partē optimam de gratie accumulatione. **Deus** enim habet quadruplicem gratie mensurā. de qua habetur **Lu. vj.** s. bona. que est accipientis iustificatiōem. et hec ē ps̄ bona. p̄fertā: q̄ alicui p̄fert nō solū ad sui iustificatiōem: sed etiā ad aliorū saluatōem. et hec ē ps̄ melior. **Coagita** tam: qm̄ deus grām in aīa agitando q̄ cōfirmat sicut facit his q̄s in vtero sc̄ificat. **Et hec** ē ps̄ optima. **Superfluentē** autē quā in tāta abundantia tribuit: vt eā accipiēs de sua plenitudine in alios effundat. **Et hec** est ps̄ optima q̄ fuit in xp̄o et beatissima p̄gine. **Un** illis dicere possumus illud apostoli **Eph. j.** **Scd̄** diuitias gratie eius que super abundantē in vobis etc. **Quinto** elegit optimam partem de omni bono studio et operatione. **Quidam** enim intendūt proximo per eruditōem. et hec est pars bona. **Alij** intendūt sibi p̄ discussiōnem. et hec est pars melior. **Alij** hō intendūt

In ḡt̄s **Maria** optimaz p̄elegit

In om̄i opatōne optimaz p̄elegit

Sermo. II. De assumptione Marie

Deo p vacationem. **A**lter est pars optima. Maria autē et proximo intendebat per doctrinā: et sibi per custodiā. et deo p meditationē internā. **U**nū dicere poterat cū ps. Meditatus sum nocte cū corde meo. s. deo vacando et exercitabar. s. proximi erudiendo. et scopebam spūm meū. s. conscientiā meā diligenter discutendo. **S**ecundo pncipaliter dico q beatissima virgo elegit optimam partem in celo. et hoc potest considerari multipliciter. **E**t pmo q̄tum ad subiectū in quo est glificata. s. in corpe et anima. **A**lia em̄ quā deus dat sanctis suis tres habet pres. **U**na est qua glorificat eoz corpa in terris. sic sc̄ptū est. **E**ccl. i. xx. Corpa eoz in pace sepulta sunt. et nomia eozū viuent in secula. **E**t hec est pars bona. **A**lia est qua glorificat animas eoz in celo. d qua scriptum est. **A**po. c. vj. Date sunt eis singule stole albe. id est votes anime. **E**t hec est pars melior. **T**ertia vero est qua glorificat vtrūq; . s. corpus et animam. quod erit in beata resurrectione. **E**t istā prem optimā Maria elegit que in corpore et anima glificata fuit. **P**etrus ē et **P**aulus ac sanctus **J**acobus et multi alij sancti habent partē bonam. quia eozū corpora honorant in terris. **V**alent etiam partē meliorē. quia eozū anime glorificatur in celis. **S**ed nō habent partē optimā. quia eozū corpora adhuc iacent in sepulchris. **A**lij sancti volant in celū cū vna ala. id est cū gloria anime. **I**sta autē est illa mulier amicta sole que volauit in desertū. id est in celū: ab angelis derelictū. cum duob; alis. id est cū glificatione anime et corpis. vt dicit **A**pocalip. xij. **A**lij sancti vestiunt in vna stola anime. **H**ec autē est illa mulier de qua dicit **P**rouerb. vlti. **S**yluis et purpura indumentū eius. **P**er byssum enim (que est vestis candida) intelligitur glificatio anime. **P**er purpurā autē que est vestis regalis. vt nota. **C**. nulli licere vel in frenis. l. j. in verbo clamidib; . intelligitur glificatio corporis virginalis qd de regali stirpe descendit. **S**ecundo considerat eius glificatio q̄tum ad modū q̄ assumpta est. **Q**uedā em̄ anime assumunt in celū per vnū angelū. **I**n illud **S**er. xxiij. **E**cce ego mittā angelū meū qui introducat te in locū quē parauit tibi dicit dominus. **E**t ista est pars bona. **A**liē hō anime assumunt a plurib; angelis. iuxta illud **L**u. xvj. **F**actū est vt moreretur **L**azarus medicus. et portaret ab angelis etc. **E**t ista est ps melior. **S**ed si om̄s angeli et sancti et ipse xps obuiaret aīe. et eam glifecederet in celū. ista esset pars optima. **E**t

talem partē elegit beata vgo. vt supra declarauimus. **T**ertio consideratur q̄tum ad locū ad quē assumpta est. **A**lique em̄ anime assumunt ad ordines infime hierarchie. et ista ē pars bona. **A**liē vero ad ordines medie hierarchie. et ista est pars melior. **A**liē autē ad ordines supreme hierarchie. et ista est pars optima. **B**eata igit vgo **M**aria que sup om̄nes angelicas hierarchias: et sup oēm sc̄ptū altitudinē est exaltata. iuxta illud quod i figura dicit **S**en. viij. **R**equieuit archa sup montes **A**rmenie. i. super om̄es beatos celestis carie. **E**t ultra hoc est locata a dexteris filij. **I**ntra illud ps. xliij. **A**stuit regina a dextris tuis etc. **P**rofecto optimā partē celi empyrei elegit. **Q**uarto considerat q̄tum ad officiū sibi commissum. **D**eus em̄ ei comisit quadruplex officium. s. sup iustos et bonos vt eos in gratia dei custodiat. **E**t iō illi canit ecclesia. **M**aria mater gratie. **E**t ista est pars bona. **I**tem super peccatores et malos vt ad penitentiam recipiat et conuertat. **E**t ideo appellatur mater misericordie. **E**t hec dicitur pars melior. **I**tem super morientes vt eos ab insidijs diaboli custodiat et protegat. **E**t ideo ei canimus. **T**u nos ab hoste protege. **E**t ista ē ps optima. **I**tem sup mortuos. vt eozū animas suscipiat et in celū deducat. **E**t ideo ei canim; et hora mortis suscipe. **E**t ista est pars sup optima. **Q**uinto consideratur quantum ad euasione: scz om̄nis pene. **A**lique enim anime iustorum vadunt ad purgatorij. quod est sub terra. **I**n quo pena ignis valde terribili purgatur eozū peccata. **D**e quo igne habetur in. **S**. hic autē. de peni. dist. vij. **E**t hec est pars bona. quia licet patiatur penas tamen sunt in gratia dei. **V**t p theologos in iij. dist. xlv. **A**liē autē anime que non comiserunt peccata ita graua. vt mereantur puniri pena ignis purgatorij: purgantur aliqua pena leuiori in hoc mundo fm̄ **R**ich. in. iij. dist. xxj. ar. j. q. iij. **E**t dist. xlv. arti. j. q. ij. **E**t sanctum **B**onavent. in eodem lib. dist. xx. arti. j. q. vj. **A**liquas etiā animas sic purgari testatur **G**regorius in q̄rto dialogorū. **E**t hec est pars melior. **A**liē vero anime que nihil purgandū habent: sed plene bonis operibus transeunt de hoc mundo. statim et immediate celum ascendunt. **E**t hec est pars optima. **D**e istis em̄ sic morientib; dicitur **A**pocalip. xiiij. **B**eati mortui qui in dño moriunt. **A**mmodo em̄ iam dicit spūs vt req̄scat a laboribus suis. **O**pa ei eoz sequunt illos. **Q**ue verba non intelligunt de cunctib; ad purga-

In celo
optimaz
preelegit

quadruplex
officiū
deus
comisit
Marie.

R

toriu. qz illi nō regēscūt a laboribz suis. imo maiores patiūt afflictōes qz an̄ patiebant in hac vita. Ita ḡ p̄tē optima sup̄ oēs b̄ssima d̄go elegit q̄ n̄ h̄il v̄l m̄mū purgādū vnqz habuit z oibz s̄m̄tibz ornata de hac vita m̄ granit. Et iō sup̄ oēs sc̄tōs exaltata i celesti gloria fuit.

Pars secunda hui⁹ sermonis que dicitur inuocationis

S Qualis p̄ singulos celos fuit iuitata vt in eis māerz: tractat

Maria h̄z m̄tas s̄litu d̄nes cū terra

Legit i p̄dicto li. de trāsitu b̄tē d̄ginis q̄ tertia die sue dormitiōis resurrexit ipa b̄ndicta m̄ dei p̄ntibus apl̄s z in celu gloriōsa assumpta fuit. **H**z cū thomas solus defuisset: z iō ipam resurrexisse credere nollet. statim ex aere cineturā ipsi⁹ d̄gls ad se delatā recepit. z sic ei edidit. **H** tñ apocriphum reputat. **A**egit ar̄ in hystoria entimiaca. lib. iij. c. iij. q̄ resurgere brā d̄gine ei⁹ ve stimēta in monumēto remāserūt cū sudario s̄z postea **I**uuenal' ep̄s hierosolymitan⁹ misit illa **M**arciano impatori i v̄be p̄stātino/politana vbi honorifice collocata sunt. **S**ed p̄templatiōis grā d̄ic q̄dā deuot⁹ p̄dicator. q̄ ipa benignissima d̄go iuitata fuit: vt sic gloriōsa saltē remaneret i terra p̄ aliquos dies. z potuerūt fideles xp̄iani eā ascēdere velle ad celū cernētes allegare m̄ltas s̄litudines q̄s ipa h̄z cū terra. **E**t ponit **A**lex. de ales aliq̄s eaz sup̄ ps. xxiij. exponēs illa s̄ba. **D**ñs ē fra id est d̄go **M**aria. **E**t d̄ic istas s̄litudines cōtineri in h̄is s̄sibz. **N**igra. rotunda. capax. mediās. circūdata. feta. **I**ntegra. stans. hūm̄ilis. ab̄at om̄ia. p̄tinet auz. **N**igra aut̄ d̄z qz fuit de genere iudeoz. q̄ nigri fuerūt z obsecr̄i p̄ infidelitatem erga xp̄m. **I**re q̄a fuit vilis exteri⁹ reputata ab eis. vñ ipa ait **A**n̄. j. **N**igra sum s̄z formosa. **I**re sic terra est elementu q̄litate obscurz z de se opacū. vt d̄z in xiiij. li. de pp̄. re. **I**re ipa b̄ndicta d̄go fuit nigra z obscura i passioe filij p̄ dolorē z afflictionē. in illud **Na**. xxiij. **A**ur̄ z elāguit fra **E**t eius d̄c li. c. lx. d̄z. **A**ccē tenebre operiet̄ frā. .i. brāz d̄gine **M**aria. **S**ec̄do ad modū fr̄e fuit rotūda. **S**ic ei terra ē elemētū figuratiōne spericū. vt d̄z i p̄dicto li. de pp̄. re. z p̄oit **B**asilij⁹ i li. examerō. sic b. d̄go fuit rotūda id est p̄fecta. **U**n̄ illi inq̄t sp̄s̄us ei⁹ celestis **A**n̄. vj. **V**ei coitū. mea. p̄fecta mea zc. **B**rā igit̄ d̄go d̄z fuisse figure sperice. inq̄tū h̄uit plenitudinē gr̄e. **N**ā sic figura sperica p̄bat a p̄ho cōp̄fectior oim figurarū. ita z ipa fuit p̄fectissima feminaz. **I**d aut̄ qd̄ p̄hi vocant sperā terre. sacra septura appellat orbē terre. **G**loriosa ḡ d̄go **M**aria ē illa figura spericū

cā z orbicularis. de q̄ ps. inq̄t deo. **O**rbē terre z plenitudinē eius tu fundasti. **T**ertio sicut terra licet respectu celi sit quantitate minima. est tamē in se maxima. **U**nde est omnium v̄iue r̄iū corpaliū receptaculū. vt d̄z in p̄dicto li. d̄ proprietatibz rez. **E**t similiter beata d̄go licet respectu dei sit minima: tamē in se est maxima z capacissima. adeo qz vt ipsa inq̄t **E**ccli. xxiij. **Q**ui creauit eā requiem in habitaculo eius. **Q**ue ḡ fuit receptaculū dei: etiā om̄es ad se cōfugientes recipiet. **I**pa em̄ est refugium z receptaculū securz oim ad eā de uote recurrentiū. **E**t p̄pter hoc data est hoibz a deo. **I**uxta illud ps. **T**errā autē dedit filijs hominū. **U**n̄ ipsa non solū eos recipit benigne qm̄ ad eam cōfugiūt. sed etiā misericorditer inuitat vt ad ipam recurrat: dicens **E**ccli. xxiij. **T**ransite ad me om̄es qui cōcupiscitis me zc. **H**ec em̄ est illa terra de qua inquit p̄pheta ps. xxxij. **M**isericordia domini plena est terra. **Q**uarto terra est mediū mundi. vt dicit in dicto libro de proprietatibz rez. z ponit **I**sid. li. xiiij. ethimol. c. j. **E**t sicut beata virgo est media inter deū z hominem que ita bene medianit qz p̄ eius mediū salutē deus homini p̄tulit. **D**e quo ps. inquit. **O**peratus est salutē in medio terre. **E**t figurata fuit ipsa benedicta virgo p̄ **V**ester. que liberavit populū **I**srael mori adiudicatū. **V**ester. iij. **E**t propter hoc in die passionis stetit iuxta crucē ex parte aquilonis. quasi inter peccatores z filiū suum. **Q**uinto sicut terra est circūdata aquis: ita beata virgo fuit circūdata tribulationibz in morte filij. **E**t sic aque nō submergunt terrā. ita nec aque tribulationū potuerunt suffocare virginē gloriōsam. **I**uxta illud **A**n̄. viij. **A**que multe nō potuerunt extinguere charitatē. **S**exto sicut terra aque glutino seruatur integra. vt d̄z in p̄dicto libro de proprietatibz rez. z ponit **B**asilij⁹ in libro exameron. **I**ta brā virgo glutino aque diuine gr̄ie seruata est semp̄ integra p̄ virginitatē. **I**uxta illud **Maie**. xj. **A**ccē d̄go recipiet zc. **E**t **E**zech. xliij. **P**ortā hec clausa erit z n̄ aperiet zc. **S**eptimo sicut terra est stabili⁹. **I**uxta illud **E**ccli. j. **G**eneratio p̄terit z generatio aduenit terra aut̄ in eternū stat. **E**t ideo fm̄ **I**sid. xiiij. ethimol. dicit solū. qz est elementū solidū. **I**tem dicit mundi fundamentū. qz om̄ia alia corpora mundi mouent̄ circa eam. sc̄. celū. ignis. aer z aqua: sed ipsa stat sicut fundamentū imobile. **S**ic beata d̄go sicut fidei fundamentū fuit sp̄ stabilis in ea apostolis tñ z alijs d̄p̄

Sermo. II. De assumptione Marie

stianis ab ea recedentibus tempore passionis
xpi. **I**te ipsa semper stat coram deo ad interceden-
dum pro nobis sicut promissit **Eccl. xliij. vi.**
cens. **U**sq; ad futurum seculum non desinat. id est
vsq; ad diem iudicii non cessabo iterum pella-
re deum pro vobis. **O**ctavo terra est corpus infir-
mum: sicut celum est superemum. **J**uxta illud **Pro-**
uerb. xv. **A**elum sursum et terra deorsum. **E**t
similiter beata virgo in consideratione de se infirma
et abiecta semper reputauit. vnde vilissimo et in-
fimo nomine feminarum se ancillam appellauit: di-
cens **Luc. i.** **A**cce ancilla domini etc. **N**ono si-
cut dicitur in libro de proprietatibus rerum xliij. et sunt
verba **Isid. xij. et primo.** Terra omnia cibatur. et
nutrit omnia indigentia alimentis. **E**t sicut beata virgo
cibatur totum mundum fructu uteri sui. et quod
dixerat per dices. **D**ominus dabit benignitatem. et
terra nostra dabit fructum suum. **U**nde de ea dicit
Prover. xlv. **D**edit cibaria ancillis suis. et re-
uocatis. **D**ecimo de terra inquit **Isid. vbi. s.**
Terra mater est fecunditatis. quia nullum ve-
getabile potest crescere nisi in terrestri substantia
radice. **E**t similiter beatissima virgo fertilissima
ma fuit. **D**e cuius fertilitate exponi potest illud
Gen. i. **P**roducat terra herbam viuentem. id est omnis
fructus operationem. **U**ndecimo de terra ait
Isid. vbi. sup. quod naturaliter est frigida et sicca.
Et similiter beata virgo fuit frigida et sicca pro car-
nis incorruptionem. quod caruit humore luxurie
et calore concupiscentie. **U**nde de illa exponi posset
illud **Iudic. xv.** **T**erra arida dedit mihi.
Et **Deut. xvij.** **T**erra quam calcas ferrea est
ferrea enim est frigidum et sicca. **D**uodecimo de
terra inquit **Basil. vbi. s.** et ponitur in predicto li-
bro de proprietatibus rerum. quod est corpus equalibus
spatiis a celo remotum. et ideo celi center a sapien-
tibus est vocatum. **U**nde et philosophus inquit. quod terra est pro-
prie equalibet ponderibus. **Q**uelibet enim
inueniuntur pro suo pondere nititur ad mundi medi-
um. quod nisi et inclinatione singularium partium to-
ta circa center equalibet suspenditur. et equaliter
immobilis retinetur. sicut scriptum est. **Qui fun-
dasti terram super stabilitatem suam: non inclinabitur in
seculum seculi.** **H**ec **Basil.** **E**t sicut beatissima virgo
de center celi. quod ad ipsam omnes respiciunt tanquam
ad mediatricem. **E**t ipsa semper fuit firmissima in dei
amore. sicut predictum per dices de deo. **F**irma
uit orbem terre qui non commouebitur. **E**t equali-
bus affectionum bonarum ponderibus semper libra-
ta fuit medio aere diuine charitatis. **E**t ad hoc
exponi posset illud **Alandiani dicentis de deo**
libro. i. **T**ellurem medio librauerit aere. **D**e
cimotertio de elemento terre dicit idem **Basil.**
vbi. s. quod est omnium corporum corpulentissimum.

Et similiter beata virgo fuit corpulentissima pro
privilegiatorem. quia ipsa corpus virginis
possedit in mundo. et corpus diuinum portauit
in utero et corpus gloriosum possedit in celo.
Unde de deuotio eius dicitur potest illud. **j. Paral.**
iiij. **I**nuenerit terram latissimam: quietam et fer-
tilem. **C**orpus enim beate virginis fuit terra que
ta a passionibus carnalibus pro virginitate. fer-
tilis pro fecunditate. et latissima pro glorie eterni-
tate. **D**ecimoquarto de terra inquit **Isid. vbi. s.**
et ponitur in dicto libro de proprietatibus rerum.
Quamuis terra superficialiter exteri sit indecora. in-
trinsecus tamen continet multa preciosa. **E**t quod
dam enim celestis in fluentie impressione in in-
terioribus terre venis preciose gemme et nobilia
metalla generant. vnde et terre sterilitas sicut quod
dicit extrinseca deformitate occultat. **H**ec ille
Et sicut benedicta virgo in exterioribus se paup-
eram et vilissimam ostendebat. sicut in diuitiis ipsius
alium donorum plena erat. **U**nde de eius exteriori ab-
iectione exponi potest illud **Hiere. iij.** **A**spe-
xi terram: et ecce vacua erat. **E**t illud **Gen. i.** **T**er-
ra autem erat inanis et vacua. **D**e diuitiis pro-
spualibus ipsa dicere potest illud **Gen. xij.** **D**re-
scere me fecit deus in terra paupertatis mee. **D**eci-
mo quinto terra sicut se tota est quiescens. et non solum sibi
sed etiam alijs. **U**nde inquit **Isid. vbi. sup.**
Terra dicitur solum. quod est elementum solidum cuiuslibet
corporis quantumcumque ponderosi: sustinet
totam mole. vnde quelibet grauius sursum mo-
ta quousque terram stabilem tangunt permanet in
quiete. sed cum puerint ad terram quietantur.
Hec ille. **E**t similiter beatissima virgo semper fuit
in quietissima pro mentis sue pacificationem. et
ab omnibus animi vagationibus remotorum. vnde
ei attribuitur sabbatum: quod est dies quietis. iuxta
illud **Leuit. xv.** **S**abbatum erit tibi vire. **D**es
quoque ei adherentes pro deuotio quietos et tran-
quillos facit. ita vnde de ipsis postea dici possit
illud. **j. Para. xliij.** **A**ctus est populus terre et
quiescit. **D**ecimo sexto terra dicitur scabellum pedum
dei. **Mat. v. c.** **E**t sicut fuit beata virgo pro filij dei
susceptorem. **Q**uali enim pedes dei quibus medi-
tibus stetit in eius vtero fuerunt anima et caro christi. **E**t ideo
inquit ipse deus **Isa. lxxvj.** **T**erra est scabellum pe-
dum meorum. **D**ecimo septimo vnde dicitur in predicto li-
bro de proprietatibus rerum. **B**ona terra si rore fuerit perfusa aut co-
plura. mollificatur: inpinguat et melioratur. **E**t si
militis quod melius cultiuatur: tanto maior fructus
um abundantia ab illa producit. **E**t contra-
rio est de non cultiuata. **J**uxta illud **Quid. i.**
v. et tristibus. **F**ertilis assiduo si non renoue-
tur aratro. **N**on nisi cum spinis germen ha-
berit ager. **E**t pari modo beatissima virgo fuit

Terra dicitur humida
 tellus operosa
 arida
 cultiuata aratro spūffancti. ⁊ madefacta ro/
 re gte dei. **U**n de illa dicitur in figurā Judicū. vj
 Omnis terra rore madēs. **D**ecimo octauo:
 vt inq̄t **J**ud. xij. ethim. Terra iō sicca appel
 latur qz terit. **E**t humus dicitur ab humido ma/
 ri cui coniungit. **E**t tellus: quia fructus eius
 tollimus **I**tem dicitur ops. qz opem fert frugibz
 vel quia ex ipsa cōsequit opem victus quel/
 bet corporaliter viuēs creatura. **D**icitur quoqz
 arida. qz arature ⁊ culture est apta. vel q̄a ab
 aqua siccitate ⁊ ariditate ppria est distincta
Nō em̄ humida sit: hoc ab aque vicinitate
 procedit. **E**t similiter ipsa bñdicta virgo di/
 uersis tribulationibz attrita: congrue terra ap
 pellari potest. **F**uit em̄ a pfidis iudeis scpi/
 us p̄culcata ⁊ respecta. vt in p̄cedēti sermone
 dixim⁹. **U**n ipa dicere p̄t illud ps. lv. **N**on
 calcauerūt me inimici mei. **A**ppellari quoqz
 potest humus ab humido humilitatis. ⁊ tel
 lus qz de gratijs ei⁹ omnes tollim⁹. iux̄ illud
Bern. **D**e plenitudine eius accipiūt vniūsi
Ite ops. qz omibz ad eā recurrētibz opem im
 pendit. **U**n in corona nra ei dicitur. **P**er te han
 gratia tuti. **C**reatura. **L**iascuno afflicto in
 ter remedio trona. **P**otest etiā appellari arid/
 a. qz vnusquisqz p̄t in ea arare p̄ deuotiōz
Unde de ipsa exponi potest illud **D**iere. xv
 vj. ⁊ **M**ichee. iij. **S**yon quasi ager arabif.
Quilibet aut arans hāc aridā potest sperare.
 qz maximū fructū recolliget. **J**uxta illud. j. ad
Lhoi. ix. **D**ebet i spe arare q̄ arat. **U**e aut in
 diebz illis quādo verificabit de hac terra il
 lud **S**en. ij. **H**omo nō erat qui operaret ter
 ram. **A**rida etiā dicitur sicca. s. ab omi humore
 peccati. vnde qz nec in corpe nec in aīa vnqz
 habuit vllā feditate seu corruptōem peccati.
Ideo de illa exponi potest illud **J**udicū. vj.
In omi terra siccitas. **E**t de ipsa etiā exponi
 moraliter potest illud **S**en. j. **A**ppellauitqz
 aridā terrā. **H**ec est illa terra de qua dicit de
 us cuilibet deuoto suo illud **S**en. xij. **V**eni i
 terram quā monstrauero tibi. **D**e quo etiā
 in figura dixit **M**oyse **S**en. xv. **S**emī tuo
 dabo terrā hanc. **Q**uā quidē terrā dedit no/
 bis habitandam dicens illud **S**en. xx. **E**cce
 terra corā vobis est. **E**t ideo vnicuiqz deuo/
 ro cultiuatori eius inquit ipse deus. **I**n pin/
 guedine terre erit benedictio tua **S**en. xxvij
Omnes xpiani negociant in hac terra q̄ spe
 ciosa ⁊ lata est. **S**en. xxiiij. **D**e q̄ etiā i figu/
 ram dixit deus **M**oyse **E**xo. iij. **T**erra i qua
 stas sancta est. **O** igit deuoti xpiani p̄sidera
 te terram qualis sit. **N**ume. xij. **Q**uia si eā
 bñ p̄sideraueritis dicetis. **T**erra quā circūi

uimus valde bona est. **N**ume. xiiij. **H**ec est
 illa terra de qua in figuram dixit **M**oyse:
Deus. viij. **D**ñs deus tuus introducet te in
 terrā bonā. terrā riuoz aquarūqz ⁊ fontium
 in cui⁹ campis erumpūt flumioz abyssi **T**er
 ram frumētū: ordeī ac vineaz. in qua ficus et
 malogranata ⁊ oliueta nascunt. **T**errā olei
 ac mellis. in qua absqz vlla pecunia comedet
 panem tuū. ⁊ rerū omnīū abundantia per
 frueris. **G**ratias igit agimus tibi domie de⁹
 qui verificasti in nobis illud **I**osue. xxiiij. vbi
 dixisti. **D**edi vobis terrā in qua nō laborastis
Unde nos dicere possum⁹ illud **J**udicū. xvij
Vidimus terrā valde opulentā. **E**t de nobis
 dici potest illud. j. **P**aral. iij. **I**nuenerunt
 terrā latissimā: quietā ⁊ fertile. **B**eatus igit
 ille de quo dici poterit illud **J**ob. j. **P**osses
 sio eius creuit in terra. **Q**ui p̄sidenter dice
 re potest illud ps. xxvj. **A**redo videre bona
 dñi in terra viuentiū. **O**mnes ḡ peccatores q̄
 volunt saluari debent p̄ deuotiōz ḡgis verifi
 cari facere illud ps. lxxj. **I**nimici eius. s. dei
 terram lingent. ⁊ nō esse de illis de q̄bus dicit
Prouer. x. **I**mpij nō habitabūt sup̄ terram.
Hec ē illa terra de q̄ dicit **S**an. ij. **F**lores ap
 paruerūt in terra nra. qz flores oim̄ futurū
 resurgēt in ḡgine **M**aria. **H**ec est illa terra
 que absqz precio p̄t cōparari. **J**uxta illud ps
 xv. **P**ro nihilo habuerūt terram desiderabile
Hec est illa deo gratissima terra. de qua in fi
 guram dixit ei **S**alomon **S**ap. xij. **Q**ue ti
 bi omniū charior est terra. **E**t iō nos ei val
 de obligati sumus q̄ nos fecit inhabitatores
 terre sue sancte. **S**ap. xij. de qua **A**ccs. j. dicitur.
Latitudine terre q̄s dīmensus est. quasi di
 ceret: nullus. **E**t eiusdē li. c. xx. scriptū ē. **Q**ui
 opat terrā suā visitabit aceruū frugū. **D**e q̄
 terra creata est medicina omniū saluādoz
 iuxta illud **A**ccs. xxxvij. **A**ltissimus de terra
 creauit medicinā. **D**e qua etiā dicit **I**saie. xj.
Repleta est terra sciētia dñi. **S**i quis autē
 vult a deo gratias recipere: p̄us debet ad istam
 terrā aspiciere. vt verificet illud **I**sa. xlix. vbi
 dicit deo. **V**ultu in terrā remisso adorabūt
 te. **D**eus aut dicit vnicuiqz deuoto matris
 sue illud **D**iere. ij. **R**ecordatus sum tui quā
 secuta es me in terra que non semināt. **P**er
 quam significat ḡgo benedicta que virtū se
 mine non fuit seminata. **H**ec est illa terra q̄
 in omni sua parte fuit glorificata. **U**n dice
 re possum⁹ deo illud ps. cvij. **S**up̄ oēm fraz
 glia tua. **D**e quo etiā dicere possumus illud
Baruch. iij. Fecit terram in eterno tempo
 re. **H**ec est illa terra de qua dicit ipse deus

Bermo. II. De assumptiōe Marie

Ezech. xi. Seruiet mihi omnis tomus Israel in terra in qua placebit mihi. Sed heu quia de quibusdam queri potest de diebus illis **Die re. xvj.** Cotaminauerunt terram meam. scilicet eam infamando et predicando fuisse peccato pramina tam. Ergo autem dico eis illud **Johelis. ij.** Non timere terra sed exulta et letare: zelatus est enim dominus terra. Et ideo faciet ab omnibus cognosci. quod nunquam fuit maculata. sed semper de ipsa virgine dici potuit illud **Abacuc. ij.** Et laude eius plena est terra. Ipsam enim terram ab omni corruptione mirabiliter preseruauit de quo dicit ps. xij. Qui facit mirabilia in celo et in terra. **Dixerunt ergo fideles christiani:** videtes beatissimam virginem in anima et corpore gloriosam velle in celum ascendere. Postquam tot similitudines cum terra habuisti. et toties in sacra scriptura nomine terre figurata fuisti. placeat maiestati tue morari aliquantulum super terram. ut de hac terra materiali verifictum illud **Isa. vj.** Plena erat omnis terra maiestate eius. **Beata autem virgo respondit Paulo.** quod forte erat vnus ex postulantijs hanc gratiam. **Paulo:** nonne tu dixisti ad **Col. ij.** Si cōsurrexistis cum christo: que sursum sunt querite: non quod super terram. **Preterea his temporibus** verificata est illa sententia **Iuuenalis dicentis.** Terra malos homines nunc educat atque pusillos etc. **Et illud **Dee. iij.** Non est veritas non est misericordia non est scientia dei in terra.** **Nam maledictum homicidium: furtum et adulterium inundauerunt super terram.** Et ideo nolo remanere amplius in ea. **Tunc ut contemplat quidam deuotus:** dixit ei vnus alius ex ipsis fidelibus christianis. **Benedicta ergo si in terra habitare non vis: saltem super aquas aliquibus diebus remanere digneris.** Tu enim habes proprietates aque. de quibus scriptum est in libro de proprietatibus rerum. **vbi dicitur.** Aqua est inter omnia elementa utilissimum elementum. **Selum enim temperat. terram fecundat. aerem suis vaporibus incorporat et condensat. scandit in sublime. et celum sibi vendicat.** **Aque etiam sunt omnium nasciturum causa.** quia fruges gignunt. ac arbores et plantas producant. **Interiores deterunt. peccata abluunt. et potum scientibus tribuunt.** **Est insuper aqua terre continentiu penetratiua ac repletina. et nutritiua omnium inferiorum. calorisque celestis temperatiua.** **Nisi enim hec inferiora suis exalationibus temperaret: omnia in nihilum profligatorum vi caloris verterent.** **Hec ab animalibus potata nutrimentum traducit in carnis vegetacionem.** **Hec piscibus dat spiraculum: sicut aer animalibus prebet vitam et animationem.** **Hec sui diffusionem per interiora**

partes terre facit partium eius unionem. Terra enim propter intensiorem siccitatem dissolueret in puluerem nisi per aquam propter humiditatem aqua vniretur. **Hec omnium colorum et saporum est susceptiua.** **Hec mouet a fundo siue centro ad circumferentiam. nec sistit donec queret eius superficies secundum equam distantiam a centro terre.** **Hec insuper lucez a radijs solis receptam reflectit in celestia et refudit.** **Et ideo quod superficies habet speculari: per actionem reflexi luminis reze obiectarum imagines in se representat. et inuentium facies ad modum speculi manifestat.** **Hec etiam radios solis ipsius substantiam penetrantes diffundit. et in ampliore latitudine extendit.** **Et ideo res in se visas facit apparere maiores quam sint in seipsis.** **Quas etiam proprietates tu beatissima ergo et multas alias habes in te ipsa. sicut proferre potest quilibet quod tuas velit virtutes et excellentias perscrutari.** **Tu etiam figurata es per illam aquam de qua dicit **Nume. xij.** Qui aqua expiationis non fuerit aspersus: imundus erit. et manebit spurcia eius super eum.** **De qua etiam dicit eiusdem li. c. xij. Quicquid ignem non potuerit sustinere aqua expiationis sanctificat.** **Peccator enim qui ignem diuine iusticie et vltionis sustinere non potest. per te sanctificat ut igne infernali non comburatur.** **Tu es aqua frigida. id est refrigeratiua anime sitienti.** **Prover. xv.** Tu es illa aqua in qua resplendet virtus perspicentium. **Prover. xvij.** Tu es aqua de petra altissima propinata. **Sap. xj.** id est: a deo missa hominibus. de qua dicit **Isaie. l.** **Suputrescerunt pisces sine aqua.** **Pisces enim id est homines qui in mari huius mundi sunt positi: deficiunt sine deuotione et protectione tua.** **Sed heu quod tu conqueri potes de quibusdam in deuotionis tuis et dicere illud **Hiere. ij.** De dereliquere fontem aquam viuam. Tu etiam es aqua purissima de qua fit meritum **Ezech. xxxij.** Tu es fons aqua splendide. de quo habetur **Apo. xij.** Tu es aqua vite. de qua dicit **pallegato. c.** Accipe aquam vite gratis. Tu es appellata **Maria** a congregatiōe aquarum. id est gratiarum in te. **Iuxta illud **Ben. j.** Congregatiōes aquarum appellauit maria.** **Et in eodem. c. dicitur.** Spiritus domini ferebat super aquas. **Ergo et tu debes super eas ferri. et nobiscum aliquid diu conmorari.** **Rendit autem beatissima virgo.** **Su in sacra scriptura per aquas etiam significat peccatum.** **Iuxta illud **Lam. vij.** Aquae multe non potuerunt extinguere charitatem.** **Inter cum per aquas tribulationes designentur.** **Unum in persona filij mei in passione positi predicauerat propheta ps. lxxij.** **Saluum me fac de quomodo intrauerunt aque vsque ad animam meam.** **Et ideo idem propheta dicebat deo ps. cvj.** Libera me de aquis multis non**

Aque proprietates

quomodo
Maria
per aquam significat.

videt huenies q̄ ego remaneā sup aquas. q̄ i anima z corpore glorificata dicere possuz cū eodē ppheta ps. xvij. Assumpsit me de aq̄s multis. **A**scendit ḡ beata virgo in aera. q̄d appellatur celū aereū. vt inquit Franciscus de mayo. in quodā sermone. qz sua spera totam terrā z aquā ambit. Et ideo demones habitātes in aere appellantur aues celi z volucres. **M**att. xij. z **Luce.** viij. quia circūquaqz volitant. **Q**uā autē aer dicatur celū p̄z **Proverb.** xxx. ubi. Q̄iam aquile in celo zc. **Et.** ij. **Paral.** vlti. vbi d̄r. **S**i clauso celo pluuia nō fluxerit zc. Item appellat aer celum. insti. de rez diuī. **S.** fere. z. ff. de usufructu. l. si. can. **S.** inde questū. Inuitata autē fuit beata virgo vt aliquo tempore remaneret in aere. **E**t potuit illi sic dici **Cū** (vt dicit in libro de pprieatibus rez) aer naturaliter sit sūsp̄sius diffusius z extensiu⁹. trāsp̄rens z sp̄sius z celestis p̄tutis ac influentie z impressiois solaris luminis receptiu⁹. z sup̄ oia alia elementa lenissim⁹. z virtutez resp̄rādi om̄ibz animātibz ministratiu⁹. Quas om̄es p̄ditiōnes aeris z multo plures z excellētiōres tu s̄go b̄ndicta habes. sicut pater p̄siderāti tuas progatiuas. Tu em̄ gr̄as tuas liberalissime om̄ibz cōmunicas z diffundis. **U**n̄ dicere potes illud **Sap.** vij. **S**ine inuidia cōmunicō. Tu es om̄ibz trāsp̄rens p̄ om̄iū p̄tutum exemplaritatē. Tu celestis z diuine gr̄e z eterni solis influentiā sup̄ om̄es creaturas recipiens illuminaris ita vt de te dici possit illud **Apo.** xxj. **C**laritas dei illuminabit eam. **E**t illud **Sap.** x. **D**edit illi claritatē eternā. **N**unq̄ em̄ aliqua tenebra peccati te obscurauit. **N**ā a tua p̄ceptione remouit de⁹ oēm peccati originalis tenebrositatē. ita vt de illo dici possit illud **Virg.** v. eney. **A**era dimouit tenebrosū z dispulit vmbrias. Tu etiā sup̄ om̄es sanctos es mitissima z mansuetissima. **U**n̄ tibi canit eccl̄ia dicens. **V**irgo singularis inter om̄es mitis. Tu etiā es illa de q̄ dici potest illud **Job.** xij. **I**n cui⁹ manu aima om̄is viuētis: z sp̄s vniuerse carnis. **R**espōderunt autē angeli dicētes. **Q**ue societas lucis ad tenebras. ij. ad **Apo.** vj. **Q**uāuis em̄ aer in sup̄iori p̄te sit lucidus p̄pter solē super existentē. z in inferiori parte p̄pter radiōrū solarīū reuerberatiōem. **I**n medio tamen intersticio est obscurus z tenebrosus. in q̄ habitant demones. vt p̄ theologos in. ij. sen. dist. vj. vbi **Tho.** arti. ij. **E**t ibi manēt ad hoīm exercitatiōem: secū m̄ semp̄ portātes infernū. non materialiter nec localiter: sed sp̄ualiter:

vt inq̄t glo. sup̄ **Jaco.** ij. c. dicens. **D**emones quocūqz vadūt ip̄ secū infernū portāt q̄ semp̄ ardent. **I**n eodez quoqz loco (vt inquit **Bonauē.** in. ij. di. vj. in q̄stionibz circa lraz) est turbulētia z vexatio z varietas impressioinum. **E**t hinc est q̄ frequēter mouēt vētos: z tempestates ac pluuias. **I**n ip̄so etiā loco ē frigiditas. z ibi generant tonitrua fulgura: z grandines. **D**ixerūt ḡ angeli beate s̄gini. **A**ccēde sup̄ius. **A**nc. xij. **Q**uā igit̄ beatissima s̄go ad sperā ignis puenisset. rogata est vt ibi aliquantulū remaneret. **E**t potuit sic ei dici. **T**u beata s̄go p̄ charitatis ardorem semp̄ cū deo manere delectaris. **D**e⁹ autē assimilat̄ igni. **U**n̄ **Deut.** iij. d̄r. **D**eus noster ignis cōsumēs est. **E**rgo i igne debes aliquā tisper remanere. maxie qz ignis sp̄s̄s̄ci te sup̄ om̄es alios ampli⁹ inflāmauit. **U**n̄ sic iquit sanct⁹ **D**io in quodā sermone. **A**redimus ipsam interfuisse gaudijs ascēsiōis dominice z idie sc̄to p̄thecoltes cū apl̄is spir̄itu sancti gr̄az p̄cepisse quā p̄stat eā a p̄ceptione xp̄i plenissime habuisse. **H**ec ille. **Q**uia em̄ tu s̄go ad receptiōem ignis sp̄s̄s̄s̄ci te ceteris ampli⁹ z diuētius disposuisti. z ceteris soliciūius custodisti. ideo ip̄e ignis spir̄itu sancti maiore in te op̄atiōem z p̄tutem habuit. **Q**uattuor em̄ sunt dispositiua ad recipiendū sp̄m̄ sc̄m̄. q̄ oia tu p̄fectissime habuisti. **P**rimū est deuota orō. **A**d q̄d innuēdum dixit saluator **Job.** xij. **S**go rogabo patrē z aliū paraditū dabit vob. **U**n̄ canit eccl̄ia. **O**ratibz apl̄is d̄ū venisse nunciat. **H**oc autē tu s̄go b̄ndicta habuisti. **D**e apl̄is em̄ sp̄m̄ sc̄m̄ recipiētibz scriptū est **Actu.** j. **H**om̄es erāt p̄seuerātes in orōnibus cum **M**aria matre **I**esu. **S**ecūdu dispositiua est p̄funda humiliatio. iuxta illud **Ya.** lxxj. **S**up̄ quē req̄s̄cet sp̄s̄ meus nisi sup̄ humilem zc. **T**u d̄o sup̄ om̄es humillima fuisti. **U**n̄ in tuo cātico cecinisti. **R**espexit hūilitatē ancille sue. **Q**uapropter **P**etr⁹ rauen. sup̄ **M**issus est. ait. **E**cce quā vocauit angel⁹ dominā: ip̄a se agnoscit z p̄stet ancillā. qz deuotus anim⁹ infusus b̄nficijs crescit. z ad obsequium auget z gr̄am. nō autē ad superbiā et arrogantiā p̄silit vel p̄tumescit. **T**ertū dispositiuum est cordis purificatio. **U**n̄ ppheta volens petere sp̄s̄s̄s̄ci infusiōem. **P**rimo petiit cordis muuatiōem dicens ps. l. **C**or mundū crea in me deus z spiritū rectū inuona in visceribz meis. **T**u vero hanc purificatiōem super om̄es habuisti. quā pater eternus sanctificauit iuxta illud ps. xlv. **S**anctifica

Quattuor dispositiua ad recipiendum sp̄m̄ sc̄m̄.

Sermo. II. De assumptione Marie

ut tabernaculum suum altissimus. quia filius qui est
splendor patris illustravit. Unde Apoc. xij.
appellaris mulier amicta sole. et quia spiritus san-
ctus purificavit. Iuxta illud Au. j. Spiritus san-
ctus superuenit in te. Quartum dispositum est
in te tranquilla vacatio. Unde Christus inquit apostolis
Luc. vi. Sedete in ciuitate quousque induamini
in fructu ex alto. Sedete. id est a superfluis curis qui
escite. Tu vero perfectissime obseruasti semper il-
lud ps. xxxij. Vacate et videte quoniam suauis est
dominus etc. Quia autem igne spiritus sancti super omnes alios
custodieris manifestum est. Nam quantum fuerit qui
istum ignem in te custodierit. Primum est: quia in te
habuisti ignem diuinum et perpetuum qui nunquam extin-
guis. sicut dei filium. qui in uero tuo nomine mensibus
habitaui. Nam licet per natiuitatem tuam recesserit
a tuo ventre. non tamen recessit a tua matre. sed semper
igne spiritus sancti in te incedebat. Ipse enim inquit
Lu. xij. Ignem ueni mittere in terram. et quod uo-
lo nisi ut ardeat. Secundum est: quia habebas pa-
bulum primum. id est bona opera. Nunquam enim octosa fu-
isti. Unde de te dicit Pro. vi. Panem octosa non
comedit. Et id in te verificatum est illud Auit. vj.
Ignis spiritus ardebit in altari meo. id est in te qui fu-
isti altare dei. Quod nuerit sacerdos. id est Christus sum-
mus pontifex. subiectis ligna. id est uirtutum opera per
singulos dies. Tertium est: quia habebas suffla-
torium. id est amoris dei. qui continue cor tuum incende-
bat. et in cor tuum sufflabat. Quod quidem sufflatori-
um quia multi non habent. iuxta illud Hierem. vj.
Defecit sufflatorium in igne. Et igne spiritus san-
cti in se nequeunt seruare. Quartum est: quia ha-
bebas feruorem desideriorum qui se mutuo inflam-
mabant. Sic enim ex collisione lapidum ignis
excitatur. sic ex agitatione sanctorum desideriorum ca-
lore spiritus sancti mens tua inflammabatur. et diuinis
solationibus replebatur. iuxta illud ps. cii. Qui
replet in bonis desiderium tuum. Tu quoque o benedi-
cta homo uirtute ac operatorem et proprietatem ignis
in te super omnes alios habuisti. Nam ut habet in li-
bro de proprietate rez. Inter alias ignis proprietates
est inflammare: purgare: illuminare et unire.
Sicut patet de duobus ferris qui ad unum unum
non potest nisi per ignem. Tu vero beatissima uirgo
non tamen recepisti ignem spiritus sancti in tua sanctifica-
tione. et in filii dei conceptio. ac in linguis igne
is in uisibili de celo missione. qui te totam inflam-
mauit. purgauit. illuminauit. et cum deo uniuert.
Et etiam omnes ignis proprietates in te recepisti.
Tu enim inflammas frigidus. et per hunc mater pul-
cre dilectionis appellaris. Acci. xxij. quia ad
dei amoris et dilectionem frigidus et tepidus in-
flamas et accedis. Item inuidiosus purgas a
peccatis. et propter hunc in predicto. c. mater timor

nominaris. quia ut dicit Pro. xv. Per timorem
domini declinat omnis homo a malo. Per ignoran-
tiam quoque tenebrosos illuminas ad dei cogniti-
onem. et propter hunc in pallegato. c. dicitur mihi agni-
tionis. Item hoies elongatos et diuisos a deo
unius et copulas ei. et propter hunc in eodem. c. voca-
ris mihi sancte spiritus. per spiritum enim homo approximat
deo. Heb. vij. Tu etiam o homo gloria in sacra scri-
ptura per ignem figurata es. Unde Ero. xij. dicitur quod
deus procedebat populum suum per noctem in colum-
na ignis. De quo etiam propheta ait. ps. ciiij. et
ignem ut luceret eis per noctem. Et enim quasi nostra
columna misit deus ut nos antecederes. et igne
tue exemplaritate illustrares. et in terram promissio-
nis perduceres. De quo etiam Ero. xix. quod descendit
dominus in igne. Tu enim fuisti ille ignis in quo de-
scendit. Unde dicit Ero. iij. Apparuit dominus ista-
ma ignis in medio rubi. Tu enim fuisti flamma
illa in qua apparuit deus incarnatus. Tu es ille
ignis perpetuus qui nunquam deficiet. Auit. vj. Tu
es quasi ignis effulgens. Acci. l. Et ideo tua presen-
tia debet aliis uirtutum elementum ignis decorare. Re-
spoderunt autem angeli dicentes quod tam clarissime ho-
gini ueniebat locum inconspicibilem dignior et cla-
rior. Ignis namque ista spera non lucet ab eis ex-
pandendo splendorem suum propter defectum materie
Si enim ab eis mitteret splendorem suum. edypsarz
omnes stellas qui super ipsum sunt. Sic manifestum est
de duobus cadentibus accedens. quare una alteri facit
umbra. Licet ergo ignis de sui natura sit lucidus
tamen non diffundit suos radios per orbem ratione predicta.
Unde Dionysius li. iij. de angelica hierarchia
inquit. quod ignis in sua essentia est occultus. uisibilis
et incognitus. ac circumuolat splendorem. Que
serba exprimitur et commentator ait. De occultus
quia in sua essentia sensibilis non uidetur. Inuisi-
bilis et incognitus dicitur. quia sine subiecta materia non
percipitur. De etiam circumuolat splendorem. Nam
splendidus ignis radii circumuolant. quia ad secre-
tum sibi sue linum reducti ab humanis sensibus oc-
cultantur. His dicitur serus Job. bap. inquit beate
hogini. Licet o benedicta dei mater tu habeas predictas
proprietates ignis. et alias multas quas po-
tuit Dionysius ubi dicitur. quod ignis est corpus sensibi-
le longe excellentius et subtilius omnibus alijs rebus cor-
poralibus. et nature spirituali primus. et tradens
se omnibus sibi quousque modo approximantibus mouet
uniuersa se participata. renouatiu omnium.
nature cultos. clarus. distinguens et resiliens. sur-
sum mouens. excelsus. spiritus motus. apprehensiuus.
et mutatiuus. ac potenter actiuus. et inter omnia alia
elementa natura huius purior etc. Tu quoque ut dicitur
in li. de proprietate rez. Ignis de sui natura spiritus sur-
sus ascendit. Ut etiam dicit ps. ciiij. metaba. per hunc

Quattuor
or. spua/
nerit spm
sanctus i
Maria

Maria
bz. ppeta
tes ignis

Maria
figurata
ignem

Par. XI.

figurat q tu q̄ tota fuisti ignea diuio amore
 z temp i mūdo ascēdisti de altitudine vni⁹ p̄u-
 ris ad altitudinē alteri⁹ maior. debes etiam
 nūc ascēdere i altū q̄rū potes ad locū tibi ab
 eterno deputatū. vt verificet de te illd ps. xxx
 ij. Ascēdit sup cherubin z volauit: volauit su-
 per pēnas vētorū. i. oim angloz. Tūc Sabri-
 el archangel⁹ dulciter intonuit. Ascēde supi⁹
 o spēs z decōr toti⁹ curie celestis. Ascēdit ḡ vir-
 go brūssima celū lune in q̄ inuitata est vt ali-
 quātulū moraret. p̄p̄e pprietates lune quas
 ipa habuit. z potuit ei sic dici. Luna d̄r q̄st lu-
 minū vna. i. p̄ncipal⁹ z maxia. qz corpi solari
 in magnitudine z pulcritudine ē simillima.
 vt d̄r in li. de ppri. re. vbi etiā d̄r. Luna ē pul-
 critudo noctis. Que oia tibi zueniūt o brūssi-
 ma feminaz. Un̄ appellat⁹ Lan. vj. pulcra
 vt luna. Sic em̄ luna noctē illuminat. fugat
 tenebras. ambulātibz i nocte iter ostēdit sic
 tu vallē lachrymaz tenebrosam. i. mūdū. z sil-
 uā ferē plenā illuminas. errātes reducis. z pec-
 catoribz iter q̄ ad celestē p̄riam puenire pos-
 sint ostēdis. Sic etiā luna suū lumē recipit a
 sole. z receptū reflectit i terrā. vt i eodē libro
 d̄r. z fuit imia p̄hi i libro elementoz. Ira tu a
 sole iusticie filio tuo illuminat. Juxta illud
 Apoc. xxj. Lucerna ei⁹ est agn⁹. z receptum
 lumē in mundū reflectit. Tu em̄ es lumen ad
 reuelatiōem gentiū: z ḡta plebis tue israel.
 Luc. ij. Et ideo in h̄ celo lune conuenienter
 poteris p̄ aliquos dies pmanere. Rūderunt
 autē angeli. Nequaquā ita erit. Luna em̄ est
 instabilis z mutabilis. Un̄ de inspiēte dicit⁹
 Stult⁹ vt luna mutabit⁹ Eccl. xxvij. Ipa at
 est z fuit semp̄ q̄eta. Itē luna patit̄ eclipsim.
 nec semp̄ illuminat. Ipa autē semp̄ est clara
 z lumiosa. z nūq̄ illi d̄est lumē. et ideo de ipa
 dicitur Apoc. xij. Et luna sub pedibus eius
 Quapropter ascēdere debet supi⁹. Quā autē
 ad celū mercurij puenisset. iuitata ē vt ibi cō-
 moraret. z potuit ei sic dici. B̄ndicta ḡgo:
 tu nosti q̄ Mercuri⁹ a poetis appellat⁹ deus
 sapie z eloquētie. qz fm̄ Ptolomeū dat esse
 studiosos z facūdie amatores. Et p̄pter hoc
 Aicaonij appellabāt Paulū mercuriū rōne
 eloquētie. vt d̄r Act. xiiij. X̄scis q̄ a p̄dicis
 poetis (mariea Lucano) d̄r d̄r aquaz dū ait
 Quātū d̄ns percussit aq̄z zc. Itē qz ipe mer-
 curi⁹ est cit⁹ i suo motu. d̄r ab ipis poetis cur-
 sor deoz siue planetaz. Ipe etiā sp̄ cū sole gra-
 dit. z nūc an̄ solē nūc post solē. z nūc iūz soles
 inuenit. vt d̄r in libro de ppri. rez. Tu vero
 es omniū sapiētissima z eloquētissima. Un̄
 p̄pter tuā faciūdiā dicit tibi sponus celestis

Maria
h̄pp̄eta
tes lune

Maria
h̄pp̄eta
tes mer-
curij.

Lan. ij. **S**onnet vor tua in auribz meis. vox
 em̄ tua dulcis. Insup tu p̄ patiam omnibus
 aq̄s tribulationū dnata fuisti. que tuā non
 potuerūt extinguere charitatē Lan. viij. Tu
 etiā citissima z festina es in sbuentiōe z auxi-
 lio p̄croz. q̄bz miserta: solē. i. filiū tuū associ-
 as. nuncqz an̄ illū genuflectis z ipm̄ pro eis
 d̄pcaris. nūc post illū vadens persuades vt
 parcat. nūc iuxta illū sedens rogas vt eos il-
 lumiet. semp̄qz illi p̄xima p̄ amorē charitatē
 z sortio sociat⁹. Un̄ dicere potes illud Lan.
 ij. Dilect⁹ me⁹ mihi z ego illi. Dixerūt at̄ an-
 gelibz. ḡgini Ascēde alti⁹ regia celi. qz adhuc
 grādis nob̄ restat via. nech loc⁹ tibi zuenit.
 Ipe ei mercuri⁹ a poetis infamat q̄ cū venere
 fornicat⁹ fuerit. Tu h̄o sp̄ ḡgo purissima fui-
 sti. z iō nō b̄n zueniūt nec i vna sede morat⁹.
Maestas z amor. Mercuri⁹ ḡz i li. de pp̄-
 rez. mō masculin⁹ mō femin⁹ eē d̄scribit. qz
 se zuerit ad naturā illi⁹ cui zūgit. z cū bōis
 bon⁹. cū mal⁹ at̄ mal⁹ effici d̄r. Tu h̄o o optia
 femiaz z sp̄ itemerata ḡgo cū bonis bona es
 z cū mal⁹ sp̄ plena pietate fuisti. z eis tua b̄nfi-
 cia misericordie p̄sticisti. ac eos tuo exemplo
 ad bonū zueristi. Ut ei scriptū ē in e. n̄ ē. xxij
 q. j. q̄ bon⁹ p̄māet: n̄ polluit si malo societ. sed
 pot⁹ suo exēplo mal⁹ i bonū zūtit. Quo di-
 cto alti⁹ i celū euolauit. Intrate at̄ illa celū
 vener⁹ iuitata fuit sic. Tu scis brūssima ḡgo
 q̄ ven⁹ a poetis appellat⁹ dea amoris. qz amore
 mētes iflamat. z dura pectora mollia fac. vt
 d̄r in li. p̄dicto de pp̄e. re. Et tu silr̄ m̄ pulcre
 dilectiōis appellat⁹. Eccl. xxiiij. Tu em̄ rāte
 charitatē extitisti z rātopere deū amasti q̄euz
 amore tuo captū ad te traxisti. eūqz tibi sp̄o-
 sum ac filiū fecisti. Insup ml̄raz ḡginū cor-
 da ei⁹ amore iflamasti ita vt p̄ re filij tui a-
 more ardētes ipz seq̄nt̄ q̄cūqz prexerit. sic p̄
 p̄phetā fuerat p̄dicū. ps. xliij. vbi d̄r. Ad-
 ducēt regi ḡgies p̄ eā. Ipa ḡz ven⁹ (vt d̄r i
 li. de pp̄. re.) d̄r lucifer. qz sp̄ p̄cedit solē habet
 qz colorē cādentē z refūlgētē silez electro. z lu-
 per oia sidera fulgēt⁹ lucet. p̄p̄e qd̄ appellat⁹
 iubar. q̄st splēdorē emittēs. Tu h̄o ortū sol-
 eterni nō solū puenisti sz etiā eū mūdo oziri
 fecisti. z nouē mētibz i v̄ro tuo bauilasti. z il-
 la stella q̄ solē pepit fuisti. ac ois splēdorē et
 decōris radios p̄ vniūsum orbē emisti. Un̄
 de te p̄r dicit illd Job. xvj. Sup̄ quē nō splen-
 det lumē illi⁹. Et illd Ezech. xliij. Splēde-
 bat fra a maiestate ei⁹. Ut etiā ait Misael z
 Ptolome⁹ (z ponit in p̄dicto libro de pp̄rie.
 rez) venus d̄i ponit ad pulcritudinē. ad re-
 lectatiōem visus z odoratus gustus audit⁹.

Maria
h̄pp̄eta
tes vene-
ris.

Bermo. II. De assumptiōe Marie

et tacet. et facit cātores et amatores musicorū.
Tu ho o pulcherrima ml'iez sola delectasti to-
ta celestē curiā q̄ de tua pceptōe imaculata na-
tiuitateq; ac filij dei generatōe et parturitōe
mellifluis cāticis ac iubilis exultauit. Et nūc
cū hymnis et laudib; atq; ois generis musico-
rū sonis te ascēdēte comitat. statim at angeli
rūderūt. **Noli** h̄ morari h̄go bñdīca qz bec
ven^a a poetis adultera fuisse phibet. et sepi⁹ for-
nicata. vt cū mercurio: et cū traiano anchise.
vt Virgili⁹ rāgit i. j. eney. **Tu** at sp̄ imacula-
tā h̄ginitatē fualisti. bec istāmat pestifera libi-
dine. iux̄ ill' d̄ moral' poetē doctmētū. **Cū** te d̄
tineat veneris dānola voluptas tē. **Tu** ho i
flāmas charitate. **Ascēde** ḡ supi⁹: qz gl'iosior
tibi corona multoq; dignior habitatio debet
Ascēdes igit̄ celū sol. ibi silt' iuitata fuit. et
potuit sic ei dici. **Tu** bñ coguisti o h̄go sapi-
entissima qz sol radios mittēs i feces n̄ inficit
ab eis. **Tu** ho intrās i hūana generatōe pec-
cato infecta: nō es p̄amiata. imo aia tua in-
trās corp⁹ ad modū radij solaris: illibata et i-
maculata remāsit a pctō originali. **Uñ** tibi ca-
nit eccl'ia. **Sic** solaris radi⁹ corruptōis nesci-
us intrasti mris viscera o gl'iosa dñā. **Item**
sol d̄ q̄i sol⁹ lucēs fm grāmaticos. sic ec̄ d̄
in hysto. scolaf. c. iij. eo qz sit fons totū lumis
cū⁹ radiatōe supiora et inferiora radiat. vñ
(vt d̄ in p̄dicto li. de pp. re.) ē maior oib; lu-
minarijs celi i q̄ntitate et dignitate ac clari-
tate et p̄tate. atq; effectū mltiplicitate. **Et** i
eodē etiā li. d̄. qz sol suo pp̄o moru ordiato et
iperturbato ordinat et pficit vniūsa. **De** q̄ in
q̄t̄ Amb. in hexamerō. **Sol** est ocul⁹ mundi.
iocūditas diei. pulcritudo celi. mēsurā tēpō-
rū. virt⁹ et vigor oim nascētū. dom⁹ planeta-
rum. decor et p̄fectio oim stellaz. **Et** Marcian⁹
an⁹ phs (vt etiā recitat i p̄dicto li. de pp. rez)
dic. **Sol** ē p̄ncipiū lucis. rex nature. mēs mū-
di. fulgor olimpi. et moderator firmamēti. **Et**
Plato in thimeo ait. **Sol** a deo fact⁹ est q̄si
p̄ditō rez: lucē emittēs clarissimā q̄ cetera il-
lustrant. **Et** Arist. i li. de elementis inq̄t. **Sol**
h̄z lumē ppriū. stelle ho et luna lumē a sole ac-
q̄ritū. sic q̄i a cāde la speculū ei appositū illu-
minat. **Et** dic̄ Marcian⁹: vt etiā refert i p̄-
dicto li. de pp. re. qz sol in medio signiferi in-
cedens bis senos radios emittit ex se q̄b; supe-
riora et inferiora illustrant. **Dionys⁹** qz i li.
de diui. no. c. v. de pprietatib; solis loq̄ns ait
qz nō solū illuminat s; etiā renouat. nutrit
custodit. pficit et discernit. vnit et refouet. fe-
cūda facit. auget. mutat. collocat. plantat. re-
mouet et viuificat oia. **Dec** ille. **Sai⁹** verba

R
Maria
h̄z pp̄eta
tes solis.

exponēs p̄mētor dic. qz sol in sua substātia
et essentia h̄z oimodā simplicitatē et p̄petuaz
p̄manentia ac incorruptibilitatē et summam
ad morū habilitatē et agilitatē. summāq; ac-
tīuitatē et fortitē. **Nā** h̄z fortitē illuminatiuam.
Licet em̄ ei⁹ lumē q̄i qz ab hoib; auferatur.
vt p̄ta terre iterpositiōe vel lāne. tñ i suo lu-
mine nunq; deficit. **Itē** fortitē renouatiuam.
Nā poros terre aperit: et virtutē latentē i ra-
dicib; ad actū pducit. et terre sup̄ficiē herbis
frondib; et florib; renouat et reuētit. **Itē** h̄z
fortitē nutritiua. qz ad interiora radicū et le-
minū solaris radius subintrans: calores i ho
humiditatē terre dissoluit. et vi sua attracti-
ua de illa humiditate attrahit. ac in nutrime-
tū terre nascētū puerit. **Itē** fortitē h̄z inferi-
orum p̄seruatiua et saluariua. nā elemēta p̄-
pter frietate quā h̄nt int̄ se: ad inuicem se de-
struerēt. nisi p̄ fortitē celestis (maxime solis) i-
fluentiā p̄calient. et sic in esse debito saluarē-
tur. **Itē** h̄z fortitē p̄fectiua. qz qd calor elemē-
taris icipit agere i generatōe corpōz: calor so-
laris pficit et deducit ad debitū p̄plementum.
Virtutē qz discretiua. nā colores et rez spēs
q̄ in tenebris s̄t p̄fuse et icognite: p̄ fortitē sola-
ris lumis agnoscut et ab inuicē discernūt. **Itē**
fortitē vnitīua. qz vnit et concordat ac conciliat
planetas i suis effectib; et p̄p̄ h̄ collocat⁹ est
medi⁹ in planetas. **H̄z** qz fortitē fecūdatiua
qz vim generādi. **Et** varias spēs pducēdi cō-
fert inferiorib;. **Nihil** em̄ fructificat vel cre-
scit: vbi sol radi⁹ nō attingit. **Et** de hac fortu-
te rāgit phs. ij. phis. dices qz sol et h̄o gene-
rant hoicem. **Itē** h̄z fortitē p̄fortiua q̄ medi-
ante corpa aialij i suis virib; fortificant. **Et**
silt' est de alijs viuētib; q̄ ei⁹ approximatōe i
vigore meliorāt. et p̄ ei⁹ elōgatōem debilitant
sicut p̄tz de florib; q̄ aperit in ortu solis. s; in
ei⁹ declinatōe marcescūt et claudūt. **Virtu-**
tem etiā h̄z tēpōz et diez mutatiua. ordinari-
uam et distinctiua. qz fm ei⁹ ascēsum et descē-
sum p̄ signa australia et septētrionalia fac̄ tē-
pora diuersa in q̄litate. et dies longiores et
breuiores noctib;. **Itē** h̄z fortitē inferiorū in-
formatiua. qz fm ei⁹ appropinq̄tionē et elon-
gatiōem facies hoim et aialij corpa calore et
vigore disponunt. **Unde** dicit Ptolomeus
(vt etiā refert in libro de pprie. rez) qz sol fac̄
homine corpulentū. facit pulcrū et coloratū
et magnoz oculoꝝ. **Et** qz natos in sua p̄stel-
lacione facit pulcros. ideo depingit in facie
pulcri p̄teri. **Unde** etiā appellatur p̄hebus
id est pulcher. **Habet** quoq; virtutem purifi-
catiua. **Radiōz** em̄ suoz dispersione sub

Pars. XI.

et licet aerem et disgregat: ac consumit vaporem
 insufficientem aerem: et dispergit ac fugat auram pes-
 silentem. Item habet virtutem calefactivam: in
 flammativam et vitivam. Juxta illud Virgilij
 viij. eney. Sol mediu celi conscenderat igne
 orbem. Et virtutem attractivam: quia calore suo
 attrahit humores et vapores a mari et ab alijs
 aquis. qui postea in pluvias et nives et simi-
 lia conuertunt. Item virtutem vivificativam: quia
 inter omnes planetas maxime disponit ani-
 malia ad animationem et vivificationem. et ni-
 hil posset vivere in terra nisi iuaretur solis
 vigore et influentia. Item habet virtutem suam
 maxime quantitatis et magnitudinis ac ve-
 locitatis occultativam. Nam cum sit octies ma-
 ior tota terra: ut dicit Macrobius propter alti-
 tudinem sui situs vix bipedalis videtur. et in eius
 aspectu visus humanus decipitur. quia hominibus vi-
 detur maior in suo ortu et occaltu: quam ab eis magis
 elongatam in puncto meridiei quam eis magis ap-
 propinquat. Item cum continue moveatur velocius sa-
 gitta. tamen ab aliquo moveri non videtur. pro ni-
 mie enim claritatis intensione et excessu: sicut eius
 quantitas: sic et motus velocitas humanis visum
 subterfugit. Deo omnia cometarum vbi sunt. et po-
 nuntur in predicto libro de prophetia. re. Quas omnes solis pro-
 prietates et multo plures tu ergo benedicta in te
 habere cognosceris si quis tuas virtutes voluerit spe-
 culari. et ad spiritualia intelligentiam virtutes ipsius
 solis reducere. Tu igitur ergo qui tantum es splendoris.
 tantum lucis. tantum decoris. tantum glorie. et tantum fulgoris:
 ut tua presentia superni resplendeat et inferi.
 qui sicut sol oritur super bonos et malos Mat. vij.
 et c. et xvij. di. ita claritatem tuam omnibus impar-
 tiris. Et non solum es mundi princeps et orbis ocu-
 lus: sed si mille essent mundi et orbis: omnes tuis
 radijs fulgentissimis illustrares. Tu cuius intel-
 ligentia sol appellatur dicente beatus Hieronymo in quo-
 da sermone. Ergo et intelligo quod ergo Maria
 quod dicitur mundus intelligibilis et admirandus est cuius
 terra soliditas humilitatis. cuius mare latitu-
 do charitatis. cuius celum altitudo contemplatio-
 nis. cuius sol splendor intelligentie. cuius luna de-
 cor mundicie. cuius lucifer fulgor scitatis. cuius
 arcturus gratia scripturarum. cuius sidera cetera-
 rum ornamenta virtutum pulcherrima. Tu etiam
 qui in sacra scriptura sol vocaris: dicente propheta psal-
 xvij. In sole posuit tabernaculum suum. deus.
 et habes paulisper in solis celo demorari. Et co-
 marie. quia maiestatem tuam congruit sonis dulcis-
 simis recreari: qui in hoc celo percipi possunt. De enim in
 libro de proprietate. re. Et mutuo cursu orbium et mo-
 tu contrario planetarum: dicitur sapientes generari
 concordiam et armoniam suavitatem Unum Macrobius

in libro. Lynceronis ait. In impulsu et motu
 ipsorum orbium efficit sonus ille qui acuta cum quibus
 temperas equaliter armoniam efficit et concordiam.
 Ad hanc autem armoniam celestem proficienda habet
 sol in suo circulo quod facit media cordula in
 musico instrumento. De cetero. His autem audi-
 tis cecinerunt angeli illud Actuum. xxvj. Sic sol
 orbem mundo: sic mulier bone spes in ornamentum
 tuum domus sue. Que domus non est hic. quam vide-
 licet domum ista fulgentissima ergo debet ornare
 sed est multo altior. Et tunc ipsi angeli dulciter
 decantando beatissime ergo dixere. Ascende
 superius. Peruenerunt ergo ad celum martis vbi
 etiam inuitata fuit. et potuit sic ei dici. Mars
 a gentibus est appellatus deus belli. ut dicitur in libro de prophetia.
 re. vbi etiam habet quod iste planeta disponit ad
 audaciam et fortitudinem et victoriam de hostibus. et
 etiam inclinatur et disponit ad igneas operationes
 fabrorum. et ferrariorum Tu ergo victoriosissima
 ergo de omnibus hostibus tempore triumphum et victoriam
 habuisti. sic predicaverat dominus diabolo a te pater
 do dicens Genesim. iij. Ipsa conteret caput tuum.
 Numeri quod est xxiiij. prophetatum fuerat. Solur-
 get ergo de israel et percutiet duces moab. et de-
 mones. Unum in tui figuram moysi dicitur Exodum. xiiij.
 Leua ergo tuam et extende manum super mare. et su-
 per malignos spiritus. qui perturbant mare huius mundi
 Tu homines pusillanimes factos per peccatum: facis
 aiosos per gram eis imperatam. Unum dicitur eis illud
 Isaie. xxxv. Dicite pusillanimis: confortamini et
 nolite timere etc. Tu das fidelibus tuis de ma-
 lignis hostibus victoriam. Unum de te dicitur per illud
 iij. Mach. x. Prout sibi placet dat dignis vi-
 ctoriam. tu etiam charitate tua corda mortalium
 omni metallo duriora facis liquida et tenera per de-
 uotionem. ita ut verificetur illud Iudith. xvij.
 Petre sic cera liquecet. Tu debiles in finibus dei
 facis ex feruore fortes et robustos. ita ut de tuis
 bellatoribus dici possit illud Iosue. x. Fortissi-
 mi bellatores eius. Runderit autem angeli dicentes.
 Neque ergo o domine habere permanere debet. quia iste mars
 appellatur deus belli. in hoc dea pacis. Dic (ut dicitur in
 dicto libro de prophetia. re.) ad iracundiam et turbationem
 promouet. tu ergo quod quies et tranquillitatem animi pro-
 curas. Ascende ergo superius. Ad celum autem Iouis
 cum pervenisset: etiam ibi inuitata fuit et talibus verbis
 iuitas eam vti potuit. Tu nosti quod fin fabulas
 poetarum et gentium errores Iupiter dicitur quasi iuuas
 pro. quia appellabatur summus deorum et eorum pro. Et huius
 planeta in libro de prophetia. re. dicitur esse benignus. calidus et
 humidus. in suis quantitatibus temperatus. in colore argenteus.
 candidus. clarus ac blandus. Et tunc in eius circulo cau-
 sam felicitatis: antiqui philosophi posuerunt. ut dicit
 Marcianus philosophus. Et ipse reprimit malitiam

S
Maria
 h3ppeta
 tes marj

P
Proprie
 tates Jo
 uis

Sermo.II. De assumptione Marie

naturalē saturni. **I**n corpore hoīs cooperat ad pulcritudinē et honestatē. pulchritudine enim colore nūcū et rubore permixtū causare solet. pulchrosque oculos et dentes ac crines. barbāque rotū dā. ut inquit Prolomeus. et etiā ponit i predicto li. de pp. re. ubi etiā dicitur quod pestiferi et sanguini: ac sanguine complexio. Et si ipso continent honores et diuitie ac optimū indumentū. **I**n astrologos indicat sapiāz. rōem et veritatem. Et quā apparet in ascendere designat reuerentiā honestatē. fidē et disciplinā. et erit finis ad saluatōem: et oīm signoz celestiu pfortat bonitatē. **D**ec ibi. Quas oēs pperates tu sūgo bñdita i te habes. ut pte tuas excellētia intuiti. Tu em es regina celi et dña angloz et oīm scōz. et parēs restauratiua oīm creaturaz. Tu benigna es. seruēs et humilis. mediū fortis tenēs. omī argēto cādidior: et qsi nouū speculū in q sol splendet et ne qeris: que bonitate tua natū ex te deū mitigas: et placatum hoīb reddis. **A**ui figura hē. j. Regū. xv. de Abygail. q accessit i occursum Dauid arati. et uenit cu exercitu suo ut vlcisceretur se de viro ei. **I**n sua humilitate et bonitate placauit illū. **S**ub te qzō impatrix mundi pntēt honores: diuitie et idumētū optimuz **I**n illō qd dicitur deo ps. xliij. **A**stitit regina a dextris tuis i vestitu deaurato circūdata varietate. **I**n qz pepisti illū q est sapia dei pīs j. Ro. j. **I**n q sunt oēs thesauri sapie dei. ad sol. ij. **Q**ui ē via vitas et vita. Joh. xij. et c. si pluetudinē. viij. di. **T**u deuotos tuos facis pulchros i aspectu dei. rubicūdos charitate. nūcosqz mūdicia et puritate. reuerētes honestos. fideles et morigeratos. eosqz i omī bono pfortas. et postremo saluos ac felices reddis. **Q**uibus dixisti Prouer. viij. **Q**ui me inuenerit inueniet vitā et hauriet salutē a dño. **Q**uibus de causis i celo isto debet aliquantulū salte demorari. **R**ūderūt aut angeli dicētes. **N**ō est congruū te o dña nra in h celo moram trahere. **S**ite ei Jupiter a pter infamat q se pius pmitit adulteria. de qbz tractat **Q**uid. in li. metham. tu sūgo es sūgo illibata. **P**reterea ut legit in li. predicto de pp. re. **J**upiter in xij. signo significat futūre et tristitia. ac paupertatē et infirmitatē. que nullaten tibi pueniunt. **A**scēde igit altius. qz in sublimiori loco expectaris. **A**scēdit g celū saturni. et ibi etiā inuitari sic potuit. **D** dña q cōsolaris mestos. pñdera q saturnus (ut dicit in li. de pp. re.) planeta est melācolicus. maluiolus. frigidus. siccus. nocturnus et pōderosus. falsidicus. atqz instabilis. et senex depingit eū facie curua:

Maria
h3ppeta
tes iouis

Propri/
erates sa
turni

ac colore pallido aut liuido sic plūbū. dnas / qz h3 mortiferas qlitates. s. frigiditatē et sic / citatē. et iō ferit ipse stellatōe nat⁹ et cōce / ptus. vl' mortif. vl' pessimas pseqt qualitates / **N**ā saturn⁹ fm Prolomeum i li. de iudicijs / astroz: facit hoīem plerūqz esse fuscū ac tur / pem. et ad mala opa inclināt et ad pigritiam / tristitiāqz. **E**t quis iste planeta dicat satur / nus a saturādo. ut dicit i predicto li. de pp. re. tū / nūc a pter habet qdammodo iteriluz. **U** / **Q**uid. in eplis dicit. Saturn⁹ perit. perie / runt et sua iura tē. **E**t iō debet h aliquantisper / morā trahere et pessimas qualitates ex tua / bonitate vel in bonas cōmutare vl' saltē ali / qualitē tpare. **R**ūdit aut tūc dñs **I**hs et dicit / sue bñdite mri. **N**ec i predicto li. de pp. re. / dicat q saturn⁹ disponit ad sapiāz et doctri / nā. et tu sapiētissima mī mea de te ipa sp dice / re potueris illō **S**cī. xxiij. **I**n corde meo do / ctrina sapie. quis etiā disponat ad diuitias / pgregādas. de te at dicat **P**rou. vl. **M**ulte / siue pgregauerit sibi diuitias: tu sūgo suppres / sa es vniūsas. **S**ū nō cōuenit te omī leticia / et iubilatiōe dignissimā: in loco isto mesticie / causatiuo demorari. vl' imutare ei⁹ naturalē / qlitatē sibi ab initio inditā ad decorē vniūsi / **E**t his dicit cepit dulcē decātare illō **A**n / ij. **I**n hyems trāsijt imber abiit et recessit. sur / ge amica mea et veni **E**t statim introduxit illā / in celū stellatū. et ibi posuit i capite ei⁹ coro / nā stellaz duodecim. de qua habet **A**po. xij. / **I**n h aut celo ut pmanere vellet aliqz diu: / sic potuit inuitari. **D** gl'iosa sūgo tu habes i / te omnes stellaz pprietates. qz ego posui in / terra pte pncipali h' opis. ser. vl'. **T**u enim / fuisti illa stella matutina q xpm etne diei so / lem tenebroso mōdo adduxisti. **T**u stella ma / rina q xpianos nauigātes p mūdi pelag⁹ ad / portū salutis adducit et dirigit. **U**n i h' figurā / dicit **N**at. ij. **S**tella antecēbat eos vsqz dū / veniēs staret sup vbi erat puer. s. **I**hs. q sal⁹ / interpretat. **S**telle aut ist⁹ noie pgruetu vo / caris. **Q**uia sicut hec stella q vulgarit dicit: la / tramontana: de loco suo nūqz moueri videt. / et tamen in spere circulo circūuoluit. ut dicit in / li. de ppri. rez. **S**z qz circulū h3 breuissimū. / quali non videt. vñ et immobilis dicit. **S**ic / tu o stella diuina. quis in statu gratie imo / biliter pmaneris et ab ipso p motū alicuius / peccati nūqz recesseris. tamen in spere ad ē: / charitatis circulo: motu dilectionis diuine: / velocissime cucurristi. **D**icit em **B**erñ. q q / amat vehemēt⁹ currit veloci⁹ et puenit cit⁹ / **A**mor aut tu⁹ fuit p modū cuiusdā circula /

Maria
h3ppeta
tes poli

tionis. qz motus circularis est ab eodem in idem.
 Tu vero sic deum amabas quod omnia alia non nisi pro
 pter ipsum diligebas. Et sic omnis amor tuus ab
 eo incipiebat et ad ipsum redibat. **Un** **Acti. xx.**
iiij. dixisti: **Sic** celi circuitui sola. qz celi. i. ce
 lestis amor. **Et** bene dixisti sola. qz nullius scilicet
 amor fuit ita in deum totaliter directus sic amor tu
 us. **Un** et brevissimum circulum habebat. qz per
 contemplationem dei omnia que occurrerent statim refere
 bas in eum. et omnis tua actio spiritus intentionis fuit in domino.
Ita sicut illa stella a polleto vocatur polus. qua
 semper pollet hominibus. et nunquam occidit. ut dicitur in pre
 dicto li. de proprietate reze. **Sic** tu splendor tuus nunquam
 mundo subtrahis. **Et** sic (ut in pallegato li. dicitur)
 ad hanc stellam astrologi potissime respiciunt.
 qz per eius situm discernunt terminum et situs aliarum
 stellarum et celestium circuituum. **Sic** scilicet que sunt ve
 ri astrologi celestia contemplantes potissime ad
 te recurrunt et attendunt. qz sicut sydes. i. mansio
 nes beatorum que habent in celo. et termini celestium
 circuituum. i. perfectiores angelorum per te discernuntur
 tanquam per ipsorum dominam et reginam. et per te etiam tanquam
 per celi portam omnes que saluantur introducunt. **Ita** si
 cut ista stella per girum arcturi sibi propinquum ab
 alijs stellis est distincta. a cuius vicinitate pol
 us arcticus est vocata. **Arcturus** enim est curus
 septem stellarum. que istam stellam circueunt: facien
 tes ei quasi circulum et coronam. ut habet in dicto li.
 de proprietate reze. **Sic** tu coronam omnium sanctorum:
 que in septem ordinibus distinguuntur decoratis et
 coronatis. angelorum. scilicet patriarcharum. prophetarum
 apostolorum. martyrum. confessorum et virginum. **Qua** ex
 te decet in isto celo tibi valde deceri aliquo
 tulum stare. maxime quia istud celum est ornatum
 varietate stellarum. sicut tu decorata es diversitate
 virtutum. **R**endit autem beata regina. **Celū** hoc si
 cut et alij inferiores spiritus mouet et instabile est.
Un **Aristo.** in li. de causis elementorum dicit.
Celū istud in quantum est et mobile naturaliter.
 cuius motus est reuolubilis super axem terre. **Ego** autem
 in omnibus requiesce quiesci. id est in hereditate domini
 morabor. **Acti. xiiij.** **Qua**proprie ascendere vo
 lo superiorem. **P**eruenit ergo post hec ad celum cri
 stallinum. de quo dicit magister sententiarum. in .ij. di. xiiij. secundum
 opinionem Bede. que factum est ex aquis in modum
 cristalli solidatis. **A**quas enim super celos collo
 catas scripture nobis auctoritas insinuat.
Un **Sen. j.** dicitur de deo. **D**iuisit aquas que erant
 sub firmamento ab his que erant super firma
 mentum. **F**irmamentum autem est celum stellatum.
Un in eodem. dicitur. que fecit decem stellas. et posuit
 eas in firmamento celi. et dicitur firmamentum. qz
 est firmum. i. solidum et incorruptibile ac imper
 manens. **Un** hac ratione octaua spera stel

Arctur
quid sit

Celū cri
stallinum
que sit

larum que continent in se alias septem speras planeta
 rum vocatur firmamentum a deo in predicto. c. ubi
 dicitur. **A**ppellauitque firmamentum celum. **Et** ita ex
 ponit **Nicolaus** de lyra. **I**n hoc autem celo quod est
 supra firmamentum siue octauam speram vel celum
 stellatum quod idem est. inuicem potuit ad ma
 nendum beata virgo talibus verbis. **I**stud celum
 est nature subtilis et celestis. tu vero licet hactenus
 in terra fueris: vitam tamen semper celibus
 actitasti. et tante subtilitatis ut in te filius dei
 in conceptione intraret. et in natiuitate sua ex
 tra te exiret. et per te transiret non aperitis clau
 stris originalibus. sicut intrat et exit solis radius
 per cristallum. **I**n isto etiam celo benedixit deus
Un **Dan. iij.** canebant tres pueri in fornace
 ignis dicentes. **B**enedicite a quo omnes que super
 celos sunt domino: laudate et superexaltate eum in
 secula. **Tu** ergo que semper deum benedixisti. et per omnia
 secula benedicere intendis. que in his benedictionis
 loco non moraris. **C**onsiderare etiam debetis que aqua
 iste non sunt frigide. fluxibiles. humide et por
 derose. sed diuina potentia sunt ita leuigate et
 subtilitate que in natura celestis sunt conuerse. et
 ideo permanet fixe et solide perspicueque et transpa
 rentes sicut alij celi. ut dicitur in predicto li. de prop
 rieta reze. **Tu** vero nunquam habuisti frigiditatem alicuius
 peccati. **Tu** fuisti sine fluxu viciozum. tu non fri
 gida per negligentiam vel tepiditatem. sed feruida
 per charitatem semper exististi. atque ponderosita
 tem iniquitatum vel concupiscentiarum nunquam ha
 buisti. **D**e quibus inquit **Ps.** **D**ominus iniquitates
 mee suppressit sicut caput meum. et sicut onus
 graue grauate sunt super me. **S**ed fuisti leuis
 ad volandum in altum per contemplationem. **Un** de re
 sub nomine nubis dicitur **Isa. xix.** **E**cce dominus ascendet
 super nubem leuem etc. **Tu** fuisti solida stabilis
 in omni virtute. **I**n te quoque transparet omnis
 perfectio sanctorum. **Tu**que fuisti perspicua per om
 bonorum morum exemplaritate. **P**reterea sic dicitur
 in pallegato li. de proprietate reze. **C**elū cristallinum
 a superiori celo. scilicet empyreo recipit lumē: ac lu
 minositatis plenitudinem quam in inferiori celum
 effluit et effundit. **Tu** vero a celo diuine trini
 tatis tuam recipis claritatem quam per orbem vnuer
 sum diffundis. **Un** tibi dicere potuit non solum
 mortales homines: sed etiam sancti omnes cum patre. **I**n lu
 mine tuo videbimus lumē. **I**n te enim velut in
 cristallo relucet splendor omnis scitatis. **Un** de
Amb. in li. de virginibus inquit. **S**it vobis tanquam
 in imagine descripta virginitas vitaeque **Ma**
 rie. a qua velut a speculo refulget species ca
 stitatis et forma virtutis. **H**inc sumatis licet
 exempla: ubi tanquam in exemplari magisteria
 sunt expressa per beatitudinem etc. **Et** **Diero.** in epi

Maria
h3 p p p p p
tel celi cri
stallini.

Sermo.II. De assumptione Marie

Celū cri-
stallinu
z
apat calo-
re firma-
menti

Stola ad **Thromaciu** z **Delyodoz** de te ait. In vigilijs inueniebat prior. in sapiētia le-
gis eruditior. in humilitate humilior. in car-
minibus **Dauid** pstantior. in charitate gra-
tiosior. in puritate purior. z in omni frute p-
fectior. **Decille**. Preterea si teneat opinio q-
rundā astrologoz: que recitat in p̄dicto lib.
de ppriarijs rez. scz q̄ celum cristallinu su-
pra firmamentū est collocatū ad imper⁹ fir-
mamenti moderationē. vel ad caloris gene-
rati ex eius velocissimo motu repressiōe. vt
calor ille celestis ad rēperantiā duceret. ita q̄
ex celi inflāmatione mūdus inferior dispen-
dium nō pariat. **Hoc** quoq; tibi conuenit q̄
diuine vindicte impetū moderaris. z iracū-
die ei⁹ calozē temperas ac repūmis. atq; ab
inflāmatione z exterminio interuētū tuo mū-
dum cōseruas z defendis. **Et** ideo sicut celuz
cristallinu est mediū inter celū empyreuz et
stellatū. ita tu es mediatrix dei z hominum.
Igitur sponsa illius qui mittit cristalluz su-
am sicut buccellas. p̄s. cxlvij. permane aliqn
rulum in celo isto cristallino. **Intemerata**
mater xp̄i ante cuius sedē vidit beat⁹ **Johan-**
nes tanq; mare vitreū simile cristallo. **Apoc-**
calip. iij. Qui etiam ostendit idem filius tu⁹
fluuū aque vite simile cristallo. **Apocalip.**
xiij. Postq; ita placet cristall⁹ filio tuo: pla-
ceat z tibi paulisper requiescere in eo. **Nō** ei
frigid⁹ vētus aquilo hic flauit: z gelauit cri-
stallus ab aqua. **Ecl̄s. xliij.** Sed celuz istud
cristallinu fabricauit diuina sapientia. **Nec**
in loco isto est aspectus quasi cristalli horri-
bilis. **De** quo habet **Ezech. i.** Sed est pul-
critudo nūci candoris. **His** autē dicitis re-
spondit beata virgo illud **Ecl̄s. xliij.** Ego
in altissimis habito. **In** mundo per omniuz
virtutū altitudinē. **Et** ideo nunc tebe eleua-
ri ad altissima paradisi palacia. **Angeli** s̄o
addiderunt. **Non** decet alibi collocari m̄rem
q̄ vbi est eius filius: quē altior locus tenet.
Et ideo ascende alti⁹ o virgo glorioza. z iaz
ingredere beata celi menia. **Intrauit** ḡ be-
nedicta dei mater celū empyreū. **De** quo di-
cit **Rabanus** z **Basilius** in hexameron. **Ce-**
lum empyreū est corpus purū natura simpli-
cissimum: de corpulētia habens minimuz. qz
subtilissimū est: z primū mundi firmamētuz
quantitate maximū. qualitate lucidū. figu-
ratione spericum. locali situ supremū. quia a
centro remotū: amplitudine spiritū z cor-
porū visibilitū z inuisibilitū p̄tentiū. dei sum-
mū habitaculū. **Decet** em̄ deus sit vbiq; . tū
specialiter dicit esse in celo quia ibi reluz po-

Celū em-
pyreū
quid sit

trissime sue virtutis operatio. **Et** ideo celum
dicit specialiter sedes dei. **Isa. lxxvj.** Item di-
citur thronus dei. **Mat. v. Et. c. si christ⁹** de
iureiurando. **De** quo celo inquit sanct⁹ **Bo-**
nauen. in. ij. dist. vj. in questionib; circa lram.
q̄ potest recte appellari palatū. tū p̄pter spa-
ciositatem. tū etiā p̄pter amenitatem z clarita-
tem. **Est** em̄ clarissimū z splendidissimū. **De**
quo etiā ait **Scotus** in. iij. dist. xlix. q̄ ē lu-
mine plenissimū: z omni iocūditate gratio-
sum. **Cui⁹** pulcritudinē admirans **Dauid** in-
quit p̄s. lxxxiij. **Quā** dilecta tabernacū tua
dñe virtutū: cupiscit z reficit anima mea in
atrijs dñi. **Et** iterū ibidē dicit deo. **Melior**
est dies vna in atrijs tuis sup milia. **De** ipso
etiam celo ait sanctus **Bonauentura** in. ij.
dist. ij. arti. iij. q. ij. in corpore questionis. q̄ ē
maximū mole. quia omnia alia corporalia cō-
tinet. **Et** ideo **Saruch. iij.** dicit. **Israēl** q̄
magna est domus dei: z ingens locus posses-
sionis eius: magnus z nō habens cōsumma-
tionē. **Quis** autē qualitates describunt **Apoc-**
calip. xxi. vbi beat⁹ **Johannes** in q̄t. **Ostēdit**
mibi angel⁹ ciuitatē sanctā hierusalē habē-
tem claritatē dei. **Et** erat structura eius ex lapi-
de iaspide. **Ipa** s̄o ciuitas de auro mundo.
Fundamēta muri ciuitatis omni lapide p̄cio-
so ornata. z porte eius erāt ex margaritis. et
platee ciuitatis atq; mundū. **Hec** ciuitas nō
eget sole neq; luna vt luceat in ea. qz nox nō
est illuc. **Nā** claritas dei illuminat illā. z lucer-
na eius est agn⁹. **Hec** ibi. **Quidē** celū frā-
ctus petrarca in suis triumphis appellat
suauissimū montē ois iocūditatis. **De** q̄ bea-
tus **Thobias** loquēs dicebat sui li. c. xiiij. **Be-**
atus ero si fuerint reliq; semis mei ad viden-
dam claritatē hierl̄m. s. supne. **Et** seq̄t. **Por-**
te hierl̄m ex saphiro z smaragdo. z ex lapide
p̄cioso ois circūit⁹ muri ei⁹. z p̄ vicos ei⁹ can-
tabit alla. **In** hoc ḡ admirabilissimo celo in-
troducta ipa benedicta s̄ḡie. q̄s enarrare va-
leat ineffabiles sonos diuersoz instrumēto-
rum: q̄s melodias: q̄s cant⁹ dulcissimos an-
gelozum: quis apparatus indicibilē explica-
re sufficiat: quis laudes z grazactiōes ei ab
omib; sanct⁹ redditas poterit contemplari.
Videre autē mibi video: patriarchas inf se
dicentes. **Hec** est illa b̄ndicta filia nostra q̄
de lambis nostris venit. z nos de omni male-
dicto eripuit. **Prophetas** s̄o cantantes z il-
lam digito signantes z dicentes. **Hec** est il-
la de qua tam mira z stupēda p̄phetauimus
Martyres s̄o dicebāt. **Hec** est illa glorioza
virgo p̄ quā animati sumus z ad plūm in-

Quali-
tas celi
empyre

Pars. XI.

citati. Confessores q̄z et anachorite dicebant. **I**a iā veni beata. iā veni desiderata oibz nob̄. **P**ost quos p̄cedebat maxima et pulcherrima turba virginū in capitibz florida ser̄ta h̄ntium q̄ oēs b̄ndicte virgini reuerentiā facientes dicebant. **S**as tibi innumerabiles referimus sacratissima virgo. q̄ tuo exēplo nos de mūdi fetore et corruptiōe eduxisti. et ad locū istū amenissimū puenire fecisti. **T**ūc b. **J**ohes baptista de ipsa b̄ndicta virginē ait oibz angel et sanctis. **D**ñs in celo parauit sedē suā. et regnum ei⁹ oibz dñabit. ps. cii. **I**ta em̄ est q̄ ascendit sup celū celi ad orientē. ps. lxxvij. **A**d ipsaz autē virginē p̄uersus dixit. **A**peruit tibi dñs thesaurū suū optimū celū. **D**eut. xxvij. **U**nde i veritate tibi dicere possum illud ps. lxxxvij. **T**ui sunt celi et tua est terra. **T**e em̄ fecit de⁹ dñam et impatricē vniuersi orbis. **E**t iō tu potes dicere illud **J**ob. xlj. **Q**uia q̄ sub celo s̄t mea sunt. **I**n hoc ḡ loco p̄mane o b̄ndicta virgo. locus em̄ est spaciōsus ad manendū. **B**eneb. xxiiij. **I**n optimo ḡ eius loco facta habitatio em̄. **S**en. xlvij. **E**t ascēde in locū habitatiōis gl̄ie tue. ps. xxv. **E**t tūc dicere poteris cū eodē p̄pha ps. xxx. **S**tatu i loco spaciōso pedes meos. **T**ūc autē **D**avid. i. xps et oēs filij israel. i. angeli. posuerūt archā dñi in loco suo. ij. **R**e. vj. **E**t **S**alomon. i. xps. cū populo dei. i. vniuersa curia celestis. ipsam archam collocauit in tēplo. iij. **R**eg. viij. et ij. **P**ara. v. id est in celo empyreo in loco altissimo. **E**t tunc beata virgo filium amplexata dixit. **I**ntueni quē diligit anima mea. tenebo illum nec dimittā. **S**an. iij. **D**ixit q̄z. **D**ec requies mea in seculū seculi h̄ habitabo qm̄ elegi eam. ps. cxxxj.

Pars tertia huius sermonis que dicit introductionis.

Beatā virginē sup omēs celos debere ascendere p̄phetatū fuit **I**sa. ij. vbi dicitur. **E**t erit in nouissimis diebus p̄paratis mons dom⁹ dñi in vertice montium. et eleuabit sup celos. **N**ā autē trāslatio dicitur per colles. i. sup omēs beatorū ordines. **I**n oibus ḡ celis debuit introduci benedicta mater dei propter singularia p̄uilegia que ipsa habuit. **U**nde dicit quidā deuotus theologus. q̄ ipsa introducta fuit in duodecim celis materialibus. **Q**uoz p̄mū dicitur aerē. quod q̄dem ascēdit p̄ seutē humilitatē singularit̄ ea reuerentis plus q̄ in ceteris creaturis. **Q**uia sicut hoc celus est inferius ceteris. ita cor ipsius virginis humilissimū omibz sensit dū dixit angelo. **S**ecce ancilla dñi. **A**uce. j. **U**n̄ dicit

Qualis
Maria
introdu-
cta est in
xij. celos.

Bern. sup **M**issus est. q̄ cor virginis gloriose hoc s̄bo penetravit centrē terre p̄ humilitatem et iō meruit exaltari. **E**t h̄c cām exaltatiōis sue assignauit ipsa beatā virgo **E**lyzabeth. dicens in suo cātico **L**u. j. **Q**uia respexit humilitatez ancille tue etc. **S**ecundo ascēdit celū etherē siue olympiū. **A**cer autē phus faciat differētiam inter istos celos. vt referēt in li. de p̄p̄ri. rerum. tamē p̄nunc possumus p̄ eodē accipere **E**ther autē grece dicit splendor latine s̄m **I**sidoz in lib. ethim. **E**t dicit ether suprema regio aeris in qua est p̄petuus splendor. et nunq̄ ē obsecuritas. q̄ vmbra terre nō potest illuc puenire. vt dicit in p̄dicto li. de p̄p̄ri. re. **E**t figurat beatā virginē q̄ semp fuit splēdida et ad quā nunq̄ puenit vmbra peccati. **U**n̄ de ipsa semper dici potuit illud **I**sa. xlvij. **S**icut lux meridiana clara est. **O**lympus autē (vt dicit in p̄p̄li. re) est mons macedonie excelsum nimis. i. valde. ita vt sub illo nubes eē dicant. **U**nde ait **V**irgili⁹. **N**ubes excessit olympus. **E**t iō appellat celū. **T**ate enim est altitudis q̄ oēs excedit aeris turbines et passiones. **U**n̄ phi ibi ascēdentes vt cursus et situs stellaz inspicerent. vt ibi possent viuere portabāt secū spongias aq̄ plēas. vt p̄ attractionem aq̄ aerē redderēt spissiorē et grossiorē **E**st em̄ ibi aer summe puritatis. vt dicit magister hystoriarū. **E**t figurat beatissimā virginē q̄ sup oēs mūdi turbines semp illela p̄māsit **E**t vt ait **A**nsel. tāta puritate renituit q̄ sub deo neq̄ maior intelligi. **I**stud autē celū etheris siue olympiū intravit frute fidelitatis. **S**icut em̄ hoc celū oēs tenebras expellit. sic ipsa singularis ceteris creaturis p̄ suam excellentē fidē oēm heresim extinxit. **U**n̄ illi canit ecclia. **S**aude **M**aria virgo cūctas hereses sola inreremisti i vniūso mūdo. **N**ā cum in passione dñi obscuritas infidelitatis intrasset corda oim̄ discipuloz et apuloz. et fidei eorum extinxisset lumē et claritas fidei i ipsa virgine sola remāsit. **E**t p̄p̄ h̄ oēs cādele accēte in die pasceus i matutinis extinguit p̄ter vnā **I**n tertio celo lune b̄ndicta virgo meruit exaltari p̄ grām sanctificatiōis. **Q**uia sic celus lune p̄pter frigidā influentiā cōtemperat caliditatem inordinatā ignis et solis in hec inferiora. ita gratia sanctificatiōis sue neduz fomūt et ignē concupiscentie tēperauit: s̄z etiā penitus extinxit. **U**n̄ sup illa s̄ba **A**uce. j. **S**pūs sanctus supueniet in te et s̄tus altissimi obubrabit tibi. **A**it **A**ug. in li. de concordia euāḡ. q̄ illud obumbrare fuit fomitez extirpare. **Q**uartum celū **M**ercurij introiit

Maria
olymp⁹.

A

D

Sermo. II. De assumptione Marie

p̄ virtutē patientie. q̄ sic sup̄ dixim⁹ i pte p̄cedēti. Sic Mercuri⁹ d̄r d̄nari aq̄s. ita ip̄a p̄ tolerantiā sup̄ oēs aq̄s tribulationū illela p̄manēs eis d̄nata fuit. Habuit ei virtutē patientie i adūsis sup̄ oēs alios viatores. Q̄d̄ patuit i martyrio aie ab ip̄a tolerato tpe passionis xpi ei⁹ em̄ aiaz p̄trāsinit gladi⁹ doloris. **Au. ij.** Aū ḡ martyriū aie z spūs sic nobilius martyrio carnis. seq̄t̄ ip̄az b̄ndictā h̄gnem sup̄ oēs meruisse exaltari sup̄ h̄ celuz p̄ parte virtutē. **I**n q̄nto celo vener⁹ exaltata ē p̄ virtutē pietatis. q̄ sic h̄ celū ē causatiū amicitie p̄pter suā benignā influentiā. ita ip̄a h̄go gloriose post p̄p̄z maiores causavit amicitias q̄ omnes mūdi hoīes q̄ vnq̄ fuerūt vl̄ erūt. q̄ pacificavit deū z hoīes. z amicitia etiā h̄i fecit ter hoīem z angelū: adeo q̄ i celo sunt p̄iuncti simul: nō solū p̄ amorē s̄ etiā p̄ habitatiōem. Amicitia autē est vnus ad alterz p̄iunctio. vt nō. i. l. si fuerit. ff. de re. di. **S**extū celū sol̄ ascēdere p̄meruit p̄p̄ suā mirabile sapiam. Sic ei⁹ ip̄si⁹ sol̄ illuminatōz oīa visibilia vidēt. ita b̄ndicta h̄go sua illuminata sapia oīa intelligibilia itellerit. z luce clari⁹ cognuit. **U**n̄ an ei⁹ p̄sona exponi p̄nt illa h̄ba q̄ pdixit. **D**avid ps. cxxvij. **A**t aia mea cognoscerit nimis. **A**t nos illi dicere possum⁹ illd̄ q̄d̄ i eodē ps. d̄. i. **A**u cognouisti oīa nouissimaz antiqua. **I**n septimo celo maris p̄ virtutē fortitudinis meruit exaltari. q̄ sic h̄ celū (vt pdixim⁹ in pte p̄cedēti) ad actū fortitudinis ē inductiū. Sic ip̄a b̄ndicta h̄go nos ad fortitudinē induc: dicens nob̄ illd̄ q̄d̄ canit ecclia i festo ap̄stolorz. **A**stote fortes i bello z pugnate cū ariq̄ spēte zc. **D**e ei⁹ at fortitudine dicit Salomō **Pro. vl.** **M**erē forte q̄s iueniet: q̄. d. nullam ei filiez iuenire poterim⁹. **S**up̄ octauo celo iouis exaltari p̄meruit p̄p̄ virtutē rpanitē. Quia sic iupit̄ est i q̄litate tēperatissim⁹. ita d̄ni m̄r fuit modestissim⁹ z tēperatissim⁹ in suis sensibz. Seruauit nāq̄z modestiā nō solū i interioribz sensibz s̄ etiā i exterioribz. iūē illud **Phil. iij.** **M**odestia v̄ra nota sit oibz hoībz. **N**onū celū saturni ascēdit p̄ virtutē paup̄tatis. Quia sic saturn⁹ d̄r maliuol⁹ oibz istz inferioribz. sic ip̄a p̄ virtutē paup̄tatis hec oīa inferiora p̄tēpsit. **U**n̄ de mūdo ip̄a dicere potuit illd̄ **Judith. ix.** **C**ōtēnā illū z virtutē ei⁹. **D**ecimū celū stellaz ascēdit p̄ virtutē sue misericordie. Sic em̄ h̄ celū h̄z influentiā generalē ad hec inferiora. sic ip̄a post deū generalit̄ influuit tā iustis q̄ p̄ccōribz salutē remedia. **U**n̄ ps. inq̄t. **M**iscōdia d̄ni plena ē terra. **Q**ue q̄dē terra est illa de q̄ idē p̄ph̄a dixit

de ps. lxxxiij. **B**ndixisti domine terrā tuā. **U**ndecimū celū. s. cristallinū h̄go b̄ndicta itrouit p̄ virtutē p̄seuerantie. Sic em̄ pdicuz celū licz sit de aq̄s formatū: q̄ de sui natura s̄ fluxibiles. tñ (vt i p̄cedēti pte dixim⁹) n̄ fluxit s̄ solidū p̄manet. **I**ta b̄ndicta h̄go licz p̄creata sit de iudiciis q̄ erāt fluxibiles per p̄ccm. tñ ip̄a nūq̄ fluxit. s̄ p̄tinue i dei gr̄a stabil̄ z firmā p̄seuerauit z i oibz virtutibz solida p̄māsit. **U**n̄ de ea dicit p̄ illd̄ **Eccl. l.** **Q**uasi vas auri solidū ornatū oī lapide p̄cioso. **D**uodecimū celū. s. empyreū ascēdit virtutē sue gl̄ificationis. Sic em̄ h̄ celū ē maḡ gl̄iosuz oibz alijs cel. iūē illd̄ ps. lxxvj. **S**tiosa dicitur de te ciuitas dei. **I**ta b̄ndicta dei m̄r gl̄iosior ē oibz sc̄tis. z iō debuit i loco gl̄iosiori exaltari. z ibi sup̄ oēs br̄os collocari. **D**e q̄ gl̄ificatione pdixit de⁹ **Isa. lx. dices.** **D**omum maiestatis mee gl̄ificabo.

Pars quarta huius sermonis q̄ dicitur transgressionis.

Ascēdēs br̄a h̄go ad p̄paratuz sibi a filio habitaculū visitauit māstōes oīm br̄oz. vt q̄dā deuor⁹ p̄dicator cōtemplat. de q̄bz inq̄t saluator **Joh. xiiij.** **I**n domo patris mei māstōes multe sunt. **E**t p̄mo visitauit decimū chorū: in q̄ (vt inq̄t sanctus **Bonauē. in. ij. sen. di. ix.**) tunc pueri p̄ baptismū statim decedētes. z alij q̄ nō fuerūt tāti meriti vt mererēt puenire ad ordies angeloz. s̄ solū mō saluari s̄ merito passionis xpi. **I**sti autē b̄ti rogauerūt b̄ndictā h̄ginē: vt in eoz societate moraret. cui ip̄a r̄ndit. **Q**uasi balsamū nō mixtū odor me⁹. **Eccl. xxiiij. i.** ego fui i p̄mixta z intacta ab oī fetore p̄cc̄ti. **V**os autē oēs corrupti fuistis p̄cc̄to saltē originali. **E**t iō vobiscū nō remaneo s̄ tñ vos p̄tinue gl̄ie mee fulgoribz illustrabo. **U**isitauit q̄z h̄ginū ordinē. q̄ oēs genibz flexis obsecrarūt ea vt i eaz societate remaneret dicens. **A**u fuisti m̄grā n̄ra. d̄na n̄ra. z m̄r ac abbatissa n̄ra. ordinēq̄z n̄m instituisti. ordinasti tenuisti z p̄secrasti. **D**ecet at̄ magistrā morari cū discipul. d̄nam cū ancill. abbatissaz cū subditis. ac m̄rem cū filiibz suis. z eo maxie q̄ tu i te habuisti tres excellētias. s. puritatē in mēte. h̄ginitatē i carne. z claritatē in p̄uersione. de quibus dicit **Sap. iij.** **Q**z pulcra est casta generatio cum claritate. **N**os at̄ q̄ntum nobis possibile fuit tibi similes fuim⁹. **A**um ergo similitudo sit causa dilectiōis: cōiunctionis z associationis **Eccl. xiiij. z. viij. ethico.** **I**deo i nostro debet p̄sortio p̄manere. **R**espōdit autē b̄ndicta virgo. **A**mnes vos

Chorus puerorum

Chorus hginum

aliquo mō pdidistis puritatē vestrā saltē p
 pctm veniale. Quia de vob illud Proverb.
 xxiij. verificatū est. Septies i die cadit iu
 stus ⁊ resurgit. Et illud. ij. Re. viij. Nō est
 hō q̄ nō peccet. Ego aut̄ q̄si lyban⁹ nō ic̄sus
 euaporauit habitatores meā. Acti. xxiij. Pu
 ritas em̄ mea nullo vnq̄ vel mīmo peccato
 fuit incisa vel depauiata. Quapropter vo
 biscū remanere nō debeo. S; tñ faciā vos a
 filio meo coronare. Qui canit ecclia. In co
 rona ḡginū. Irē decorabo vos seq̄la filij mei
 cui itez canit. Qui pascis inter lilia seprus
 choreis ḡginū. Et rursum. Quocūq; pergis
 ḡgines sequunt̄ atq; laudib; post te canētes
 cursitāt. hymnosq; dulces psonāt. **U**isita
 uit insup p̄fessores ⁊ anachoritas. Qui dixit
 rūt ei **U**inā tibi placeret o dñā gloriosa ha
 bitare cū seruis tuis. q̄ deū corde: ore ⁊ opere
 p̄fessa fuisti. sicut ⁊ nos ad tui imitatioem cō
 fessi sum⁹. sicut ⁊ filiū archangli **R**apha
 elis dicētis **T**hob. xij. **C**ōfitemi ei. s. deo. q̄ a
 fecit vobiscū misericōdiaz. **O**pa em̄ dei reuelare
 ⁊ p̄fiteri honorificū est. **R**ndit beata virgo.
Cōfitebor dño nimis in ore meo ⁊ in medio
 multoz laudabo eū. ps. cvij. **V**erūtamē vo
 biscum nō pmanebo. q̄ sicut cedrus exaltata
 sum i lybano. Acti. xxiij. id est sic cedr⁹ lyba
 ni est alta sup oēs arbores. ita ego exaltari de
 beo sup omēs p̄fessores. vbi ppetuā de vobis
 memoriā ego ⁊ fili⁹ me⁹ corā p̄re eterno facie
 mus. **I**pse em̄ ait **M**at. x. **O**mnis q̄ p̄fitebit̄
 tur me corā hominib; p̄fitebor ⁊ ego euz co
 ram p̄re meo q̄ in cel̄ est. **P**ostea ḡo v̄sita
 uit martires q̄ ipam s̄l̄t̄ inuitauerūt ad secū
 pmanendū dicētes. **T**u i mūdo diuersis af
 flectionib; vexata fuisti. **U**n̄ **T**ren. ij. tibi d̄r
Magna est velut mare p̄ditio tua. **I**n hoc
 aut̄ dolore inexplicabili decorata fuisti p̄stan
 tia ineximabili. **N**os ḡo tui exēplo multas
 patienter tolerauim⁹ passiones. **U**nde de no
 bis canit ecclia. **O**ēs sancti q̄nta passi sunt
 tormenta ⁊c. **E**t ideo sicut tibi fuimus socij
 passionū: debem⁹ etiā esse p̄solationij. c. j. de
 sepul. **R**ndit aut̄ beata virgo. **V**os fuistis
 martyres. ego aut̄ pl⁹q; martyr p̄ passionem
 filij mei. **I**n q̄ meā ipsi⁹ aiā p̄trāsuit gladi
 us. vt mihi p̄dixerat sanct⁹ **S**ymeon **L**u. ij
Dn̄ em̄ lat⁹ filij mei lancea p̄forauit: anima
 eius in suo corpe nō erat. aiā ḡo mea in meo
 corpe erat: quā ipa lancea p̄forabat. **D**isseca
 baturq; caro mea vidēs carnē vnigeniti mei
 laniari. **D**isscabat aut̄ aiā mea vidēs aiā
 ei⁹ tā gratiter p̄ristari. **D**isscabat q; sp̄ri
 tus me⁹ vidēs diuinitatē ipsi⁹ tā ignomini

U
Chorus
co
fessorum

U
Chorus
martyri

ose tractari. **Q**uia ḡ anima est dignior cor
 porē. c. cum infirmitas. ⁊c. pe. ⁊ re. **E**t. c. sedu
 lo. xxxvij. dis. **I**deo martyriū aie (quod est
 digni⁹ martyrio corpis) meref̄ alri⁹ exaltari
Et p̄pter ḡ ego quasi palma exaltata sum in
 cades. Acti. xxiij. **P**er palmā aut̄ victoria i
 telligit̄. **S**ades ḡo iterptat̄ sc̄rā p̄ quam vos
 estis significati. q̄ estis sancti. i. sanguie tin
 cti. **L**icet aut̄ i vestro choro nō morabor. vos
 tñ miz i modū p̄solabor. **N**ā sicut me⁹ filius
 est rex vester: cui canit ecclia. **R**ex gl̄iose mar
 tyz. **I**ta ego ero vestra regina. **U**isitauit
 quoq; māstiones ap̄loz. in q̄b; licz apli tunc
 nō essent. tñ si ibi fuissent inuitata esset. **U**el
 si forte tūc aliquis eoz ibi erat. potuit eā suo
 nomine ⁊ alioz oium sic ad sibi manendū ex
 hortari. **D**e nobis o virgo intemerata dicat̄
 q̄ sumus sal terre. lux mūdi. lucerna ardens
 ⁊ ciuitas supra montē posita. **T**u aut̄ tanq;
 optimū sal terre ḡ plurimos a pcti putredie
 p̄seruasti. ⁊ insipidū mūdū p̄diuisti. ac tāq;
 fulgētissima lux mūdi ad dei cognitionē illu
 minasti. ⁊ mūdū tenebrosū illustrasti ac tāq;
 lucerna ardentissima ad dei amoz multos
 inflāstis. ⁊ mūdū frigidū charitatē igne
 accendisti. **E**t tanq; ciuitas supra montē po
 sita: viscera ⁊ sinū misericordie tue oib; ape
 ruisti. **S**um sis ḡ ap̄stolorū magistrā ⁊ guber
 natricē: debes in eoz collegio demorari. **R**espō
 dit brā ḡgo. **N**ō relinq̄ua vos orphanos s;
 p̄tinue videbo vos ⁊ gaudebit cor vestrum.
Ego em̄ suz tāq; plātatio rose i hiericho. **E**c
 cli. xxiij. **H**iericho nāq; iterptat̄ luna. et si
 gnificat eccliam. i. ap̄loz p̄gregariōem. qui
 ipam eccliam plātauerūt. **Q**uilibet at̄ vestz
 o apli fuit vna rosa p̄ aliquā sp̄alem gratiā
 qua redoluit. **E**go ḡo sui tāq; plātatio rose
 qz in me fuerūt vnūuersalit̄ oēs gr̄e q̄ in vob
 fuerunt singulares. **V**os ḡ estis rose coram
 deo redolentes. ego ḡo sum plantatio rose. q̄
 inter vos nō loci situatiōe ⁊ māstione s; p̄ gr̄
 as q̄s habetis familiariter maneo **N**am ma
 neo cū **P**etro p̄ diuinitatē ⁊ hūanitatē filij
 mei cognitōem. **Q**uia ip̄e dixit ei: vt habet̄
Mat. xvj. **T**u es xps filij dei viui. **A**u pau
 lo p̄ altā p̄templatiōem. q̄ ait **A**p̄he. ij. **N**ra
 aut̄ p̄terfatio i celis est. **L**ū **A**ndrea p̄ p̄cor
 dialem ad crucē deuotōz. q̄ cū deberet ⁊ ip̄e in
 cruce poni: saluauit deuote ipam crucē dicēs
Salue crux p̄ciōsa. q̄ i corpe xpi dedicata es.
 ⁊ ex mēbris eius tāq; margaritē ornata. **S**u
 scipe discipulum ei⁹ q̄ pepedit in te magister
 meus christus. **L**ū **J**acoby aut̄ sum p̄ vicioz
 curatores. **L**ū **J**ohāne p̄ ḡginitatis conser

U
Chorus
ap̄loz.

Sermo.II. De assumptione Marie

uatione. virgo em electa a dno: virgo in euu
pmasit: vt canit ecclia. **L**u Thoma p fortiu
operu aggressionē. Ipse em dixit alijs apo/
stolis Joh. xj. **S**amus et nos et moriamur cu
eo. **S**um Jacobo alpheti sum p singularē in
vtero sanctificationē. **S**u Philippo p specia
lē cū filio meo familiaritate. sicut p3 Joh. vj
et xj. c. **S**u Bartholomeo per feruentē ora
tionē. vñ (vt i ei legēda hñ) clamabāt demo
nes dicētes. **B**artholomee icēdūt nos orōes
tue. **S**u Mattheo p terrenorū despectionē
Su Simone p mandatorū dei prōptā execu
tionē. **E**t cū Thadeo p mūdiciā et puritatez
nam in hystoria ecclastica vocat corculus. i.
cordis cultor. **V**isitauit postmodū chorū
pphetaz: qui eā rogauerūt: vt secū manere
dignaret: dixerūtqz. **T**u habuisti spm pphē
ticum sicut et nos. qre ergo non erit etiā cōis
habitatio: **P**ares em cū paribz veteri puer/
bio facile cōgregant. vt inqt **T**herēt. **R**ū
dit brā virgo. **A**liqui ex vobis pphetauerūt
de pteritis: alij hō de pntibz occultis vl lon
ginqs. alij aut et cōiter oēs de futuris. **E**go at
pphetavi de pteritis: pntibz et futuris. **E**t sic
in syon firmata sum: et i ciuitate sanctificata silr
regeui: et i hierlm prās mea **E**ccī. xxiij. **S**yd
qpe speculatio iterprat: et significat visionē
ppheticā. in qua ego sup omēs eleuata sum.
Un etiā dicere possum illd qd in eodē. c. hñ
scz. et qst cyplius in monte syon. **P**er cyplius
nanqz (cui solia vt dñ plateari sunt medi
cinalia) significat spūs pphētie. **V**erba em
pphetaz fuerūt aiabz valde salutifera et me
dicinalia. **Q**uia igit regeui in me spūs mul
tiplex pphetarū: multiplici debeo sup oēs p/
phtas glia sublimari. **D**e me em verificatū
est illud. ij. **P**e. j. **D**abetis firmiorē pphēti
cū sermonē. et illud **E**ccī. xlvj. **E**xaltauit vo
cem illi in pphētia. **N**ō tamē vos desolatos
relinquā. **F**ili em me vult reddere mercedē
fuis iuis pphetis. **A**poē. xj. **U**n nūc totalit
cōplebit desiderū vñm. de q scptū est **Mat.**
xij. et Lu. x. **M**ulti pphete voluerūt videre
scz dñm ihm i carne: et nō viderūt. **N**ā nō so
lū cū nūc videret regē vñm gliosum: scz etiā me
reginā vestrā in eternū videre poteritis sup
oia sydera incōparabilē renitente. **V**isita
uit postremo chorū patriarchaz: q ei dixerūt
Tu es filia nra: tu es os et caro nra: tu fuisti
bacul et virga senectutis nostre. ergo tanqz
filia debes ptes tuos tua pntia honorare: tā
qz caro nra debes tua pntia nos fouere: tanqz
virga nostra debes tua pntia nobis pfolatioz
impēdere. **D**avid aut q appellat patriarcha

Act. ij. subiunxit dicēs. **S**ac vt adimpleat p
phētia: quā ego progenitor tuus posui psal.
xij. dicēs. **V**irga tua et bacul tuus ipsa me
consolata sunt. **R**espondit autē beata virgo
Ego qst oliua speciosa i campis: **E**ccī. xxiij
Solus em deus dicit esse ipa oliua: per quā
figurat misericōdia. qz ipe deus est ipa misericōz
dia. **V**os hō habuistis oleū misericōrdie: cui
opibz dediti fuistis. **E**go autē fui sicut oliua
quia miseri est mihi quasi cōuersum iu na
turam. **S**um etiā quasi oliua speciosa et for
mosa atqz pulcherrima i ramis: folijs et fru
ctu. qz misericōrdia habuit in corde exhibēdo
maternē compassiōis affectū: et in ore p salu
te mūdi apud deū aduocādo et intercedēdo
ac in opere pferēdo misericōrdiōis auxiliū vñ/
uersaliter omnibus et vbiqz: et in omni necessi
tate: atqz omnibz temporibus. **I**tem vos sal
uandoz numerū carnaliter auxiliistis ex filio
rum vestroz ppagatiōe. **E**go aut quasi vitis
fructificauit suauitate odoris: **E**ccī. xxiij. **I**
lum em fructū ptuli sine quo nullus potest sal
uari: et qui orbē vniuersum saluati odorē re
pleuit. **U**n dicit et possum illud qd in pteal
legato. c. stines. f. **E**go quasi theebintus ex
pandi ramos meos. **V**estre em generatiōes
et vestre nuptie repleuerūt terrā. mea aut vir
ginitas repleuit paradysum. c. nuptie. xxij. q.
j. et ideo debeo i altiori loco sublimari: et ma
ioris ac dignioris fructus mercedē excellētiōz
et copiosiorē reportare. **N**ō em de me dictū
fuit illud **I**hobie. vj. **I**n copulatiōe sancto
rum patriarchaz admitteris. **S**z in psona
mea pnūciavit sapiēs **E**ccī. xxiij. dicēs. **I**n
habitatiōe sancta corā ipō mīstrauit. **N**ō ta
men vos desero patres neqz derelinq: lz ma
iora mihi cōferant i celesti regno pnia. **E**go
em oibus sine inuidia cōmunico. **Sap. vij.**
Un de vobis dicit. j. ad **A**hoz. x. **P**atres no
stri omēs sub nube fuerūt. et illud **Matthēi**
xvij. etiā de nobis dici potest. **E**cce nubes lu
cida obumbravit eos. **E**go nāqz sicut nubes
roris in die messis: **Maie. xvij.** cōmunicabo
vobis cōsolatiōes meas: et obumbrabo vos
radijs glorie mee. **I**ta q verificabit de vobis
illud **E**xo. xij. **N**on defuit eis columna nu
bis p diē. q erit ppetuū. et illud **E**xodi. xxiij.
Operuit nubes montē. et illud eius dē lib. xl.
et **Numeri. xvj.** **O**peruit nubes tabernacu
lum. i. chorū patriarchaz. et illud **E**xodi. xvj.
Gloria dñi apparuit in nube. **N**ūc g ascen
dente me supra vos verificabit illud. **Nume**
ri. x. **E**leuata ē nubes de tabernaculo. **P**ol
sum quoz deuote meditari q ipa benignis

P
Chorus
pphar

P
Chorus
patriar
charum.

fima virgo visitavit omnes beatorum spirituum ordines: eosque transcedit: et ab eis ut ibi moraretur invitata fuerit. De quibus angelicis ordinibus inquit Rabanus in li. de mysterio crucis. **N**ovae sunt ordines angelorum: ut scripture sancte nobis commendant auctoritas. hoc est: angeli archangeli: principatus: potestates: virtutes: dominationes: throni: cherubim et seraphim. **U**tergo primum ordinem angelorum ingressa fuisset dixerunt ei. **T**u nosti o virgo benedicta quod officium angelicum est custodire hominem: iuxta illud ps. xc. Angelis suis deus mandavit de te ut custodiant te in omnibus viis tuis. Sicut enim tyroni cuncti ad bellum de bono pudent magistro: qui sciat omnia ad bellum necessaria illi ostendere: videlicet qua ex parte hostem aggredi debet: et tunc quod cavere. Sic misericors deus humanam fragilitatem cognoscens esse inexpertam et septam ad bellandum et resistendum fraudulento hosti infernali: ne in aliquo ab ipso sathana decipiat: et per fraudulentiam vincat: dedit unicuique hominum vnum ex nobis angelis suis fidelibus tanquam magistrum experientem scientem omnia necessaria per humana salute. sicut dicitur theologi i. q. di. xj. **I**te sicut ambulanti per viam non tunc sed periculis plena dantur custodes et ductores. ita cuilibet homini quod dicitur viator deputat vnum ex nobis: ne fallat ab illis malignis ac superbis spiritibus. de quibus inquit ps. **I**n via qua ambulabam absconderunt superbi laqueum mihi. **U**tergo et Aristoteles in lib. de secretis secretorum ad Alexandrum ait. **N**e quis quod teste Hermogene egregio doctore duo sunt spiritus qui te custodiunt: quorum unus stat ad dexteram et alius ad sinistram custodientes et scientes opera tua: et referentes factori tuo quicquid feceris. hoc solum in veritate debet o Alexander teretrahere ab omni inhonesto opere. hec ille. **P**er quos angelos intelligit vnum ex nobis qui stat ad dexteram: et alium angelum sathane qui stat ad sinistram. **U**el quod erat placet duos habebat bonos angelos custodes: secundum quosdam. **N**os ergo angeli dei custodimus hominem multipliciter. scilicet remouendo ab eo peccatum peritum increpando cum ut ab eo recedat. **U**tergo habet iudic. ij. cum angelus increpasset filios israel: ipsi eleuauerunt vocem cum fletu. **I**te eripiendo a peccato presentem: ut patet in educatione Noe et vxoris eius de sodomis. i. de peccati consuetudine Sen. xix. **I**te impediendo peccatum futurum: ut patet Numeri. xxi. de Balaam: qui ad maledicendum populo israel pergit ab angelo impeditus est. **U**tergo Bern. inquit Quoties grauissima cernit surgere temptatio et tribulatio vehemens imminere: inuoca angelum custodem tuum: directorem tuum: adiutorem tuum in omnibus

**Officiū
angelorum**

**Qualiter
angeli custodiunt
hominem**

bus oportunitatibus tuis. **I**ntertribulatio enim non dormitat: sed quousque ad tempus dissimulat. **N**os quoque bona dei protegemus hominem: et in bono gradum studemus illum profuare multipliciter. scilicet impedimentum ad bonum remouendo. **U**tergo Exo. xij. angelus percussit primogenita egypti: ut propter hunc Pharaonem dimitteret populum dei sacrificare in deserto et non suffocaret eum sicut prius faciebat. **I**tem a perigrina excitando. **U**tergo Zacharias inquit sui li. c. iij. Angelus domini excitauit me quasi hominem qui excitat a somno. **I**te in via perniciter ducendo et reducendo. vnum ut patet Thob. v. angelus domini Thobiam duxit in itinere suo: et etiam reduxit incolumem. **N**os etiam iustificationem hominis percuramus multipliciter. **P**rimo mouendo ad contritionem. quod in figura patet Thob. xj. vbi ad documentum angeli de felice (per quod intelligit spiritum) iuncti sunt oculi. scilicet cordis Thobie ceci. **S**ecundo purgando labia ad confessionem. vnum Isa. vi. labia stante purgantur calculo ignito. **T**ertio gaudendo ad satisfactionem iuxta illud Lu. xv. **S**audium est angelis dei super vno peccatore penitentem agere. **N**os etiam defendimus hominem multipliciter. **P**rimo peccatum demeritis refrigerando. vnum Thob. viij. angelus reliquit demeritum in deserto superiori. et Apoc. xx. Angelus litigauit demeritum: et misit eum in abyssum. **S**ecundo concupiscentiam ipsius hominis debilitando. vnum Sen. 32. angelus tenuit nervum femoris iacob et emarcuit. **T**ertio memoriam passionis christi humanis meritis impedendo. **U**tergo angelo dicitur fuit Ezech. ix. **S**ignificauit super fratres viros gemeritum et volentium. **D**efendimus in super hominem ab inimicis. **U**tergo Apoc. vij. dixit angelus. **N**olite nocere terre et mari neque arboribus. **T**erra ei se pueri nominis terra nati. mare est adolescentes et iuuenes velut mare feruidi et instabiles per concupiscentias. **A**rbores sunt senes in vita plagarum. **D**e quibus omnibus inquit ps. **I**mmittit angelus domini in circuitu timetium eum et eripiet eos. **N**os quoque consolamur hominem primo verbis. vnum Zach. inquit sui li. c. j. Angelus loquebatur in me verba consolatoria et bona. **S**ecundo corroborando et fortificando. **U**tergo Thob. v. inquit angelus. **F**orti animo esto etc. et Dan. x. dixit angelus Danieli: qui corruerat in terra. **N**oli timere: pax tibi: confortare et esto robustus. **T**ertio spe dando. vnum suo angelo per quilibet homo dicere illud Hier. xvij. **S**pes mea tu in die afflictionis. **Q**uarto refrigerando. vnum Dan. iij. dicitur quod angelus domini descendit cum tribus pueris in fornacem: et excussit flammam ignis de fornace: et fecit medium fornacis quasi ventum rotam flammam. et non tetigit eos omni ignis: neque contristauit: nec quicquid molestie intulit eis. **N**os etiam o gloriosa domina adsumus hominem ad presentiam eius: vota in conspectu altissimi. **U**ter

**Angeli
curant in
iustificationem
hominis**

**Angeli
consolant
hominem**

Bermo. II. De assumptione Marie

Angeli
hoim vo
capitac

Ber. inqt sup **San.** Discurret angelus medi-
 unt dilectum et dilectam vota offerens et referens do-
 na etc. **Itē** presentam orōes hoīs corā deo. vñ
Iob. xij. dixit angelus. **Qñ** orabas cū lachry-
 mis ego obruli orōez tuā dño. **Allegam** istu-
 p corā deo p ipō hoīe. vñ **Job.** xxxij. dicit. **Si**
 fuerit p eo angelus loquēs miserabit eus. et **Za-**
cha. j. rñdit angelus dño dī. **Dñe** exercituum
 vsqz tu nō miseraberis hierlm et vrbū iuda q/
 bus irat es. **Itē** annūciām ei sniam et volūta-
 tē dei. vñ **Dan.** ix. dixit angelus **Danieli.** **Ego**
 veni vt nūciāre tibi: qz vir desiderioz tu es.
Reuelam qz hoī saluatoz aie sue. vñ angelus
 dixit **Isa.** lv. **In** leticia egrediemini: et in pace
 deducemini etc. **Itē** hoīez pseruam. vñ **Judith**
 xij. dixit ipa iudith. **Vinit** dñs: qz custodi-
 uit me angelus etc. et hinc eunt et ibi cōmoran-
 tē et inde reuertentē. et **Ben.** xxxij. **Cū** **Jacob**
 valde timeret **Isa.** angelos sibi obuios ha-
 buit ipm adiuuare patos. vñ ait. **Castra** dei
 sunt hec. **Itē** nos pparam hoī viā: q ducit
 ad vitā. vñ **Malach.** iij. inqt deus. **Ecce** ego
 mitto angelū meū q pparabit viā an facie tuā.
Ipō qz hoīem p viā pparatā in celū deducim
 vñ **Exo.** xxiij. dixit deus. **Ecce** ego mitto ange-
 lū meū q custodiat te i via et iducat i terrā qz
 pmisi pātibus tuis. et **Luce.** xvj. dicit. **Factū** est vt
 moreret **Aazar:** et portaret ab angelis i sinu
 abrae. **Que** oīa cū tu o bñdicta sgo exhibe-
 as hoī: debet in hoc angelico collegio remane-
 re: q nostro fungens officio. **Rñdit** brā virgo
Officiū vñm est regularit circa singulares p-
 sonas. nā vñ angelus vñū hoīem custodit: et
 aliū angelū custodientē hz vir: et aliū mulier
Un sup illud **Mat.** xvij. **Angeli** eoz semp
 vidēt facie patris. de glo. **Hiero.** **Magna** est
 dignitas aīaz: vt habeat vnaqz ab exordio
 sue creatōis angelū ad sui custodiā deputa-
 tū. **Ego** sō nō tm vñū virū vel mulierē: sed
 oēs mūdi hoīes custodio: ptego et conseruo.
Un **Bern.** inqt. **Maria** oīb sinū misericor-
 die sue aperit: vt de plenitudine eius capiat vñ-
 uersi etc. **Qua** ppsum figurata p gallinā: q
 pullos suos custodit sub alis suis: vt dicitur
Mat. xxij. **Qz** g officiū vñm sup g dicit: idō
 sup vos deo eleuari. **Tūc** aut oēs angeli de-
 carauerūt ei illō ps. xliij. **Specie** tua et pul-
 critudie tua: itēde pspe pcedē et reg. **Ascen-**
dit g ad sedz ordinē spiritūū beatoz: q silt eā
 iuitauerūt dicētes. **Nim** officiū est custodi-
 re multitudinē gēnū et ciuitatē vel puincia.
 vñ **Isa.** lxiij. dixit dñs. **Super** muros tuos
 hīlz pstitui custodes. vbi glo. inqt. i. archā-
 gelos. **Rñdit** brā sgo. **Ego** nō tm vñā ciui-

Officiū
archāge-
lorum

tatē seu gēnē vñ puincia custodio: s; vñ uersū
 orbē et oēs puicias: ciuitates et gētes. vñ **Ber.**
 inqt de me. **Ipā** pclara stella suis radijs totū
 illuminat mūdū etc. **Et** iō sup archāgelos de-
 beo sublimari. **Tūc** illi decarauerūt ei. **Felix**
 nanqz es sacra sgo maria et oī laude dignissi-
 ma. et iō sup nos ascēde: qz maiori gloria di-
 gna es. **Quā** igit ascēdit differt ad ordinē pnci-
 patū: ab eis qz inuitata fuit vt ibi moraret:
 qz sic ipa facit: officiū eoz est custodire pnci-
 pes et posse regnis. vñ appellant pncipat eoz
 q pncipib pñt: vñ qz eos custodiāt. **Rñdit**
 aut brā sgo. **Ego** nō solū pncipib terrenis
 pñt: s; etiā pncipi celesti: et de eo curā et custo-
 diā habuit: q (vt dicit **Apoc.** ix.) est rex regum et
 dñs dñantū. **Itē** in oī pplo et i oī gēte pma-
 tū tenui **Eccl.** xxiij. **Et** iō officiū vñm excessi-
 et alti mereoz eleuari. **Tūc** pncipat ei cecine-
 rūt. **Speciosa** facta es et suavis i delicijs tuis
 scā dei genitrix. **Et** iō ascēde sup: qz nostrā
 excēdit pulcritudinē. **Peruenit** g ad ordi-
 nē prātū: a qb etiā inuitata fuit vt cū eis pma-
 neret: qz officiū eoz ē arcere potētā demonū
 vñ **Isi.** in li. ethy. ait. **Prātes** sunt q adūsis
 prātibus pncipat: et sua prāte refrenāt neqciā
 spiritūū malignoz: ne pl qz pmittunt a deo
 exercere audeāt neqciā suā: vel hūanis sensu-
 bus inherere. **Ipā** aut **San.** vj. appellat ter-
 ribilis vt castror acies ordinata. **Rñdit** brā
 sgo. **Ego** nō solū demonib i aere habitanti-
 bus vñ i fra dominor: s; etiā i oēs ifernales
 demōes impiū prātis mee exerceo. **Un** dice-
 re possum illō **Eccl.** xxiij. **Dium** sblimū et
 excēlsoz colla ppria sruite calcāuit: et pfundū
 inferni penetrant. **Et** hoīes a mea demōib
 liberari dicere mihi pñt illō **Judith.** xij. **Se-**
nedit de q p te ad nihilum redēgit imicos
 nros. **Tūc** prātes dixerūt ei. **Scriptū** est.
His aīa prātibus sublimiozibus subdita sit: ad
Rom. xij. xj. q. j. c. magnū. et xxiij. q. v. c. p/
 dest. et q. vij. in pn. et de cens. c. oīs aīa. et iō
 tibi subiecti erim. qz propter ascēde sup nraz
 regionē: quia maiore nobis habes prātem.
Ascendit g choz sruitū: a quib silt ad secū
 manēdū fuit inuitata. qz ipa multa fecit et cō-
 tinne facit miracula. quod prinet ad officiū
 virtutū. vñ **Bern.** in li. de pnsideratione ait.
Virtutes sunt quarū motu vel opere signa
 et pdigta fiunt. **Sed** beata sgo rñdit eis di.
Ego officiū istō excellētō oīb vobis habui
Qz nunqz de fecit ad alicū vestz instātiā
 illud stupendissimū miraculū qd ad instāti-
 am meā fecit. i. q vna creatura respectu eius/
 dē esset mater et filia: et q in partu et post par-

Officiū
principa-
tum

Officiū
prātum.

Officiū
virtutū

tū remaneret virgo incorrupta: et q̄ creatorē
generaret creatura: et q̄ minor cōtineret in se
maiorē. qđ fuit oīm nouitatū nouissimū: iux̄
illd̄ **Ps. xxxj.** Nouū faciet dñs sup terrā
femina circūdabit virū. Quia ergo in vtero
meo de⁹ fecit miraculū miraculorū. in cui⁹ cō
paratiōe miracula vestra sunt mīma: iō ma
iori debeo collocari in glia. Tūc p̄tutes oīs
dixerūt ei. **Scit oīs popul⁹** mlierē te esse vir
tutis **Ruth. iij.** et q̄ i manu tua vir⁹ et potē
tia. **Paral. xxiij.** Te igit̄ laudat oīs v̄tus ce
loꝝ. et tibi est glia in secula seculorū amen. **ij.**
Paral. vi. **Ascēdit** ḡ ad ordinē dñationū:
a quib⁹ etiā inuitata fuit vt cū eis maneret.
quia officū ipoz est (vt ait **Is. viij.** ethymo.
alijs inferiorib⁹ angelis p̄sidere: et eis p̄cipe:
ac eos mittere. vñ **Zach. ij.** d̄: q̄ vn⁹ angelus
p̄cepit alteri dicēs. Surre cito ad p̄nez istū:
zē. De quo br̄s **Greg. inq̄t.** Quādiū mū
dus durat: angeli angelis et demōes demōni
bus p̄sunt. **Ipa** s̄o b̄ndicta ḡgo mittit ange
los v̄bicūq̄ sibi placet: et eis p̄est et dominat̄.
Rūdit aut̄ gl̄iosa dei mater. **Vos** solū mit
titis inferiores angelos et eis p̄est: ego aut̄ mit
to oēs et oib⁹ p̄sum. qz oīm sum dñā et regina
angeloz. et ideo dixit mihi de⁹ illud **Deut. xv**
Tu dñaberis dñatiōib⁹ plurimis. Tūc di
xerūt ei dñationes. **Tua** est gloria: tu dñā
beris oīm. **Paral. xxiij.** et regnū tñū oīm⁹
dominabit̄. **Ps. cij.** Tu igit̄ collocari debes
cum filio tuo sup omnē p̄ncipatū et potestare
et virtutē et dñationē: **Sph. ij.** **Ascēdit** igit̄
ḡgo br̄ssima choꝝ thronoz: q̄ inuitauerunt
eā dicētes. **Nostrā** debes tua p̄ntia illustrare
societate: q̄ simile nobis habes dignitatē. de
nobis em̄ inq̄t **Is. i.** vij. li. ethy. **Throni** sunt
agmina angeloz: q̄ sedes eloquio latino di
cunt̄ sic vocari: qz et illis cōditoz p̄sident: et sua
iudicia p̄ eos disponit: iuxta illd̄ **ps. ix.** **Se**
des sup thronū q̄ iudicas iusticiā. et ibidem.
Parauit in iudicio thronū suū. **De** te s̄o di
xit de⁹ **ps. lxxxvij.** **Thron⁹** ei⁹ sicut sol i cōspe
ctu meo. **Rūdit** aut̄ ḡgo b̄ndicta. **Doc** offi
ciū valde excellēt⁹ in me fuit: in qua de⁹ s̄bli
mi⁹ req̄euit et sedit qz in vobis. qz i vobis so
lūmō spūaliter req̄euit: et in me nouē mensi
bus spūaliter et corp̄aliter resedit. **Un̄** dicere pos
sum illd̄ **Eccl. xxiij.** **Qui** creauit me req̄euit
in tabernaculo meo. **Et** iō etiā dicā illud qđ
ibidē habet. **Ego** in altissimis habito. i. ha
bitare volo: et thron⁹ me⁹ i colūna nub. i. iux̄
nubē hūanitatis filij mei: q̄ sole regit̄ diuitatis.
Et tūc mihi dici poterit illud. **Regū. vij.**
Thron⁹ tu⁹ erit firm⁹ i p̄petuū. et **Prōu. xxxij.**

Officiū
dñatio
num

Officiū
thronoz

Thron⁹ ei⁹ in eternū firmabit̄. **Ego** qz sum
thron⁹ dei m̄lto excellēior qz vos: qz p̄ me thron⁹
nū grē et misericōdie ei⁹. **Deb. iij.** iudicat de⁹ po
pulos i eq̄rate. **ps. xcviij.** **De** me etiā itelligit̄
illd̄ **Isa. xxvij.** **Spūs** iudiciū sedet sup thro
nū. Tūc dixerūt throni. **Aluēt** thron⁹ **Da**
uid sup **Isrl. ij.** **Re. iij.** ponat̄qz thron⁹ m̄ris
reg⁹ ad dexterā ei⁹. **ij.** **Re. ij.** **Ad** choꝝ aut̄
cherubicū cū puenissz inuitata fuit: vt ipa q̄
sapsēssima extitit sup omēs hoies cū eis p̄
maneret: i q̄b⁹ singlarī mūere ēscia dei. vt in
q̄t **Gre. sup Mar. xpp̄s** cherubin plenitu
do scie interpretat̄. **Rūdit** br̄s ḡgo. **In** me ē ma
ior scie plenitudo qz i vobis. vñ **Ber. x.** me
ait. **Profundissima** diuine sapie penetravit
abyssum. et iō optet verificari illud **ps. xvij.**
Ascēdit sup cherubin et volauit. **De** teo ei⁹ so
ciari filio meo. cui d̄: **ps. lxxxij.** et **xxxij.** **Isaie**
xxxvij. **Qui** sedes sup cherubin. Tūc dixerūt
oēs cherubin vidētes gl̄iosam ḡginē sup se
eleuari. glia dñi dei assūpta ē te cherub. **Eze.**
ix. **Ascēdit** ḡ ḡgo b̄ndicta ad choꝝ seraphi
cū. i q̄ etiā ad manendū fuit inuitata. nā ille
q̄ erat p̄mus in illo ordīe allegauit excellētiā
suā: quā ponit **Isid. vij.** ethy: et dixit. **ḡgo**
br̄ssima tu nosti qz nos seraphin. i. ardentes
appellamur: eo qz iter nos et teū nulli alij inē
sunt: et iō quāto ei vicini⁹ collocamur: tanto
mag⁹ claritate diuini luis inflāmamur: et tā
to maiori claritate illustramur quāto ardētio
ri motu dilectiōis intīme inflāmamur. **Un̄**
nostz p̄p̄riū officū est ardere charitate et di
lectiōe. **Tu** s̄o sup oēs hoies charitate dei et
p̄ximū exarsisti. seruās illd̄ qđ de te i figurā
dictū fuit a deo **Exod. xxvij.** **Ardeat** lucerna
sp̄ in tabernaculo. et illud **Leuit. vi.** **Ignis** i
altari meo sp̄ ardebit. mane ḡ in ordine isto i
q̄ sunt p̄fectōes oīm inferior̄ ordīnū: vt inq̄t
Diony. in li. de āgelica hierar. **Qz** tu i te ha
buisti oēs br̄oz sp̄rituū p̄p̄tates. **Angel⁹** ei
int̄erptat̄ missus: vt ait **Is. vij.** ethy. **Omēs**
nāqz angeli sunt admīstratorū spūs missi p̄
pter eos q̄ hereditatē capiūt salutis: **Deb. ij.**
Un̄ Bern. ait deo. **Dñe** qđ est hō qz inotui
sti ei: aut fili⁹ hoīs quia reputas eū. **Deniqz**
mittis ei vnigenitū tuū: imittis sp̄m tuū: p̄
mittis vultū tuū. et ne qđ vacet in celestibus
ab ope sollicitudis: illos etiā br̄os spūs p̄p̄
nos mittis in ministeriū nostrū. **hec ille.** **An**
geli em̄ inferior̄ ordīs mittūt ad singulariū
psonaz defensionē et releuationē. qđ paruit
ij. **Reg. xij.** vbi angelus portauit **Helye** s̄b
cinericiū panē et vas aque. qui comedit et bi
bit: et ambulauit i fortitudie tibi illi⁹ vsqz ad

Officiū
cherubi

Officiū
seraphi

Bermo. II. De assumptiōe Marie

mōtē dei. Archāgeli sō mittunt ad singulo-
rū rectoz eruditionē: 7 ad secretoz maioz re-
uelatiōz. vñ **Sabriel** vt archāgel⁹ **Zachariā**
pōtifficē docuit. 7 natiuitatē xpī tibi o hōgo sa-
cratiffima nūciauit: **Lu. j.** Principes mittū-
tur ad pncipiū instructionē: vt patz **Dan. x.**
vbi ponunt tres pncipes: **Perfarum: Sre-**
corū: 7 Medozū. quos omnes angelus dñi
instruit. Potestates mittunt ad demonuz
7 tēptationū repressiōē. quod patuit **Ero.**
xij. vbi angel⁹ iterposuit se int̄ egyptios pfe-
quētes filios isrl. acerceritū pharaōis: 7 ip-
sos filios isrl. Virtutes mittunt ad miracu-
loz opatoz. qd patuit **Ihob. xj.** de angelo q
Ihobia illuinauit: 7 filiū ei⁹ a deglutitiōe piscis
eripuit. Dñatōes mittunt ad sensuū s̄b dñio
rōis s̄bingatōz. qd patuit i figurā **Sen. xvj**
vbi āgel⁹ dixit **Agar** acillevt ad dñaz suā re-
diret 7 se ei s̄biceret. **Throni** mittunt ad iudī-
cij iformationē. hñt ei iformare iudices vt le-
gē itelligāt 7 obfuer. vñ **Act. vij. dz.** **Accepi-**
stis legē i dispositiōe āgeloz. **Aherubi** mittū-
tur ad sciaz eruditōz. qd patuit **Apo. x.** de
āgelo q hēbat libz i manu. 7 eius. li. xvij. de
āgelo a cui⁹ claritate terra illuina est. **Nos**
sō seraphi mittimur ad cordiū iflāmatioez
qd patuit. **iiij. Re. ij.** i angel⁹ q i curru igneo
7 cōs igneis appuerūt. **Hec** aut oia bñficia
tu exhibes hūano generi. q fieri debes habi-
tatrix nri tabernaculi. **Tūc** oēs seraphi cepēt
eā rogare dicen. **O** scā dei mī 7 oim: o sacra
hōgo hōginū: o sciffima mediatrix dei 7 hōim
o dñā 7 regina celoz: o ipatrix exercitū cun-
ctoz angeloz: decet te ardore 7 incēdiō chari-
tat⁹ feruētiffimā i supmo isto ordie nro nobis
cū residere: vt tuo felici cōfortiō pfruamur.
Rūdit aut bñdicta hōgo. **Valde** mihi cōpla-
ceo 7 sūme pgratulor de vīo diuino ardore.
sed tñ decet me alī⁹ ascēdere: qz vos supauī
i amore. **Si** em⁹ de⁹ ab hoib⁹ ē amād⁹ multo
mag⁹ ab illa cui⁹ ē fili⁹. **Nō** aut ē mirū si ego
mī dei pl⁹ diligā filiū meū qz alij eius s̄bditi:
tu iusmodi estis vos o seraphin 7 oēs alij an-
geli. **Ego** em⁹ sum mater pulchre dilectionis
Eccl. xxij. **P**reterea optet impleri sc̄pturā.
Sen. ij. vbi de⁹ ait. **Nō** est bonū hōiem esse
solū: faciam⁹ ei adiutorū simile sibi. **Sum** er-
go omnes sancti 7 sancte dei associati sint vo-
biscū 7 alijs ordinib⁹ inferiorib⁹: 7 omēs alij
in postez gloriificādi simili modo debeāt vo-
bis associari: ita q null⁹ beatus solitari⁹ erit:
sed hoies angelis erūt societate iūcti. sicut
p̄dictū fuit **Deus. xxij.** vbi dicit de deo. **Cō-**
stituit terminos populoz iuxta numerū fili-

ozū. i. angeloz. **Fili⁹** tñ me⁹ de⁹ 7 hō sup oēs
āgelicos ordies merito eleuat⁹ nō hz ibi soci-
etatē sibi q ad hūanitatē. **Et** idō sicut ego in
mūdo fui ei sociā i tribulatiōib⁹: ita etiā ei de-
beo associari in solatiōibus. **Sicut** ille ibi
ascēdit vt p̄tinue appareat vultui dei p hoib⁹
Heb. ix. ita ego debeo ibi ascēdere vt appareā
vultui ipi⁹ filij p̄ctozibus. 7 sic humanū ge-
nus habeat semp añ faciē dei adiutorū simi-
le xpō ad pcurandā suā salutē. vñ scā mater
ecclia in orōe secreta vigiliē mee assumptōis
orat deū di. **Munera** nra dñe apd clemētiā
tuā dei genitricis cōmedet orō: quā de h̄ sc̄to
trāstulisti: vt p̄ctis nris apud te fiducialit̄
itercedat. **Ascēdā** igit sup vos ad patrē meū
7 patrē vīm 7 deū meū 7 deū vestrū. **Ipe** enī
me vocat di. **Veni** dilecta mī mea: veni cha-
rissima genitrix mea 7 ponā ite thronū meū
Ascēdēte aut illa: dixerunt qdā angeli obstu-
pescētes de imēstrate glie ei⁹. **Que** ē ista q ascē-
dit de dexto delicijs affluēs innixa sup dilectū
suū? **San. vij.** **Quib⁹** rūderit alij angeli. **Ita**
ē speciosa in filiā h̄iclm. **Merito** aut briffi-
ma hōgo maria oēs angeloz ordies trāscēdit
q oēs eoz pfectiōes excellētiori mō possedit.
Cū **Alber.** sup **Miffus** est. c. cxciij. conclu-
dēs inqt. **Pater** q̄ glif briffima hōgo oēs p̄pe-
tates angeloz hñs sup oēs angelos 7 oēs hie-
rarchias est exaltata: ita q singuloz 7 oim p-
rietates 7 dona ipa sola vniūsalit̄ 7 singula-
riter in sūmo possidet vniūsa.

Pars quinta huius sermonis que dicitur obuiatiōis.

Scriptū ē. **Re. ij. q Salomon**
surrexit i occursum **Bersabee** ma-
tris sue 7 adorauit eā: 7 sedit sup
thronū suū. positusqz ē thron⁹ ma-
tris regis: que sedet ad dexterā ei⁹. **Or** autē
oia in figurā p̄tingebant illis. **j. ad Ahoz. x.**
Hec obuiatiō **Salomonis** figurauit obui-
atiōē xpī: qñ in occursum iuit cū curia celesti-
matri sue i celū ascēdēti. **Quis** aut excogita-
re sufficiat supne patrie iocūditatē atqz solen-
nitatē: qñ surrexit rex gl'iosus xp̄us festiu⁹ 7
let⁹: 7 regali decore laureat⁹: totāqz beatoz ci-
uitatē cōmouit: vt oēs celi ciues occurrerent
secū matri sue. **Solenitas** gl'iosa: o iubilus
inexplicabilis: o festiuitas ineffabilis: cū sur-
rexit rex **Salomon. i. xp̄us**: in occursum ma-
tris sue. ecce qz mirifica obuiatiō. 7 adorauit
eā: ecce qz stupēda veneratiō. positusqz ē thro-
nus mris reg⁹: ecce qz altiffima sublimatiō. se-
ditqz ad dexterā ei⁹: ecce qz imediatiffima cō-
iūctiō. **Nō** tñ autē domin⁹ **Iesus** hō laurea

Quo curia celestis marie in assumptiōe obuiavit

nis corpore glorificato occurrit sue bñdicte
matri cū toto angelorū exercitu: oimq; scroz
comitūa. s; etiā ipse rex etern⁹ de⁹ trin⁹ z vn⁹
potest dici huic sacratissime gigni triūpha-
liter obuiasse: nō motu locali s; cōplacētia fa-
uorabili z glificatōis influētia pncipali. pri-
mo em̄ p̄ p quādā approbatioz occurrit brē
gigni: z amplexat⁹ est sponsam castissime di-
lectiōis: singularissime fecūdatiōis: z sollici-
tissime educatiōis. Que singulari mūdicia
gignitar: z āpli⁹ pfudissima abyssō humili-
tat: placuit sibi altissimo p̄i. cui z filiū suū
vnigenitū dedit: quē ipsa de suis castissimis
viscerib⁹ cōcepit z pepit: z diligentissime enu-
triuir. Hāc ḡ sponsā corā tora celesti curia ef-
nus p̄i recognuit matrē vnigenitū sui z regnū
sui p̄sore. z dixit illud **Isa. xl.** Domū maie-
statis mee glificabo. Sicq; bñdicta ḡgo q̄si
altera **Hester** de triclinio seiaz. i. de ecclia mi-
litate adducta est p̄ totā militiā celestis curie
ad cubiculū supni regis. cui p̄ dulces āplex⁹
dixit cū ps. **Tenuisti** manū dexterā meā: z in
volūtate tua deduxisti me: cū glia suscepisti
me. Et tūc donauit illi de⁹ fontalē fecūditatē
ad generādū spūalit̄ oēs electos: z etiā ad le-
tificādos ipos angelos i aliq; gustu z gradu
z experiētia diuioz. vt inq̄t. **f. Bernardin⁹** i
ser. assump. q̄ incipit. **Surge** dñe in requiē
tuā. **Ip̄a** igit̄ ḡgo ex h̄ accepit a p̄e rōem p̄-
nitat: z sblimitat: regal acipial/ sup oēs crea-
tā naturā. **Secūdo** occurrit ei ipse fili⁹ i glia
sue maiestatis oib⁹ manifestās hanc eē verissi-
mā genitricē suā: q̄ ipm̄ cepit pepit z nutri-
uit atq; ei i assūpta natura fidelit̄ fuiuūt. vñ
reuerētia filiali ipam reuerent̄ adorauit. **Q̄-**
bone **Iesu** rex eterne glorie: q̄d est q̄ muliere
adoras: **Volo** inq̄t eā adorare: qz duo ipam
faciūt adorādā. p̄mū est rō maternitatis. scd̄z
est meritū humilitat: **Nā** in ea fuit mañi-
tas singular: z humilitas incōpabilis. **Pri-**
mo igit̄ dñs **Iesus** adorauit eā rōe materni-
tatis: nō vt q̄lēcūq; matrē: sed singularis suffi-
ciētie magnificētie z diligētie. **Primo** singu-
laris sufficientie: qz sine virili semine sola ex
spūscro cōcepit. **Secūdo** singularis magni-
ficētie: qz nulla p̄ter ipam deū genuit: nllāq;
alia post partū mater virgo pmāsit. **Tertio**
singularis diligētie. qz nulla vnq; mater fi-
liū tantū dilexit: atq; sic sollicita p̄ eo fuit: im-
mo nec oēs alie sil̄ sumpte. **Sicut** ḡ i ip̄o con-
ceptu nullū habuit sociū: ita z in isto honore
nullū habebit p̄ortium. **Et** sicut in tali filio
nullā habuit parē: sic z in h̄ honore nullā ha-
bebit p̄similē. **Et** sic in p̄cordiali sollicitudine

D
Xpus ei
obuiavit

nullā habuit cōpabilē: ita z in glia nullā ha-
bebit creaturā equalē. **Secūdo** aut̄ adorat xps
matrē rōne abyssus humilitat: **Nam** vt d̄z
Au. xiiij. Qui se humiliat exaltabit. **Qz** igit̄
tur i hūilitate nō habuit creaturā similit̄: i ex-
altatōe nō hēbit p̄sore. **Est** q̄ppe triplex mo-
dus p̄miādī p̄tutes. **Prim⁹** p̄ euacuationē:
vt in fide z spe. q̄b⁹ euacuat̄ succedit visio fi-
dei z tērio sp̄i. z de h̄ mō facit mētionē **Paul-**
lus. i. **Thoz. xiiij. di.** **Cū** venerit qd̄ p̄fectū ē:
tūc euacuabit qd̄ ex p̄te est. **Secūdo** mod⁹ est
p̄ cōpletionē: vt i charitate z plibus p̄tutib⁹
cardinalib⁹. quib⁹ addet̄ cōpletio absq; defe-
ctu. **De** quo mō tangit **Salomon. Prouer.**
iiij. di. **Iustoz** semita quasi lux splendēs p̄ce-
dit: z crescit vsq; ad p̄fectū diē. **Tertio** mod⁹
est p̄ oppositiōz. sicut est in paupertate z elurie
ac luctu atq; humilitate. q̄b⁹ de⁹ opposita re-
promittit. **Nā** ip̄e dñs testat̄ **Matth. v. di.**
Beati paupes spū: qm̄ ipoz est regnū celoz
Beati qui eluriūt z sitiūt iusticiā: qm̄ ip̄a
turabunt. **Beati** q̄ lugēt: qm̄ ip̄i consolabū-
tur. **De** humilitate aut̄ d̄z **Job. xiiij.** **Qui** hu-
militat⁹ fuerit: erit in gloria. **Vide** ergo quō
in ḡgine benedicta ipius humilitas z diuina
bonitas quādā pia oppositiōne contendūt.
Maria se humiliat: se vilitat: se ip̄am de-
spicit: z abiectā reputari appetit. de⁹ q̄ eā ex-
tollit: glificat z exaltat. **Maria** nō solū se
humiliat sed in humilitate sub omī ratiōali
creatura se abyssat. de⁹ aut̄ nō solū eā exaltat
sed supra oēm etiā angelicā creaturā magni-
ficat. z sublimis de⁹ eam vt suam reuerēdissi-
mā matrē reuerēt̄ adorat: z ad eā veneran-
dam honore inextimabili corporalit̄ se incli-
nat. **Stupendū** pdigiū z iaudite altitudi-
nis fastigiū: vt a muliere dei fili⁹ recognoscat
suū eē humanū. **Quid** nō debuit ḡgini cōce-
dere quā tantū voluit honorare? **Profecto**
isto respectu honor: nō respiceret dei fili⁹ mil-
lesies mille milia seraphi: z infinities (si dici li-
ceat) infinitos. sed nec ip̄i sil̄ oēs possent vere
deū diligere: z se ip̄o frui vt filio vteri sui: si-
cut fecit ip̄a brā ḡgo. **Tertio** occurrit virgi-
ni gliose spūscrus recognosces fornacem sui
amor: z officinā sue stupēde opatiōis: in q̄ z
de q̄ fabricatū ē corp⁹ mūdissimū filij dei z no-
ua infusa aia: ambo sil̄ tanq; vnā naturā hu-
manā integrā atq; p̄fectā in p̄sona filij dei vni-
uit. **Quid** aut̄ spūscrus oib⁹ elect: exp̄sse q̄
i hac officina z p̄ eā fabricat⁹ q̄cqd̄ i grā miri-
fici opat. **Et** q̄ i hac totū ignē opatiōis vir-
tiose reclusit: quē vnq; dare disposuit crea-
ture rōali. **Sic** ḡ tota trinitas vniformi z cō-

E
Sp̄it⁹
sanctus
obuiavit
marie

f
Zilum/
prio ma
ne fuit fi
gurata

Sermo. II. De assumptione Marie

cordi voluntate hanc sacratissimā virginē oñ
dit eē suā sponfam incōcabilis charitatē celi
reginā inattingibilis dignitatē: mūdi domi
nam impceptibilis prātē: electoz oīm geni
tricē piā iexplicabilis pietatē: oīm dei hostiū
sculatricē triūphāntissimā isupabilē strenui
tatis. oīm celestiū thesaurorū dispēatricē lar
gissimā p sue cōplacētia voluntatis. oīm supna
rū delictaz et cōsolationū gustatricē affluen
tissimā in tridinio diuine maiestatis. **Unde**
Bern. super **Lan.** exponēs illud **Aan.** viij.
Que ē ista q̄ p̄gredit̄ de v̄stro delictis affluēs:
innita sup dilectū suū. ait. **Sup** hūc innitit̄
mī illa felicissima: et i aureo reclinatorio diuine
maiestatē recubēs: in sponā: imo filij sui bra
chia req̄esct̄. **Quā**ta dignitas: q̄ specialis
gloria inuiti sup illū quē reuerent̄ āgelice prā
tes. hēcille. **Absurdū** ē est vt tā glōsiam ygi
nē nō venerent̄ liguehoim quā tota trinitas
sic honorat: tāq̄ venerat̄ sublimitas āgeloz
Ocurrām igit̄ et nos deuotiōe et spū ipi bñ
dicte yginis ascēdēti i celū: et triūphantissi
mā assumptionē debita veneratiōe recolam⁹
dicēti. **Santi** zoiōsi e dolce melodia. **Facia**
mo tuti al humile maria et. vide in corona
nra yginis beatissime.

Pars sexta huius sermōis que dicitur
ostentionis.

Assum
prio ma
rie fuit fi
gurata

S Adm sc̄m Bernardinū in q̄dā
sermone assumptionis p̄phete **Da**
uid ostēsa fuit in sp̄ritu excellētis
sima assumptio et exaltatio matris
dei. **Un** ait dñs Jesu xpo ps. cxxj. **Surge**
dñe in requiē tuā: tu et archa sanctificatiōis
tue. **Id** est: nō solū tu a mortuis resurge: et in
requiē paradisi tui post labores humane redē
ptōis ascēde. sed etiā archā tuē: sc̄ificatiōis. i.
matrē tuam que te sanctū sanctorū genuit: re
surgere facias: et eam in requiē assume sibi a
te ante secula p̄paratā. **Beata** em̄ virgo ap
pellat̄ archa. **Nā** archa dicit̄ ab arcēdo: eo q̄
arceat et phibeat visum: vt d̄t sanct⁹ **Bernar**
din⁹ vbi. s. **Et** sicut̄ beata virgo arcuit per
nouē mēses filium dei in vtero suo. **Et** addit
sanctificationis tue. quia eam sanctificauit:
iuxta illud ps. xlv. **Sanctificauit** tabernacu
lum suū altissimus. **Ait** ergo. tu et archa san
ctificationis tue. i. sicut fuisit̄ sup oēs creatu
ras in grā sublimati: ita sup oēs ascēdite glō
rificati. **Simili** etiā mō ostēsa est gl̄ificatio
marris dei **Johāni** euāgeliste in specie arche
Apo. xij. vbi ait. **Visa** est archa dei in tem
plo: et facta sunt fulgura et voces et terremot⁹
Per ipam em̄ archā icelligit̄ beatissima ygo

Nam archa (vt alibi dixim⁹) facta erat ex li
gnis sethim: vt habet **Exo.** xxv. **Signū** autē
sethim fm̄ **Hiero.** h̄z leuitatē: pulcritudinē:
fortitudinē et iputribilitatē. **Per** q̄ icelligun
tur q̄ttuor s̄tutes ipi⁹ bñdicte yginis. **Nā**
leuitas puenit ei⁹ paup̄tati. p̄ quā fuit a ter
renis affectib⁹ et sollicitudinib⁹ exonerata. vñ
Isa. xix. d̄z. **Descēder** dñs sup nubē leuē: id ē
Maria paup̄erē. que nubes quidē fuit: q̄a
ex terra nata est. sed tamen fuit leuis: quia a
mūdi affectib⁹ prorsus exonerata. **Pulcritu**
do s̄o cōpetit eius puritati: per quā immu
nis fuit ab omni deformitate pcti. cui d̄z **San**
ti. iij. **Tota** pulcra es et. **Fortitudo** autē cō
petit ei⁹ stabilitati. s. in fide et paciētia. iuxta
illud **Pro.** vlt. **Fortitudo** et decor idunētū
ei⁹. et **Eccl.** xxvj. **Solūne** auree sup bases ar
genteas: et pedes firmi sup plātas stabil̄ mu
lier. **Imputribilitas** s̄o cōpetit ei⁹ yginita
ti: in illud **Sap.** vj. **Alara** est q̄ nūq̄ mar
cescit. **Tēplū** autē in q̄ hec archa fuit est tri
plex. **Unū** in q̄ fuit fabricata et sc̄ificata. sc̄z
vter⁹ mris sue. s. b̄tē **Anne.** vñ i figurā d̄z. iij
Re. viij. q̄ itulerūt archā dñi in locū suū in
oraculū tēpli i sc̄ra sc̄toz. **Hec** em̄ archa fede
ris fuit beatissima ygo. quā deus auferens
sterilitatē parentū: et angelus promissionez
deferēs: et **Joachim** operā p̄bēs: introduce
runt in locū suū. i. in vterū beate **Anne.** de q̄
subdit̄ in oraculū tēpli. **Ipsa** em̄ beata anna
quoddā templū dei fuit. cuius oraculū erat
mens ei⁹ deuota deo et oratiōi dedita. **In** ci
us etiam vtero beata virgo sanctificata fuit
vt esset sancta sanctorū. id est super oēs san
ctos sanctificata. vel vt ipsa benedicta virgo
in vtero matris p̄pararet̄ ad generandū san
ctum sanctorū. **Secūdū** tēplū in quo visa fu
it hec archa fuit tēplū **Salomonis:** in quo
fuit purificata. et in eo obrulit filij suū deo in
die purificatiōis **Lu.** ij. **Tertū** s̄o tēplū in
q̄ fuit gl̄ificata est templū celi empirei. de q̄
inquit **Ps.** **Domin⁹** in tēplo sancto suo: do
minus in celo sedes eius. **In** hoc igitur tem
plo celesti deducta fuit hec sacratissima ar
cha cū indicibilib⁹ tripudij et iubilationib⁹
Et ideo in p̄dicta visiōe **Johis** dicit̄ q̄ facta
sunt fulgura et voces et terremot⁹. **Fulgura**
sc̄z ad terrore demonū: q̄ oēs ex terrore in fu
gā cōuersi sunt. **Voces** s̄o omniū sanctorū
atq̄ angelorū iubilantiū. **Terremot⁹** autem
id est cōmotio iudeoz cōcurrentiū. **Q̄sten**
sa etiā fuit alio modo assumptio ipius beatis
sime yginis p̄dicto **Johāni** euāgeliste. **Apo.**
xij. vbi ait. **Signū** magnū apparuit in celo

Quattu
or s̄tutes
b̄tē yginis

Triplex
templū
arche

S
Maria
fuit assū
pta iuxta

mulier amicta sole: et luna sub pedibus eius: et in capite eius corona stellarum. **I**n quibus sabbis ostenditur quod ipsa beata virgo assumpta fuit vtiliter: sublimiter: mirabiliter et honorabiliter. **U**t vtiliter quidem si consideremus officium ad quod assumpta est. quod ostendit in signo. vnde ait. Signum magnum apparuit in celo. id est beata virgo maria assumpta est in celum: ut esset nobis signum. **S**unt autem quedam signa directiua: ut sunt cruce in via. **E**t signa distinctiua: ut sunt termini in agris. **E**t signa ostensiua: ut circulus ante tabernaculum. **B**ea igitur virgo fuit signum magnum. id est magis significans. **I**psa enim nos dirigit sicut stella maris. **I**psa etiam nos a peccatis diuidit. sicut aurora que diuidit diem a nocte. **I**psa etiam pro nobis filio perces fundit et verba ostendit. **U**nde est altera **V**eter: que apud regem pro nobis assistit. **D**es igitur signum aias nostras tuorum istius magni signi vult esse illius cuius est signum quod in ea reperit: ut ait **B**al. in aut. dos data. **C.** de dona. an nup. de quo vide per **J**ohem an. in additioibus ad Ipe/ ei. in ti. de pscrip. **S**ecundo fuit assumpta sublimiter: si consideremus situm: quia ipsa apparuit in celo empireo super omnes ordines angelorum iuxta illud **P**s. viij. **E**leuata est magnificentia tua super celos. **I**te apparuit in celo tanquam regina in throno ad regnandum cum filio: secundum figuram. **Reg.** ij. **I**te apparuit tanquam aduocata in curia ad interpellandum pro mundo. **U**nde figurata est in illa sapiente muliere que intrauit ad **D**avid ad interpellandum pro **A**bsalome. **Regu.** xiiij. **I**tem apparuit tanquam hospita ad recolligendum ingrediētes. **E**t ideo in eius assumptione cantatur euangelium de **M**artha: que primum recepit in hospicio suo: ut habet **Au.** x. **T**ertio assumpta est mirabiliter. quod apparet si consideremus sexum: quia mulier. **N**am est autem valde quod mulier appareat in celo: quod hodie expulsa a paradiso. **S**ed nota quod beata virgo dicitur mulier sexus discretio: non corporis fractio: iuxta illud **Eccl.** xvij. **S**icut sol oriens mundo in altissimis dei: sic mulier bone spes in ornatu domus sue. **O**rnamentum enim domus ecclesie fuit exemplum virginis eius. **U**t sicut sol oriens et in alto existens illuminat mundum: sic ipsa benedicta virgo in assumptione ascendens illuminauit celum quod dicitur domus dei. vnde maria interpretatur illuminatrix. **A**icet igitur appellatio mulieris reglariter intelligat illa que fuit corrupta. **ff.** de extra. emp. l. alioquin. et de ope. no. nu. l. de pupillo §. et generaliter. et de edil. edi. l. querit. §. muliere. et de act. emp. l. ex emp. to. §. si quis virginem. et xxvij. q. i. c. nec aliqua. **Q**uibus tamen mu-

Subli
miter

Mira
biliter.

Qualiter
maria di
cait multi
pliciter

lieris appellatio intelligit etiam virgo. id est mulieris. **ff.** de sabbis sig. de quo dicitur ut ibi per doc. et in. l. mulier. eo. ti. **U**nde mulieribus legatis etiam virgines continentur. id est seruus legatis. §. mulieribus. **ff.** de leg. iij. et de au. et arg. le. l. argumēto. §. secundo. et sic accipitur in predicta autoritate. **I**te dicitur mulier benedicta virgo ex proles fecunditate: non ex metis fragilitate. **M**ulieribus enim sexus communiter est fragilis. **insti.** quibus alii. li. vel non. §. j. et est instabilis. **xxij.** q. vij. c. quod proposuisti. et non. p. glo. in. c. j. de clade. despon. et facit. c. vl. de pac. lib. vij. **I**tem dicitur mulier non ex fatuitate vel ex vicio multiplicitate. sicut illa cui dicitur. **T**anquam vna de insipientibus mulieribus locuta es. **Thob.** ij. et xxij. q. vij. c. conuenior. **U**t ut illa de qua dicitur. **M**ulier que erat in ciuitate peccatrix: **Au.** vij. sed dicitur mulier ex fortitudo singularitate. velut **J**udith de qua dicitur fuit **J**udith. xj. **N**on est talis mulier super terram in sensu: id est pulchritudine: et in ornatu sabbis. **N**on etiam dicitur mulier ex debilitate et mutabilitate. sicut de femina inquit **P**oeta. variū et mutabile semper. **F**emina. de quo extra de verborum sig. c. forus. §. finali. et facit. **xxij.** q. ij. c. mulier. et de fri. et male. c. vlti. et in. l. filia. **C.** de inoffi. testa. **S**ed est illa mulier de qua dicitur **P**rouerb. vlt. **M**ulier forte quis inueniet et de qua in figuram dicitur **J**udith. xiiij. **U**na mulier hebreia fecit confusionem in domo **N**abuchodonosor. **E**t **P**rouerb. xj. **M**ulier gratiosa inueniet gloriam. et xij. **M**ulier diligens corona est viro suo. et xiiij. **M**ulier sapiens edificat domum suam. et xv. **B**eatus qui inuenit mulierem bonam. et xxj. **M**ulier timens deum ipsa laudabitur. **E**t idem vnicuique nimirum moraliter dicitur **Eccl.** vij. **N**oli discedere a muliere sensata quam sortitus es in nomine domini. **B**onus enim qui habitat cum muliere sensata. et mulier bone bonus vir. **Eccl.** xxvj. **M**ulier eius fortis oblectat viuum suum. et per bona mulier bona. **I**bidem. **E**t gratia mulieris sedule delectabit viuum suum. **E**t daturus dei est mulier tacita et sensata. et gratia super gratiam mulieris sancta et pudorata. **I**bidem **S**al igitur fuit illa mulier. id est beatissima virgo: que apparuit in celo. **Q**uarto assumpta fuit honorabiliter. quod patet si consideres ornatum sui corporis. quia sole amicta. siue pedibus eius: quia luna sub pedibus eius. siue capite: quia in capite eius corona stellarum duodecim. **A**scendit igitur virgo amicta sole. id est circumdata diuinitate filii sui. et luna sub pedibus eius. pro quod perpetua stabilitas eius designat. **A**una enim instabilis est et non diu manet plena et designat mundum et omnia terrena instabilia que maria continens pedibus conculantur: et ad celum

Honora
biliter

Maria
mota
li

Bermo.II. De assumptiōe Mariē

vbi oia stabilia sunt anhelant. Corona ho
q̄ consuevit honoris esse signū: significat da
tū fuisse ipi beate Mgini honorē sibi cōdignū
Per. xij. autē stellas apostoli intelligitur. q̄
in obitu z assumptiōe ipi glōse Mginis pre
sentes fuisse dicunt. Mulieri autē ipi date
sunt due alae ad volandū. p̄ quas intelligit q̄
tam in corpe q̄ in aia volauit ad celū. Per
autē iohānis sup Apocal. xij. exponēs p̄dicta
verba: Mulier amicta sole zc. ait. In istis
verbis notant tria que facta sunt i die assū
ptionis. Primū est corporis ipi glificatio. q̄
notatur ibi. Mulier amicta sole. i. Maria
amicta corpis glificatiōe. que consistit in q̄
tuor dotib⁹ ei⁹. s. claritate: agilitate: subtilita
te z impassibilitate. que omia in sole signifi
cant. Radi⁹ em̄ solis est clar⁹ z agilis. nā su
bito ab oriente in occidentē volat. Itē subtilis ē
q̄ intrat vitrū sine aliq̄ fractione. Itē est im
passibilis: quia nec gladio nec lapidevl alio
aliq̄ potest ledi. Et p̄ hoc dicit dñs Mar
thei xij. Fulgebūt iusti sic sol. vbi dicit Ber.
Quis erit splendor animaz: quādo solis splē
dore habebit lux corporis. Hec etiā glificatio
anime z corporis figurat. Iste. xij. vbi dixit
deus. Dabo eis coronaz p̄ cinere. i. gloriam
anime p̄ humilitate patientie. z oleū gaudij
id est gloriā seu gloriā corporis p̄ luctu. i. p̄ mise
ria corporali. Oleū em̄ est sanatiū seu miti
gatiū doloris. per quod significat impassi
bilitas. Item est penetratiū: per quod signi
ficatur subtilitas. Est etiā leue. vnde oibus
liquorib⁹ supnatat. p̄ quod significat agili
tas. Itē lucid⁹ est z abus luminis. p̄ quod
significat claritas. Hāc igit coronā cuz oleo
habuit virgo bñdicta q̄ in aia z corpe glōso
icelū est assumpta. Sicut etiā ipa beatissima
virgo in celo militaris ecclie amicta sole: id ē
maxima castitatis claritate. Habuit nāq̄ ca
stitem clarissimā z altissimā. Clara est em̄
z alta castitas cōiugalit: clarior z altior casti
tas vidualit: sed clarissima z altissima fuit
ei⁹ castitas Mginalit. Un. j. ad Thoz. xv. dicit
Alia est claritas solis: alia lune z alia stellaz
Claritas solis est continētia Mginalit: clari
tas autē lune est continētia vidualit: s. clari
tas stellarū est continētia cōiugalit. Om̄s ta
mē has claritates habuit ipa benedicta ma
ter dei. que fuit Mgō: cōiugata z vidua. vnd
Ecci. xxiij. inq̄r. In me omnis gratia vite. s.
Mginalit: cōiugalit z vidualit. In triūphā
te autē ecclia in assumptiōe fuit amicta sole
id est oim̄ sanctorū Mgregatiōe: q̄ cū maximo
gaudio eā ad thronū glorie deduxerunt. vi

Maria
amicta
sole

i figurā dicit Numeri. x. Elenata est nubes. i.
virgo maria: z p̄fecti sunt filij Israel per tur
mas suas eam comitādo. Quod p̄dictū etiā
fuerat Ecci. xxiij. vbi dicit. In dño honora
bit: z in medio populi glorificabit: et in eccle
sijs altissimi aperiet os suum: z in conspectu
suis illius gloriabit: z in plenitudine san
cta admirabit: z in mltitudine electoz habe
bit laudē: z inter benedictos benedicet. Si
cut ergo benedicta virgo in terra tenuit pri
matū. vnde ipa ait Ecci. xxiij. In om̄i terra
steri: z in om̄i pplo z in om̄i gente p̄matū te
nui. ita etiā in celo primatū est cōsecuta sup
oēs electos. z ideo in p̄dicto. c. etiā dicit. Et
radicauit in populo honorificato: z in partes
dei mei hereditas illi⁹: z in plenitudine san
ctorū detentio mea. Dicit autē luna sub pe
dibus ei⁹. i. om̄is defect⁹ z imp̄fectio. Tunc
em̄ repleta fuit om̄i bono sine aliquo defectu
Un̄ dicere potuit cum p̄pheta ps. xxiij. Do
min⁹ regit me z nihil mihi deerit: in loco pa
scue ibi me collocauit. Quattuor autē sunt q̄
gerunt defectū boni. Primū est superbia: iux
ta illud ps. Defecerūt framee in sinem. Et
iste defectus designatur in luna: que a paga
nis dicebat regina celi. Un̄ dicebat Hiero
mie. vij. Faciam⁹ placetas regine celi. Su
perbia em̄ vult audire placētia. Hanc autē lu
nā. i. defectū supbie: suppeditaui beatavit
go per verā humilitatē. De qua Luc. j. ipsa
inq̄r. Respexit humilitatē ancille sue. Secū
dum est impatiētia: iuxta illud Job. iij. Ve
nit super te plaga z defecisti. Et hoc etiā vi
ciū signat in luna cū dicit Iohelis. ij. q̄ luna
vertetur in sanguinē. i. anima in furorem et
iracundiā. s. per impatiētiā z irā: per quam
sanguis ebullit: vel per quā sanguis effundit
tur. Et hunc q̄ defectū maria suppeditaui:
que tora miris z patiens fuit. vñ ipa ait Ecci
xxij. Spūs me⁹ sup mel dulcē: z hereditas
mea sup mel z fauū. Tertiū est auaritia: iux
ta illud Ia. xl. Deficient pueri. i. auari: z labo
rabunt. Auari em̄ ad modū puerorū plus
sunt amatores bonorū temporalium q̄ regni
celorū. Et hic etiā defect⁹ signat in luna que
eclipsat ex ymbra terre. i. anima ex auaricia
terrenorū. Et de hoc potest exponi illud Au
ce. xij. Luna nō dabit lumē suū. Sed hunc
defectū beata Mgō suppeditaui p̄ paup̄tatē
z terrenorū omnium contēptū. Un̄ ei dicitur
Ean. iij. Tota pulchra es amica mea: z ma
cula. s. terrene auaricie: nō est in te Quattu
est vanitas glorie: iuxta illud ps. Defecerūt
in vanitate dies eoz. Et hic etiā defectus de

Quattu
or sunt q̄
gerūt de
fectum

Bermo.II. De assumptiōe Mariē

Sup terrā iuxta quattuor aialia habens quat-
tuor facies: et aspect⁹ rotarū et opus earū q̄si vi-
sio maris. Et sequit⁹. Sum eleuarent aialia
de terra eleuabant rote. spūs. em vite erat in
rotis. Per illa quattuor animalia mystice do-
ctrina euangelica designat⁹. Per rotā s̄o q̄t-
tuor facies habentē virgo tepedicta tenorat⁹:
que quattuor habet virtutes: s̄m quas vita
actiua regit⁹: et oimoda p̄fectiōe ad euangeli-
cā p̄format⁹. Et q̄m hec virtutes licet vniant⁹ in
grā: distinguunt t̄m i opatiōe sua. iō d̄: p̄faliē:
q̄ rote ille eleuabant. q̄ virtutes in ea fuerūt i
lūmo p̄fectiōis tā ad agēdū q̄ ad patiendū.
et hoc in tantā incomphensibilitate intellectui
humano vt merito dicat⁹ q̄ aspectus rotarū et
opus earū erat q̄si visio maris. Nā iertimabi-
liter supauit oēm obediētā et actiōz atqz con-
uersatōz p̄fessorū et martyz. Nā in oib⁹ ipis
fuit pond⁹ difficultat⁹ ad bonū: et p̄nitias ad
malū. In ipa autē s̄gine b̄ndicta nullū fuit
oīno retardatiū. Fuit em rotā volubilis s̄m
omnē spūssancti morū. Tertio autē eleuata ē
p̄ excellētā p̄replatiōis. et hoc designatū fuit
i eleuatōe aq̄le. de q̄ Job. xix. d̄: Nūqd ad
p̄ceptū tuū eleuabit aq̄la: et in arduis ponet
nidū suū. Ipa em br̄ssima s̄go super omnes
ap̄los: p̄phetas: patriarchas: et q̄scunqz mū-
dit̄hoies eleuata est p̄ sapiētā et cōreplatiōē
sicut aq̄la eleuat sup omes aues in aerē. Et de
his trib⁹ eleuatōib⁹ tangit⁹ Zan. vi. vbi de
ipsa beatissima s̄gine dicit⁹. Que est ista q̄ p̄-
gredit⁹ q̄si auroza p̄surgēs: et hoc in sanctita-
te. pulchra vt luna. et in cōuersatiōe electa vt
sol: et hoc in cōreplatiōe. terribilis vt castroz
acies ordinata: et h̄ in oīm p̄dictoz p̄nerione
Que quasi oīa ponit sanct⁹ Bernardin⁹ ad
litterā vbi. s̄. **U**bi etiā dicit q̄ ipa benedi-
cta s̄go transiēs ex hoc mūdo eleuata est ad
culmē triplis dignitatis. s̄. altissime: latissi-
me et firmissime. que tria in eleuatōe diuine
magnificētie: diuine sedis et montis imobil⁹
figurant⁹. Primo q̄d eleuata est ad culmen
dignitat⁹ altissime: vt sit regnū s̄ginis altū.
Et de hoc ps̄. inqt. Eleuata est magnificētia
tua sup celos. Porro singularis magnificen-
tia dei fuit br̄ s̄go. q̄z i ei⁹ exaltatiōe p̄ ma-
gnificat⁹. et etiā ipa b̄ndicta s̄go in sua hūllia-
tiōe: deuotiōe: graz actiōe: et oīm honozū dei
fruitiōe plus magnificat deū q̄ oīs creatura
alia simul sumpta. Un merito dicit⁹ eleuata
super celos. i. super angelos vniuersos. Qu-
sicut filius dei dñs Iesus sedet ad dexteram
maiestatis in excelsis tanto melior angelis ef-
fectus quāto p̄e illis differēt⁹ nomē heredi-

Eleuata
est ad tri-
plices di-
gnitatē.

tauit: ad Heb. j. Quod nomen p̄fecto est vt
f̄s̄it de⁹ p̄ grām vniōis. Sic et mater ipi⁹
Iesu tanto om̄ibus angelis melior est quan-
to p̄e om̄ibus in dignitate maternali abun-
dat. Sc̄do eleuata est ad culmē dignitatis
latissime: vt sit regnū ei⁹ latū. vii. ij. Reg. iij. **D**
d̄: Quō intrauit Dauid: sic faciā euz eo: vt
eleuet thronus eius sup Iudā et Hierusalē
a Dan vsqz Bersabee. Thron⁹ autē iste in q̄
sedet et requirit Dauid. q̄ manu fortis et vul-
tu desiderabilis interpretat⁹. Iesus dei fili⁹. sit
it̄ gloriosa s̄go maria: que eleuata fuit ad la-
titudinē regni: vt de ea dici possit q̄ non solū
dñat a Dan vsqz ad Bersabee: s̄ a mari grē
vsqz ad mare glorie: et a flūie isturū diuino/
rū vsqz ad terminos orbis terrarū regnās su-
per oēm creaturā. **T**ertio eleuata ē ad cul-
men dignitatis firmissime. Un Isa. ij. dicit⁹
Erit in nominis dieb⁹ p̄par⁹ mons dom⁹
dñi in s̄rice montiū: et eleuabitur sup colles.
Mons em iste in q̄ b̄nplacitū est deo habi-
tare in eo. et de quo abs̄sus est lapis sine ma-
nib⁹: est gloriosa virgo. de qua sine humano
ope nat⁹ est xps̄ ihs lapis āgular⁹: qui reple-
uit vniuersam terrā. Dicit autē mōs eleuat⁹ ē
sup colles: quia s̄ginis ipi⁹ dignitas est sup
omnes sublimissima et latissima: et super cun-
ctos firmissima et incōcussa: ita vt moueri nō
possit sublimitas montis q̄dū durat firmi-
tas lapidis. nec regnū matris q̄dū durat i-
peritū plis. Decur⁹ impio d̄: Dan. vij. Po-
testas eius potestas eterna que nō auferet⁹: et
regnū quod nō corrupet⁹. Et hec triplex ele-
uatio p̄mōstrata est Mate. vi. vbi inqt̄ p̄pha
Vidi dñm sedentē super solū. quia imobi-
liter requieuit super gl̄iosam virginē ratiōe
dignitatis firmissime. Solū in quā excel-
sum et eleuatū ratiōe dignitatis altissime. et
plena erat oīs terra maiestate eius ratiōe di-
gnitatis latissime. hec sanct⁹ Bernardinus
vbi. s̄. Beatus q̄z Bern. in quodā sermone
ait. Nec in mūdo dignior loc⁹ fuit s̄ginalis
vteri tēplo quo maria dei filiū suscepit: nec i
celo sublimior regali solio q̄ mariā marie fili-
us sublimauit. s̄. i aīa et in corp̄e: sic ipa deside-
rabat dicēs filio suo ascēdēt i celū. trahē me
p̄ te. s̄. totalit̄. nō em dicebat solūmō cū Da-
uid ps̄. xij. Sitiuit aīa mea ad deū fōrē viuū
sed etiā cū br̄o Job sui li. c. vij. Libera me do-
mine et p̄e me iuxta te. s̄. totalit̄ quo ad aī-
mā et corp⁹. Tanta autē excellentia exaltauit
dei filius matrē suā sup oēs choros angeloz
q̄ sicut dicit quidā doctor deuotus: si ibi vbi
ipa residet eēt multitudo: nouā p̄stitueret h̄ie

S rarchia. **N**ic aut null^o dubitet ipam glorio-
Maria sup ois
 asupraz
 pbat roi/
 bus
 sam virginē mariā sup oēs angelicas hierar-
 chias et sup oēs brōs sublimitatā: tñ hāc vita-
 tā nōnullis pbabim^o rōib^o q̄ itellect^o habeat
 materiā speculādi: et affect^o itāmēt desiderio
 imitādi. **P**rima aut rō dī puritatis. **S**icut
 em̄ grauiā naturālī redūt deoz sum: ita leuiā
 sursum. iij. de celo et mūdo. et q̄to aliqd̄ ē le-
 uius rāto mag^o ascēdit dōec ad terminū suē
 sperā suē nature p̄fixā attingit. **C**reatura au-
 tē rōnalis fm̄ spm̄ rāto ē leuior q̄to ē purior
 a pctō. vñ pctm̄ appellat apls pōd^o **Heb.** xij
 di. **D**eponētes oē pōd^o et circūstās vos pctm̄
Lui^o gūedinē sēserat **Pā.** cū dicebat. **D**m̄
 iniquitates mee supgressē sūt caput meū: et sic
 onus gūe gūate sē sup me. **N**ulla autē pura
 creatura fuit brā v̄gine purior. q̄ nulla leuior
Sup oēs igit ascēdit rōne suē puritatis. vñ
 dicit **Anselm** quodā sermone. **S**icut nulla
 p̄t s̄b deo maior puritas v̄ginis puritate itel-
 ligi. sic sub deo loc^o s̄bi p̄p̄ndoz itelligi nō dī
 illo ad quē v̄go est assumpta. **E**t iō **Be**. sup
 ps. inq̄r. **D** v̄go v̄ga sublimis q̄ in sublimē
 verticē sanctā erigis v̄l q̄ ad sedē tē i throno:
 et vsq̄ ad dñm̄ maiestatis. **E**t **P**iero. in q̄dā
 ser. ait. **S**i i domo p̄ris māsiōes mlte sūt cre-
 dim^o splēdidior: ē m̄i filiū p̄stitisse. quā olim
 edificauit sibi domū subnixā colūnis. vij. l.
 vij. spūsscti dōnis. **S**ecūdo idē pbat rōe hu-
 militatis ineffabil. **R**egla em̄ s̄ssima a xpo
 est tradita **Lui.** xvij. q̄ ois q̄ se humiliat exal-
 tabit. vñ apls **Phil.** ij. arguit: q̄ qz xps hūi-
 liat^o ē rē. iō dē exaltauit illū: et dedit ei nomē
 sup oē nomē. **D**e h̄ etiā h̄ puer. xv. vbi dī.
Siam p̄cedit hūilitas. **Lui** ḡ aliq̄ pura crea-
 tura nō repiat ipa brā v̄gie hūilior: pueniēs
 est vt etiā n̄lla sit in gl̄ia altior et sublimior. vt
 sic aq̄ q̄nto mag^o descēdit: tanto alti^o ascēdit
 ita et ipa hūillima v̄go q̄to in inferiori abisso
 hūilitat^o descēdit: tanto in s̄blimiori gl̄ie loco
 sit eleuata. **D**e em̄ p̄fundissimā hūilitate lo-
 quēs **Be**. sup **M**issus est inq̄t. **Q**ue ē hec
 hūilitas tā s̄blimis q̄ cedere nescit honorib^o:
 insolescere gl̄ia nescit: m̄i dē eligi: et ancil-
 lā se noiāt. **T**ertio idē pbat rōe dignitatis
Videm^o ei q̄ dē cūlibz rei deputauit locū s̄z
 suā dignitatē. **T**erra em̄ q̄st ser oim̄ i s̄simis
 iacet. **S**up eā est aq̄ rāq̄ dignior. et inde aer
 postmodū ignis: post quē spera lune: et sic de
 alijs cel. q̄z q̄libet rāto i maiori altitudine cō-
 sistit q̄to maiori nobilitate et dignitate inferiora
 p̄cellit. **S**ilr i loc^o collocari solēt hoies s̄z eo-
 rū dignatē. vñ pabolice loquēs dñs ait **Lui.**
 xij. **L**ū imitat^o fueris ad nuptias nō discū-

bas i p̄mo loco: ne forte honoratioz te sit iui-
 tar^o: et veniēs q̄ te et illū inuitauit: dicat tibi
Da huic locū rē. **L**ū ḡ v̄go b̄ndicta post dēū
 sit dignissima et sup oēm purā creaturā excel-
 lētissima. eo q̄ ē m̄i dē. p̄t q̄ dēcet eā locū h̄re
 supmū int oēs creatas et dēū. **Q**uarto idē
 pbat rōne ḡtiositatis. **S**ratie em̄ debet gl̄ia.
 in illud ps. lxxij. **S**ratiam et gl̄iam dabit
 dñs. **M**aiori aut ḡre maior debet gl̄ia: et ma-
 xime maxima. qz sicut se h̄z simplr ad simplr
 ita magis ad mag^o: et maxie ad maxime. fm̄
 p̄m. iij. topic. **S**z brā v̄go sup oēs creatu-
 ras puras fuit grā plena: in illō **P**iero ad
Lusto. **A**eteris p̄ partes gratia p̄stat: marie
 aut tota se infudit grē plenitudo. ḡ illi debet
 summ^o gl̄ie loc^o. **U**n̄ **Be**. in fm̄oe assum-
 ptiois ait. **Q**uātū pl^o grē adepta ē in terr^o p̄
 ceter^o: tantū et in celis obtinet gl̄ie singular^o
Quinto idē pbat rōe charitatis. **C**haritas
 em̄ em̄sura fm̄ quā mēsurant p̄mia: vt q̄to
 pl^o charitatis q̄s habuerit: rāto etiā pl^o gl̄ie
 accipiat: et in celis sublimior fiat. **Q**z ḡ beata
 v̄go sup oīs creaturas exarsit charitate. qz
 nō tm̄ amauit xpm̄ vt dēū: sed etiā vt filiū p̄-
 p̄riū. vñ **L**an. ij. dicebat. **F**ulcite me florib^o:
 stipate me malis: qz amore lāgueo. **I**deo su-
 per oēs creaturas q̄s supauit charitate debu-
 it exaltari i celesti retributiōe. **D**e ipa ei inq̄t
Piero. ad **L**usto. **T**ota eā icādnerat diuin^o
 amor: et ardor cōtinu^o p̄fusi amoris. **L**ū igit
 charitas et amor sit spūalis ignis. de quo ha-
 bet **L**uc. xij. et ignis naturalit^o ascēdat: sequit^o
 q̄ ipa v̄go b̄ndicta q̄ super oīs igne diuin^o
 amoris plena fuit ad altitudinē gl̄ie sup oēs
 ascēdit. **S**exto idē pbat rōe meritōis
Ut em̄ dicit. **J**. **A**hoz. iij. et in. c. p̄sens cleric^o
 xx. q. iij. **U**nusq̄s q̄ p̄p̄riaz mercedē recipiet
 fm̄ p̄p̄riū labore. **S**cōm̄ ḡ meritū h̄ic habi-
 tū heb̄it loc^o i p̄mio. sed ipsa benedicta virgo
 plus meruit sola q̄ oēs alie creature. vñ san-
 ctus **B**ona. in. iij. di. iij. ar. ij. q. ij. dī q̄ ipa
 plus meruit intēsiue post ānūciatiōz q̄ oēs
 sc̄ti et sc̄tē dē sil. ḡ rē. **S**eptimo idē pbat
 rōne passibilitatis. **D**icit em̄ apostol^o. ij. ad
Ahoz. j. **S**icut socij passionū estis: ita et glo-
 latiois eritis. ad qd̄ etiā est text^o in. c. j. de se-
 pul. **U**nde quāto plura q̄s tormēta tolera-
 uit p̄ xpo: rāto gl̄iosior erit in celo. **E**t iō dī
 cebat b̄tūs **A**ndreas. **T**āto meo regi ero ac-
 ceptior quāto pro eius amore fuero p̄manēs
 in tormētis cōfessor. **E**t p̄pter hoc p̄tentib^o
 apl̄is **J**ohāne et **J**acobo gl̄ie celsitudinē: m̄-
 dit dñs **M**at. xx. **P**otestis bibere calicē quē
 ego bibitur^o sum: **D**icit etiā doctores i. iij.

Sermo. I. De coronatiōe Marie

dis. xlii. q. martyribus pro passionibus toleratas
dat aureola. sed beatissima virgo plus est passa
quam aliquis martyr: iuxta illud Lu. ij. Et tuam
ipsum aiam perasibit gladi. Un de Hiero. q.
tantus fuit dolor ipsius virginis: quod non fuerit
mortua tamen fuit plus quam martyr. Quod etiam
inquit Rich. noster in. ij. dist. xxxij. ar. vij. q.
iij. Ergo super omnes alios est in celesti curia
laureata et glorificata. Cuius exaltatio et sublima-
tio (ut inquit sanctus Bernardus ubi. s.) est no-
bis valde proficua. nam dum residet iuxta filium
tria militari ecclesie patrocinia prestat. Primo
enim dirigit expediendo viam. Secundo pregit re-
pellendo pugnam. Tertio irrigat ipestrando gratiam
Et hec triplex elevatio figurata est in sacra scri-
ptura. Prima enim quod dirigit: figurata est Exo-
di. xliij. ubi dominus ait Moyse. Veni hanc tuam
et extende manum tuam super mare: et divide illud
ut gradient filii israel in medio maris per siccum
Hec enim virgo ad cuius elevationem prestat via po-
pulo dei: est gloriosa virgo maria. cuius patrocinio
ois pene amaritudo populo dei dulcoratur: et iter
ad ingrediendam terram promissionis disponitur. Un
ipsi benedicte virginis dicere possumus illud Sap.
xliij. Dedisti in mari viam: et in fluvibus semitam
firmissimam: ostendens quod potes es ex oibus sana-
re: etiam si sine rate quis adeat mare Secunda fi-
gura de preceione habet Numeri. x. ubi dicitur
quod cum elevarer archa dicebat Moyses. Sur-
ge domine et dissipent inimici tui: et fugiant qui
odert te a facie tua. Et quod figura mystice inui-
tur quod cum beatissima virgo elevata est in celum: de-
monis potentia iminuta est et dissipata. unde
ipsa inquit Eccli. xliij. Supboz et sublimiu col-
la propria forte calcavi. Tertia vero figura de
irrigatione habet Job. xxvij. ubi dicitur. Nunquid ele-
vab in nebula vocem tuam: et ipestrabo agrum opiet te?
Vox in nebula elevata est gratia per orationem virginis ipe-
strata. ad quam sequitur ipestratio aquarum: quod per ipsam ipe-
strat influentia gratiarum atque remissio peccatorum. Un
Eccli. xliij. dicitur. Medicina oim in festinatione ne-
bule. Hec est in festina assumptione virginis benedicte
quod oes qui volunt principes fieri gratie sue. In ipsa in-
tata gloria sublimata omnes imitat ut ad ipsam re-
currat per gratiam ipestradam dicens illud Eccli. xliij.
Trahite ad me oes qui cupiscatis me: et a gene-
rationibus meis adimplemi. s. in presenti vita reci-
pietes gratiam: et in futuro eternam gloriam. Amen

Incipit duodecima et ultima pars huius
sermonis quod Mariale appellatur. in quo tractatur
de beatissime virginis Marie coronatione siue
glorificatione. Et primo ac particulari nomine
Triumphus domine paradisi appellatur.

Assum-
ptio ma-
rie est no-
bis valde
utilis

Q fuit diademata regni in capite eius.
Hester. ij. Ad gloriam et ho-
norem beatissime virginis marie
dei exordium sumamus a ver-
bis devotissimi eius beati Bern. in principio cu-
iusdam sermonis de assumptione eiusdem: qui ait.
Hic totum decurrat ingenium: et aureus sermo to-
tus relucent maiestate. Voluntaria oris mei
benignitas sibi faciat genitrix dei: domina mundi
regina celi. Ipsa sensum acuat: dirigat stilum:
et linguam pauperis venustiori respicit eloquio.
Quod et ipsa mihi hodie impartiri dignetur: ut de
magnificentijs eius aliquid saltem balbutiendo de-
promam. Cuius gloriam in spiritu videns propheta Da-
vid inquit deo ps. xliij. Assitit regina a dextris
tuis in vestitu deaurato: circumdata varietate
In quibus verbis ostendit quod ipsa gloriosa virgo tamquam
regina celi diademate coronata sedet a dextris
filii vestita aurato charitatis indumento. atque
circumdata varietate oim virtutum atque gratia-
rum. De cuius triumphatissime virginis glo-
rificatione locutus tria devotis mentibus specu-
landa mysteria propono.

Primum de coronatione.

Secundum qualificatione.

Tertium vero recordatione.

Primo pars huius sermonis quod de coronatione

Q gloriosa virgine Maria: in cuius ca-
pite posuit diademata regni cele-
stis: possumus dicere illud Eccli. xlv
Corona aurea super caput eius. Et
hic oportet est videre nunquid ipsa benedicte vir-
go sicut nunc est regina celi: ita etiam cum viveret
esset regina mundi vel saltem regni iudaici? Pro-
curator dubij declaratione querit primo: vtrum in re-
gno succedat ordine successiois: an vero per electio-
nem? Ad quod conclusus dico teneri quod succedit per
successioem per textum. notabile in. c. licet devoto. tibi
Panor. ij. coll. i. v. no. et allegat bonam glo. in
c. denique. vij. q. i. cum alijs allegatoribus. Secus
autem est in ipso in quo succedit per electionem: sicut in
c. venerabile. de elec. Et sic prima conclusio pce-
dit in regno particulari: non autem in universalis. Et
facit glo. in. c. moyses. vij. q. i. Et ratio est sicut in
Bal. i. l. ex h iure. ff. de iusti. et in. q. indignum
esset quod monarchia ipsi quod nemini sibi iret per
successioem in manibus pupilli vel pupille. Et de
reg particulari magis tolerat: quod est sicut in impio
Confirmant etiam predicta quod regnum transeat per suc-
cessionem ad quemcumque de domo regis suata or-
dinis prerogativa: etiam usque ad ceterum gradum

Utrum re-
gnu suc-
cessioe vl
electione
teneatur

DD